

UMOWA nr .....

(„Umowa”)

zawarta w dniu ..... 20__ roku w ..... pomiędzy:

ALBO

zawarta w dniu złożenia ostatniego z podpisów pomiędzy:

pomiędzy spółką:

OPERATOR GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH GAZ - SYSTEM SPÓŁKĄ AKCYJNĄ, z siedzibą w Warszawie, ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000264771, NIP 527-243-20-41, kapitał zakładowy: 8.877.190.842,00 PLN, kapitał wpłacony: 8.877.190.842,00 PLN (w całości wpłacony), w imieniu której działają:

Pani/Pan ..... (imię i nazwisko) – .....(stanowisko służbowe)
działający na podstawie pełnomocnictwa z dnia ..... nr .....

Pani/Pan ..... (imię i nazwisko) – .....(stanowisko służbowe)
działający na podstawie pełnomocnictwa z dnia ..... nr .....

zwaną dalej „**Zamawiającym**” lub „**Stroną**”,

Jednostka Zamawiającego, która będzie realizowała Umowę:

....., adres: .....

adres email kancelarii Jednostki: .....@gaz-system.pl

a

..... z siedzibą w ..... (adres: .....), wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy ....., ... Wydział Gospodarczy ..... o kapitale zakładowym w wysokości ..... (wpłacony w całości), NIP: ....., Regon ....., w imieniu której działają:

.....

zwaną dalej „**Wykonawcą**” lub „**Stroną**”

(ma zastosowanie, jeśli stroną Umowy jest Konsorcjum lub więcej niż jeden wykonawca, powielić odpowiednio do liczby członków Konsorcjum lub wykonawców) oraz

w imieniu, której/których działa/działają:

zwany/ zwani dalej „**Wykonawcą**”

zwanymi dalej łącznie „**Stronami**” lub osobno „**Stroną**”

Stosownie do dokonanego przez Zamawiającego wyboru Wykonawcy w postępowaniu:
prowadzonym w reżimie niepublicznym, w trybie:

.....

została zawarta niniejsza Umowa w sprawie zamówienia typu „**Projektuj i buduj**”

zwana dalej „**Umową**”, o następującej treści:

§ 1 **Definicje**

Użyte w Umowie określenia oznaczają:

- 1) Dni robocze – oznaczają dni od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz święta branżowego Barbórka przypadającego na 4 grudnia;
- 2) Dokumentacja Projektowa - projekt budowlany, projekt wykonawczy oraz dokumentacja techniczna materiałów i urządzeń, dokumentacja i uzgodnienia (sprawozdania) z Urzędem Dozoru Technicznego (UDT), jak również wszelkie obliczenia, rysunki, projekty i opisy techniczne, specyfikacje, programy komputerowe i inne oprogramowanie, modele oraz inne dokumenty o charakterze technicznym wykonane przez Wykonawcę;
- 3) Dokumentacja Przetargowa - Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami oraz wszelkie dokumenty wytworzone w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, stanowiące załącznik do protokołu z postępowania;
- 4) Kodeks cywilny – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny;
- 5) KOPI – oznacza Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych wskazaną w § 7 ust. 9;
- 6) Nazwy Własne – znaki towarowe, patenty lub pochodzenie, źródło lub szczególny proces, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę;
- 7) Prawo budowlane – oznacza ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane wraz z aktami wykonawczymi;
- 8) Prace/Prace projektowe/Część projektowa– opracowanie Dokumentacji Projektowej oraz świadczenie usług projektowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, w oparciu o Dokumentację Przetargową;
- 9) Roboty – wykonanie robót budowlanych na podstawie opracowanej w ramach umowy Dokumentacji Projektowej oraz wszelkie inne prace lub czynności mające na celu realizację Umowy;
- 10) RODO – oznacza rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 11) Rada Techniczna- oznacza Radę Techniczną wskazaną w § 7 ust. 9;
- 12) UDT – oznacza Urząd Dozoru Technicznego;
- 13) Utwory – mają znaczenie nadane w § 16 ust. 1;
- 14) Właściciele nieruchomości – osoby i podmioty, przez nieruchomości których lub obok których przebiegają

lub będą przebiegać gazociągi lub posadowione są lub będą inne obiekty infrastruktury gazowej należące do Zamawiającego;

- 15) Dostawy Inwestorskie – materiały lub urządzenia przekazane przez Zamawiającego Wykonawcy w celu realizacji Przedmiotu Umowy.

§ 2

Oświadczenia Stron

1. Wykonawca oświadcza, że:

- 1) posiada zdolność do zawarcia Umowy, która stanowi ważne i prawnie wiążące dla niego zobowiązanie;
- 2) pozostaje przedsiębiorcą prawidłowo utworzonym, istniejącym i prowadzącym działalność gospodarczą zgodnie z prawem;
- 3) w stosunku do niego nie otwarto likwidacji, nie ogłoszono upadłości, jego aktywami nie zarządza likwidator lub sąd; nie zawarł układu z wierzycielami, a jego działalność gospodarcza nie jest zawieszona i nie znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w przepisach miejsca wszczęcia tej procedury;
- 4) zawarcie i wykonanie Umowy nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek umowy lub zobowiązania, której stroną jest Wykonawca oraz nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek decyzji administracyjnej, zarządzenia, postanowienia lub wyroku wiążącego Wykonawcę;
- 5) posiada odpowiednie środki i wiedzę niezbędne do należytego wykonania Umowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i standardami zawodowymi, a jego sytuacja finansowa pozwala na realizację wynikających z niej zobowiązań;
- 6) posiada pełną znajomość Przedmiotu Umowy, jaką profesjonalny Wykonawca prac projektowych i robót budowlanych powinien wywieść z analizy Dokumentacji Przetargowej;
- 7) przeprowadził szczegółową ocenę Dokumentacji Przetargowej, warunków technicznych oraz terenu budowy zgodnie z ustawą Prawo budowlane i jest w pełni świadomy wszystkich warunków fizycznych oraz ograniczeń odnoszących się do zakresu wykonywanych prac jak i terenu budowy, nieruchomości sąsiadujących, dostępu mediów, otoczenia, jak również organizacji i funkcjonowania terenu budowy (środki transportu i komunikacji, składowanie materiałów, energia elektryczna, woda, instalacje Terenu budowy, odległość od miejsc magazynowania odpadów, itp.), jak również jest świadomy ograniczeń wynikających z funkcjonowania istniejących i prowadzonych działalności w sąsiedztwie terenu budowy oraz końcowego przeznaczenia, celu i użytkowania Przedmiotu Umowy oraz, że nie wnosi w tym zakresie uwag;
- 8) szacując wielkość wynagrodzenia uwzględnił w szczególności, choć nie wyłącznie, pracochłonność i czasochłonność czynności niezbędnych ze względu na cel Umowy, koniecznych do wykonania poza miejscem wykonania Umowy, a także koszty dojazdów i pobytów, w związku z czym zrzeka się na przyszłość żądania zwrotu wydatków lub kosztów, które poczynił lub poczyni w celu należytego wykonania Umowy, a które wykraczałyby ponad wartość określonego nią wynagrodzenia;
- 9) wynikające z Umowy wynagrodzenie Wykonawcy skalkulowane zostało z uwzględnieniem sposobu postępowania z materiałami z odzysku oraz sposobu rozliczeń Stron z tego tytułu;
- 10) oświadcza, że posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych;
- 11) *(znajduje zastosowanie, gdy zadanie obejmuje dostawę oprogramowania niezbędnego do realizacji Umowy)* uzyskał zgodę producenta oprogramowania, o którym mowa w Opisie Przedmiotu Zamówienia, stanowiącym **Załącznik nr 1** do Umowy, na korzystanie z tego oprogramowania w zakresie niezbędnym do realizacji Umowy, w tym na udzielenie Zamawiającemu licencji zgodnie z warunkami Umowy.

2. Zamawiający oświadcza, że:

- 1) posiada zdolność do zawarcia Umowy, która stanowi ważne i prawnie wiążące dla niego zobowiązanie;
- 2) zawarcie i wykonanie Umowy nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek umowy lub zobowiązania, których stroną jest Zamawiający oraz nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek decyzji administracyjnej, zarządzenia, postanowienia lub wyroku wiążącego Zamawiającego;
- 3) posiada środki finansowe na zapłatę Wykonawcy wynagrodzenia na warunkach opisanych w Umowie;
- 4) oświadcza, że posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

§ 3

Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem umowy, zwanym dalej „**Przedmiotem Umowy**”, jest realizacja w ramach:

zadania I inwestycyjnego/ remontowego/ inwestycyjno - remontowego:

pod nazwą: .....

oraz

zadania II inwestycyjnego/ remontowego/ inwestycyjno - remontowego:

pod nazwą: .....

zwanego/zwanych dalej „**Zadaniem**”, obejmującego m.in.:

- 1) Wykonanie Dokumentacji Projektowej oraz świadczenie usług projektowych:
    - a) opracowanie i przekazanie Zamawiającemu kompletnej Dokumentacji Projektowej dla każdego* Zadania w zakresie określonym w **Załączniku nr 1 pkt I**;
    - b) uzyskanie ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę/ rozbiórkę*, niezbędnej do wykonania robót budowlanych w oparciu o opracowaną Dokumentację Projektową lub zgłoszenie robót budowlanych właściwemu organowi administracji architektoniczno – budowlanej i uzyskanie zaświadczenia o braku sprzeciwu w przypadku zgłoszenia robót budowlanych i przekazanie go Zamawiającemu;
    - c) pełnienie nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót budowlanych, wykonywanych na podstawie opracowanej Dokumentacji Projektowej);
  - 2) Realizacja Robót zgodnie z opracowaną Dokumentacją Projektową, o której mowa w pkt 1) powyżej.
2. Szczegółowy zakres Przedmiotu Umowy określa Opis Przedmiotu Zamówienia, zwany dalej: „OPZ” lub „Opisem Przedmiotu Zamówienia”, stanowiący **Załącznik nr 1** do Umowy.
3. Zamawiający informuje, iż wszelkie nazwy handlowe oraz normy podano jedynie w celu ułatwienia określenia parametrów technicznych. Dopuszcza się stosowanie rozwiązań i wyrobów równoważnych odpowiadających ściśle parametrom technicznym zawartym w Warunkach technicznych, których zastosowanie nie zmienia zakładanej przez Zamawiającego funkcjonalności Wszystkie parametry oferowanych materiałów i armatury powinny być nie niższe niż wskazane w Warunkach technicznych, co musi być odpowiednio udokumentowane na etapie realizacji Przedmiotu Umowy.
4. Zamawiający zastrzega obowiązek osobistego wykonania przez Wykonawcę poniższego zakresu Prac:
.....

§ 4

Terminy realizacji Przedmiotu Umowy

1. Termin rozpoczęcia realizacji Przedmiotu Umowy stanowi data zawarcia Umowy.
2. Przedmiot Umowy zostanie wykonany w terminach:
  - 1) w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a), dla Zadania I w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia ..... Na zakończenie realizacji tej części Przedmiotu

- Umowy Strony podpiszą protokół odbioru częściowego;
- 2) w zakresie określonym w § 3 ust.1 pkt 1) lit. b), dla Zadania I, w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia ..... Na zakończenie realizacji tej części Przedmiotu Umowy Strony podpiszą protokół odbioru częściowego;
  - 3) Przedmiot Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt) 2 Umowy, wraz z Przedmiotem Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. „c”, dla Zadania I, zostanie wykonany w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia ..... ;
  - 4) w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a), dla Zadania II w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia ..... Na zakończenie realizacji tej części Przedmiotu Umowy Strony podpiszą protokół odbioru częściowego;
  - 5) w zakresie określonym w § 3 ust.1 pkt 1) lit. b), dla Zadania II, w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia ..... Na zakończenie realizacji tej części Przedmiotu Umowy Strony podpiszą protokół odbioru częściowego;
  - 6) Przedmiot Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt) 2 Umowy, wraz z Przedmiotem Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. „c”, dla Zadania II, zostanie wykonany w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia .....
3. Dla realizacji Przedmiotu Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2) Umowy, określono następujące odbiory:
- 1) odbiór częściowy, zakończony podpisaniem protokołu rzeczowo-finansowego;
  - 2) odbiór techniczny, zakończony podpisaniem protokołu odbioru technicznego. Odbiór techniczny nastąpi najpóźniej w terminie ..... miesięcy od dnia zawarcia Umowy / w terminie do dnia .....
  - 3) odbiór końcowy, zakończony podpisaniem protokołu odbioru końcowego. Odbiór końcowy przeprowadzony odrębnie dla każdego z zadań i zaakceptowany podpisanym protokołem odbioru końcowego, będzie stanowił potwierdzenie wykonania Przedmiotu Umowy.

§ 5

Wynagrodzenie Wykonawcy i warunki płatności

1. Strony ustalają, że za wykonanie Przedmiotu Umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe, którego maksymalna wartość nie przekroczy kwoty (zwane dalej „Wynagrodzeniem”) ..... zł netto (słownie: ....., co w podziale na poszczególne zadania przedstawia się następująco:
  - 1) dla Zadania I:
    - a) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część projektową dla zakresu remontowego;
    - b) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część projektową dla zakresu inwestycyjnego;
    - c) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część budowlaną dla zakresu remontowego;
    - d) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część budowlaną dla zakresu inwestycyjnego;
  - 2) dla Zadania ....
    - a) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część projektową dla zakresu remontowego;
    - b) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część projektową dla zakresu inwestycyjnego;
    - c) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część budowlaną dla zakresu remontowego;
    - d) ..... zł netto (słownie: ..... zł) za część budowlaną dla zakresu inwestycyjnego;

Powyższe Wynagrodzenie powiększone zostanie o należny podatek od towarów i usług (VAT) w wysokości zgodnej z przepisami obowiązującymi w dniu wystawienia faktury.

2. Wynagrodzenie brutto z tytułu wykonania Przedmiotu Umowy na dzień jej zawarcia wynosi ..... złotych (słownie:.....), w tym za wykonanie zadań objętych Przedmiotem Umowy:
  - 1) Zadanie I ..... brutto (słownie złotych: .....),
  - 2) Zadanie II ..... brutto (słownie złotych: .....)
3. Wynagrodzenie za wykonanie Przedmiotu Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1) oraz pkt 2) Umowy, ma charakter ryczałtowy, co oznacza, iż wynagrodzenie to ma charakter stały i niezmienny w stosunku do określonego w Umowie zakresu Prac i Robót, z zastrzeżeniem § 22 ust. 11. Wykonawca oświadcza, iż proponując takie wynagrodzenie Zamawiającemu uwzględnił wszelkie koszty, wydatki i opłaty niezbędne do wykonania Przedmiotu Umowy oraz swój zysk jak również wynagrodzenie z tytułu sprawowania nadzoru autorskiego jak i przeniesienia autorskich praw majątkowych i praw zależnych w zakresie wskazanym w § 16. Wynagrodzenie ryczałtowe Wykonawcy obejmuje zakres rzeczowy Prac i Robót ujęty w dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia oraz czynności, których konieczność wykonania wynika z zasad wiedzy technicznej, obowiązujących przepisów i norm techniczno-budowlanych w zakresie prawidłowego wykonania Przedmiotu Umowy. Wynagrodzenie to obejmuje wszelkie wydatki, opłaty i koszty, zakupu odpowiednich licencji, programów lub też jakichkolwiek praw własności intelektualnej lub przemysłowej, przeniesienie autorskich praw majątkowych na wszystkich wskazanych polach eksploatacji, własności egzemplarzy Utworów powstałych w wyniku wykonania Umowy oraz prawa wykonywania i zezwalania na wykonywanie praw zależnych do tych Utworów, koszty wynikające z realizacji obowiązku wnoszenia środków zaskarżenia, koszty ubezpieczeń, koszty związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych lub sądowoadministracyjnych (chyba, że Zamawiający przejmie sprawę do prowadzenia w postępowaniu sądowoadministracyjnym), wypłaty z tytułu należnych odszkodowań lub wynagrodzeń dla osób fizycznych lub prawnych w zakresie wykraczającym poza teren budowy oraz inne opłaty związane z realizacją Przedmiotu Umowy, jak również wszelkie inne wydatki, opłaty lub koszty dotyczące czynności lub zakresu związanego z realizacją Przedmiotu Umowy wskazanego w OPZ. Wykonawca oświadcza, że w wynagrodzeniu uwzględnił wszelkie ryzyka związane z wykonywaniem Przedmiotu Umowy i nie będzie wnosił w stosunku do Zamawiającego żadnych roszczeń o podwyższenie wynagrodzenia poza przypadkami wskazanymi w Umowie.
4. Zamawiający przewiduje możliwość dokonywania płatności częściowych do maksymalnej wysokości 80% wynagrodzenia, określonego w ust. 1, które realizowane będą według Harmonogramu rzeczowo-finansowego za zrealizowanie poszczególnych etapów Prac projektowych i Robót.
5. Fakturę należy wystawić na nabywcę: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ–SYSTEM S.A., ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa, NIP: 5272432041. W opisie faktury wymagane jest wskazanie niniejszej Umowy oraz numeru zamówienia podanego przez Zamawiającego. *Opcjonalnie dodatkowo wpis gdy faktura dotyczy Oddziału:*
W fakturze przesłanej w Krajowym Systemie e-Faktur należy podać numer IDWew Oddziału w ... . W sytuacji, gdy przepisy o Krajowym Systemie e-faktur nie są obowiązkowe dla wystawcy faktury (ustawowe wyłączenie), w danych odbiorcy na fakturze należy wskazać Oddział w ...
6. Zgodnie z ustawą z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, jeżeli jest taki obowiązek, fakturę należy wystawić i przesłać poprzez Krajowy System e-Faktur. W sytuacji, gdy przepisy o Krajowym System e-Faktur nie są obowiązkowe dla wystawcy faktury (ustawowe wyłączenie) lub w sytuacjach awarii Krajowego Systemu e-Faktur, fakturę można przekazać:
  - 1) w wersji tradycyjnej, papierowej – adres doręczenia faktury: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ–SYSTEM S.A., ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa lub
  - 2) w wersji elektronicznej przy spełnieniu następujących warunków:
    - a) faktura przesyłana jest w formie załącznika drogą mailową;
    - b) załącznik będący wyłącznie fakturą jest pojedynczym plikiem w formacie PDF (wiadomości z plikami w innym formacie lub zawierające inne załączniki zostają odrzucone);
    - c) adresem Zamawiającego dedykowanym do otrzymywania faktur elektronicznych jest wyłącznie: faktury.gazsystem.cen@gaz-system.pl

- 1) wnioskowaną kwotę do zapłaty określoną na podstawie Harmonogramu rzeczowo-finansowego (wzór Harmonogramu rzeczowo-finansowego stanowi **Załącznik nr 6** do Umowy);
  - 2) zatwierdzony przez Zamawiającego protokół rzeczowo – finansowy (wzór protokołu rzeczowo-finansowego stanowi **Załącznik nr 3** do Umowy),
  - 3) w przypadku płatności końcowej protokół odbioru końcowego;
  - 4) wykaz umów z wszystkimi podwykonawcami, w stosunku do których Zamawiający nie złożył sprzeciwu (wzór wykazu umów z podwykonawcami stanowi **Załącznik nr 4A** do Umowy);
  - 5) rozliczenie wystawionych faktur odrębnie dla każdej umowy z podwykonawcą (wzór rozliczenia wystawionej faktury stanowi **Załącznik nr 4B** do Umowy), podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podwykonawcy, potwierdzające aktualne, a w przypadku Wniosku o płatność końcową - pełne zafakturowanie i rozliczenie umowy o podwykonawstwo; w przypadku wykazania na rozliczeniu faktur załączonym do Wniosku o płatność końcową faktur niewymagalnych na dzień sporządzenia rozliczenia, Wykonawca ma obowiązek dostarczyć potwierdzenia zapłaty tych faktur wraz z fakturą wystawioną na podstawie zatwierdzonego Wniosku o płatność;
  - 6) dowody zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom.
14. Wniosek o płatność podlega kontroli Zamawiającego. Po przeprowadzeniu kontroli Wniosku o płatność, która powinna być przeprowadzona w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych (od daty wpływu do Zamawiającego), Zamawiający wniosek o płatność: zaakceptuje albo odrzuci – w przypadku odrzucenia wskazując powód odrzucenia. Tylko zatwierdzony wniosek stanowi podstawę wystawienia faktury.
15. Wykonawca może składać wnioski o płatności częściowe za zrealizowanie etapów Robót wskazanych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym, pod warunkiem, że pozostała do zapłaty wartość wynagrodzenia ryczałtowego (po uwzględnieniu zapłaty wnioskowanej kwoty) przewyższa pozostałą do zapłaty wartość umów z podwykonawcami.
16. Zamawiający ma prawo zatrzymać z płatności (bez prawa Wykonawcy do naliczania odsetek) kwoty niezapłaconych faktur podwykonawców, o których mowa w ust. 16 pkt 5 powyżej oraz 5% wynagrodzenia brutto wskazanego odpowiednio w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. c i d oraz § 5 ust. 1 pkt 2 lit. c i d, za Przedmiot Umowy określony w § 3 ust. 1 pkt 2) (odpowiednio dla Zadania I i II), w związku ze stwierdzonymi wadami w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6. Zwolnienie zatrzymanych kwot następuje niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od Wykonawcy wniosku o zwolnienie płatności zawierającego dokument potwierdzający odpowiednio usunięcie wad lub dokonanie zapłaty podwykonawcy.
17. Jednocześnie z wnioskiem o płatność końcową Wykonawca złoży pisemne oświadczenie o tym, że kwota, która jest wymieniona we Wniosku o płatność wyczerpuje jego wszystkie roszczenia o zapłatę z tytułu odebranego Przedmiotu Umowy. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 5** do Umowy.
18. Wykonawca wyraża zgodę na potrącanie przez Zamawiającego z kwoty Wynagrodzenia wszelkich przysługujących Zamawiającemu wierzytelności bez względu na datę ich powstania i wymagalności.
19. Za datę dokonania zapłaty przyjmuje się datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
20. Zapłata przez Zamawiającego Wynagrodzenia nie powoduje zrzeczenia się przez niego jakichkolwiek praw lub roszczeń wynikających z Umowy.
21. Strony nie przewidują wypłacania zaliczek na poczet realizacji Umowy.
22. Wykonawca nie może dokonać przelewu (cesji) całości lub części wierzytelności należnych mu od Zamawiającego z tytułu realizacji Przedmiotu Umowy na rzecz podmiotów i osób trzecich bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, pod rygorem nieważności, określającej warunki tego przelewu. Zamawiający ma prawo odmowy udzielenia zgody na przelew wierzytelności bez podawania przyczyny. O dokonanej cesji Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie poinformować Zamawiającego w formie pisemnej.
23. Postanowienia dotyczące rozliczeń z podwykonawcami:
- 1) w przypadku, gdyby Wykonawca bezpodstawnie odmawiał zapłaty któremukolwiek z podwykonawców lub dalszych podwykonawców, lub zostałby zajęty rachunek bankowy Wykonawcy, Zamawiający ma prawo do potrącenia stosownej kwoty z wynagrodzenia i jej zapłaty bezpośrednio na rzecz takiego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy. W celu umożliwienia pełnego rozliczenia takiej zapłaty, zgodnie ze zdaniem poprzednim, Wykonawca udziela niniejszym zgody na przejęcie przez Zamawiającego praw lub obowiązków wynikających z umowy z

podwykonawcami lub dalszymi podwykonawcami w zakresie, w jakim będzie to konieczne do dokonania zapłaty. Dokonanie przez Zamawiającego płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, stosownie do powyższych postanowień, skutkować będzie umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy względem Zamawiającego do wysokości kwoty otrzymanej przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę;

- 2) dokonanie przez Zamawiającego płatności wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez nich robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony Zamawiającemu, i w stosunku do których Zamawiający nie wniósł sprzeciwu lub upłynął termin na jego wniesienie, uprawnia Zamawiającego do żądania zwrotu od Wykonawcy całości kwoty wynagrodzenia zapłaconego bezpośrednio na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.

§ 6

Obowiązki Wykonawcy i Zamawiającego

1. Wykonawca zobowiązuje się do kompleksowego wykonania Przedmiotu Umowy zgodnie z wymaganiami Zamawiającego określonymi w Umowie, OPZ wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część Umowy, decyzjami organów administracji oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym techniczno-budowlanymi, Prawem budowlanym, przepisami z zakresu ochrony środowiska, przepisami bezpieczeństwa przeciwpożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz Polskimi Normami lub równoważnymi, dobrymi praktykami inżynierskimi, uwarunkowaniami lokalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji wewnętrznych obowiązujących w przedsiębiorstwie Zamawiającego, a także zgodnie z uwagami Zamawiającego w zakresie w jakim nie są one sprzeczne z wyżej wymienionymi przepisami, zasadami i procedurami.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) wykonanie Przedmiotu Umowy z należytą starannością przy uwzględnieniu zawodowego charakteru wykonywanej działalności;
  - 2) w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy przekazanie Zamawiającemu projektu Harmonogramu rzeczowo-finansowego (którego wzór stanowi **Załącznik nr 6**) realizacji Prac i Robót, który stanowi jednocześnie terminowy harmonogram realizacji poszczególnych czynności, składających się na zakres Prac i Robót z zastrzeżeniem, iż:
    - a) Harmonogram rzeczowo-finansowy wymaga pisemnej akceptacji Zamawiającego, który w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu dokona jego weryfikacji, zaakceptuje go bądź przekaże Wykonawcy do poprawienia w określonym zakresie i terminie nie dłuższym niż 7 dni;
    - b) zmiany w Harmonogramie rzeczowo – finansowym, które nie zmieniają terminów wskazanych w § 4 ust. 2 Umowy, oraz zmiany wynagrodzenia wskazanego w § 5 ust. 1 Umowy nie stanowią zmiany Umowy. Wykonawca nie później niż 14 dni od wystąpienia okoliczności skutkujących koniecznością wprowadzenia zmian w Harmonogramie rzeczowo – finansowym, o których mowa w zdaniu pierwszym, obowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu jego zaktualizowaną wersję, zawierającą propozycje zmian. Sposób akceptacji zaktualizowanej wersji Harmonogramu rzeczowo-finansowego przez Zamawiającego nastąpi na zasadach określonych w lit. a) powyżej;
    - c) Wykonawca sporządzając Harmonogram rzeczowo-finansowy uwzględni w szczególności: wykonanie Dokumentacji Projektowej, uzyskanie i przekazanie Zamawiającemu ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę/ rozbiórkę lub zaświadczenia o braku sprzeciwu do wykonania robót budowlanych niewymagających decyzji pozwolenia na budowę, przekazanie terenu budowy, dokonanie zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych, odbiory, o których mowa w § 7 i § 8, czas opracowywania dokumentacji geodezyjnej powykonawczej, czas uzyskania

ostatecznego pozwolenia na użytkowanie (tj. uzyskania zaświadczenia o ostateczności decyzji) lub czas realizacji procedury zawiadomienia o zakończeniu robót budowlanych (tj. uzyskania zaświadczenia o niewniesieniu sprzeciwu w przedmiocie zakończenia robót budowlanych) wynikających z przepisów prawa - o ile będą wymagane,

- 3) wystąpienie z wnioskiem do Zamawiającego o wydanie upoważnień do reprezentowania Zamawiającego przed właściwymi podmiotami w celu uzyskania przez Wykonawcę dokumentów niezbędnych do wykonania Prac oraz Robót. Wykonawca wystąpi pisemnie do Zamawiającego o udzielenie stosownego pełnomocnictwa, wskazując dane osobowe osoby (imię i nazwisko oraz nr dowodu osobistego), której ma być udzielone pełnomocnictwo oraz liczbę egzemplarzy,
- 4) informowanie Zamawiającego o stanie zaawansowania realizacji Przedmiotu Umowy, przez przedkładanie miesięcznego raportu, przekazywanego do 1 Dnia roboczego każdego następnego miesiąca oraz na każde żądanie Zamawiającego w terminie 3 Dni roboczych od otrzymania takiego żądania, przedstawiającego stan zaawansowania realizacji Przedmiotu Umowy za każdy pełny miesiąc realizacji Umowy (raport powinien stanowić załącznik do e-maila jako kopia podpisanego dokumentu zeskanowanego w formacie *.pdf, *.jpg lub w innym powszechnie rozpoznawalnym formacie lub jako załącznik do e-maila w formacie *.pdf z podpisem elektronicznym, pod warunkiem uzyskania potwierdzenia odbioru e-maila), przy czym gdy pierwszy miesiąc realizacji Umowy będzie niepełny, pierwszy raport zostanie przekazany za okres od dnia rozpoczęcia realizacji Przedmiotu Umowy do końca pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego. Raport należy przysyłać na adres e-mail wskazany w §11 ust. 5 pkt 2 Umowy oraz §11 ust. 1 Umowy. Za datę przekazania raportu uważać się będzie datę otrzymania raportu na adres e-mail kancelarii lub osoby wskazanej w § 11 ust. 1 Umowy (w zależności od tego, która data otrzymania raportu będzie miała datę wcześniejszą). Wzór raportu o stanie zaawansowania realizacji Przedmiotu Umowy stanowi **Załącznik nr 7**. Zamawiający dopuszcza możliwość okresowego zawieszenia obowiązku raportowania w sytuacjach udokumentowanego braku możliwości realizacji Przedmiotu Umowy, z zastrzeżeniem, że zawieszenie raportowania nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku należytego wykonywania Umowy i zgłaszania sytuacji mogących mieć wpływ na realizację Umowy. O zawieszeniu i podjęciu zawieszono obowiązkowi raportowania decyduje Zamawiający powiadamiając o tym Wykonawcę w formie pisemnej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej;
- 5) zapewnienie wykonania Przedmiotu Umowy przez osoby posiadające ważne i wymagane kwalifikacje, w tym uprawnienia budowlane (w tym projektowe, a także jeżeli będą wymagane uprawnienia do wykonywania izolacji) zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa budowlanego lub Umową wraz z wpisem na listę właściwej izby samorządu zawodowego (w zależności od sytuacji i wymogów prac objętych Przedmiotem Umowy). Wykaz ww. osób stanowi **Załącznik nr 8** do Umowy. W przypadku zajścia nieprzewidzianych okoliczności skutkujących koniecznością zmiany osób wskazanych w **Załączniku nr 8** do Umowy Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu do akceptacji listy osób posiadających uprawnienia i kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe spełniające wymagania zawarte w postępowaniu o udzieleniu zamówienia (o ile były wymagane) oraz przepisach prawa. Zmiana ww. osób wymaga zatwierdzenia Zamawiającego w formie pisemnej pod rygorem nieważności i nie stanowi zmiany Umowy. Do czasu zatwierdzenia ww. osób przez Zamawiającego nie mogą oni podejmować czynności w zakresie wykonania Przedmiotu Umowy;
- 6) w przypadku gdy w ramach realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania w imieniu i na rzecz Zamawiającego decyzji lub uzgodnienia jakiegokolwiek organu, zanim wystąpi do właściwego organu zobowiązuje się przekazać Zamawiającemu do zaopiniowania projekt wniosku o wydanie decyzji lub uzgodnienia. Wnioski składane przez Wykonawcę w celu uzyskania decyzji/uzgodnień muszą zostać przygotowane zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień

składania takiego wniosku. Zgłoszenie uwag/brak zgłoszenia uwag przez Zamawiającego do przedłożonych wniosków, nie zwalnia wykonawcę z odpowiedzialności za ich należyte przygotowanie, umożliwiające uzyskanie decyzji zgodnie z Umową;

- 7) uzgodnienie dokumentacji projektowej z Zamawiającym, zgodnie z §7 Umowy,
- 8) uzgodnienie z Zamawiającym polecenia wykonania pracy gazoniebezpiecznej/niebezpiecznej;
- 9) zapewnienie, iż wszystkie używane w ramach realizacji Robót urządzenia i materiały spełniają normy jakościowe, funkcjonalne i techniczne będą fabrycznie nowe oraz wszystkie materiały, urządzenia lub ich elementy wymienione w rękojmi lub gwarancji będą fabrycznie nowe lub ich nowe fabrycznie zamienniki zostały zaakceptowane przez Zamawiającego i w razie potrzeby producenta danego elementu, który podlega wymianie;
- 10) zapewnienie kierownictwa budowy przez kierownika budowy Wykonawcy, w tym dla zakresu Robót realizowanych przez służby Gazowego Pogotowienia Technicznego;
- 11) przekazanie Zamawiającemu w terminie 14 dni przed rozpoczęciem Robót kopii uprawnień i zaświadczenia potwierdzającego przynależność do Izby Inżynierów dla Kierownika budowy/robót oraz kopii oświadczeń o podjęciu obowiązków Kierownika budowy/robót, albo kopii innych uprawnień wymaganych do realizacji Robót w zależności od zakresu zadania – jeśli wynikają z zapisów Umowy, jej załączników, bądź przepisów prawa. Powyższe wymagania dotyczą zmiany Kierownika budowy /robót, o której mowa w § 11 ust. 9 zdanie drugie; w takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia ww. dokumentów w terminie 5 dni roboczych przed wnioskowaną zmianą w celu weryfikacji i zatwierdzenia przez Zamawiającego;
- 12) przed planowanym przekazaniem terenu budowy dokonanie zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych oraz rejestracji dziennika budowy i dostarczenie niezwłocznie potwierdzenia wykonania tych czynności, o ile wymogi takie wynikają z przepisów prawa lub z postanowień umowy;
- 13) przed przekazaniem terenu budowy przekazanie Zamawiającemu planu BIOZ (sporządzonego zgodnie z art. 21a ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane) - o ile będzie wymagany;
- 14) dokonywanie płatności wynikających z wszelkich dokumentów uzyskanych przez Wykonawcę w ramach Robót, a dotyczących czasowego zajęcia nieruchomości (w tym pasów drogowych dróg publicznych) na czas realizacji Przedmiotu Umowy;
- 15) dokonywanie płatności wynikających z konieczności powołania, a także sprawowania nadzorów właścicielskich przez właścicieli bądź gestorów infrastruktury technicznej podziemnej i nadziemnej, zgodnie z opracowaną Dokumentacją Projektową;
- 16) wypłata odszkodowań za szkody powstałe na nieruchomościach poza terenem budowy, w wyniku realizacji Robót;
- 17) dochowanie należytej staranności w relacjach z interesariuszami zewnętrznymi projektu, w szczególności z właścicielami lub użytkownikami nieruchomości, na terenie których realizuje Roboty. Ponadto:
  - a) Wykonawca ma obowiązek bezzwłocznego poinformowania Zamawiającego o wszelkich potencjalnych lub realnych zagrożeniach (sytuacjach konfliktowych) wynikających z relacji i kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi przy realizacji Przedmiotu Umowy. W przypadku wystąpienia takich sytuacji, Wykonawca we współpracy z Zamawiającym ustali sposób dalszego postępowania;
  - b) Zamawiający nie upoważnia Wykonawcy do upubliczniania i przekazywania informacji, w tym dokumentacji fotograficznej i filmowej, na temat realizowanego Przedmiotu Umowy. W przypadku pytań ze strony przedstawicieli mediów, skierowanych do Wykonawcy, a związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, Wykonawca ma obowiązek skierować dziennikarza do Rzecznika Prasowego Zamawiającego;
- 18) zapoznanie się i przestrzeganie standardów, instrukcji, wytycznych, kodeksów postępowania jak

również innych regulacji (zwanymi dalej łącznie „**Regulacjami**”) obowiązujących u Zamawiającego w dniu złożenia przez Wykonawcę oferty na wykonanie Przedmiotu Umowy, wskazanych w **Załączniku nr 00 do załącznika nr 1** do Umowy;

19) dokonanie odbiorów Prac i Robót zgodnie z § 7 i 8 Odbiór Przedmiotu Umowy;

20) przedłożenia Zamawiającemu oświadczenia o zapoznaniu się i zobowiązaniu do stosowania „Procedury wymagań bhp dla wykonawców oraz gości” zgodnie z treścią załącznika nr 6 do niniejszej procedury. „Procedura wymagań bhp dla wykonawców oraz gości” stanowi załącznik do Wykazu regulacji wewnętrznych Zamawiającego”, będącym załącznikiem do OPZ. Wykonawca przedłoży oświadczenie w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy lub przed rozpoczęciem Prac - w zależności od tego, który z terminów nastąpi szybciej.

3. Zamawiający zobowiązuje się do:

1) w przypadku wystąpienia obowiązku, o którym mowa w ust. 2 pkt 14 powyżej, przekazania Wykonawcy na jego wniosek:

a) aktualnego zaświadczenia inspektora nadzoru, potwierdzającego przynależność do Izby Inżynierów budownictwa - nie stosuje się do osób wpisanych do Centralnego Rejestru Osób Posiadających Uprawnienia Budowlane prowadzonego przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego;

b) kserokopii właściwych uprawnień budowlanych inspektora nadzoru, poświadczonych za zgodność z oryginałem przez inspektora nadzoru - nie stosuje się do osób wpisanych do Centralnego Rejestru Osób Posiadających Uprawnienia Budowlane prowadzonego przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego;

2) zapewnienia nadzoru inwestorskiego;

3) przekazania Wykonawcy (po zarejestrowaniu przez Wykonawcę dziennika budowy i zgłoszeniu rozpoczęcia robót budowlanych lub uprzednim uzgodnieniu i zarejestrowaniu wykonania pracy gazoniebezpiecznej/niebezpiecznej – o ile będą wymagane) terenu budowy w terminie 7 dni od otrzymania pisemnego wniosku Wykonawcy o gotowości do przejęcia terenu budowy;

4) udzielenia, w terminie 14 dni od otrzymania wniosku Wykonawcy, osobie lub osobom wskazanym przez Wykonawcę pełnomocnictwa do reprezentowania Zamawiającego przed właściwymi podmiotami w celu uzyskania przez Wykonawcę dokumentów niezbędnych do wykonania Prac oraz Robót;

Zamawiający może umocować osobę fizyczną wskazaną przez Wykonawcę na podstawie pełnomocnictwa do reprezentowania Zamawiającego przed osobami fizycznymi, osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, właściwymi organami administracji rządowej i samorządowej, sądami powszechnymi, sądami administracyjnymi w celu uzyskania niezbędnych zgód, zezwoleń i decyzji administracyjnych oraz udzielania lub otrzymywania informacji związanych z realizacją niniejszej Umowy.

5) wypłaty wynagrodzeń i odszkodowań wynikających z umów lub porozumień zawartych przez Zamawiającego lub decyzji administracyjnych, za wyjątkiem odszkodowania za szkody powstałe na nieruchomościach poza terenem budowy w związku z realizacją Robót, które pokryje Wykonawca oraz z wyłączeniem odszkodowań, o których mowa w § 18 Ubezpieczenie;

6) przekazania Wykonawcy wyciągu z umowy ubezpieczenia robót budowlanych, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 1 niezwłocznie po zawarciu niniejszej Umowy jednak nie później niż w terminie 14 dni od zawarcia niniejszej Umowy;

7) udostępniania Wykonawcy Regulacji wewnętrznych mających zastosowanie przy wykonywaniu Przedmiotu Umowy,

8) Zamawiający w celu realizacji Robót przekazuje Wykonawcy Dostawy Inwestorskie zgodnie z zasadami opisanymi w OPZ, stanowiącym **Załącznik nr 1 do Umowy**. Wykonawca potwierdzając dokonanie odbioru Dostaw Inwestorskich ponosi ryzyko uszkodzenia, utraty lub zniszczenia Dostaw

Inwestorskich. Wykonawca poprzez podpisanie protokołu odbioru Dostaw Inwestorskich potwierdza, że dostarczone przez Zamawiającego Dostawy Inwestorskie są w dobrym stanie technicznym i są odpowiednie do użycia w procesie realizacji Robót. Domniemanie to nie dotyczy wad ukrytych dostarczonych Dostaw Inwestorskich.

4. Zamawiający ma prawo kontrolować postępy wykonywanej przez Wykonawcę pracy oraz jakość jej wyników.
5. Wykonawca oświadcza, iż w dniu zawarcia umowy złożył Oświadczenie w zakresie równoważności oraz stosowania Nazw Własnych. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 23 do Umowy (uzupełnione i podpisane oświadczenie stanowić będzie Załącznik nr 23 do Umowy).
6. Zamawiający wymaga aby Wykonawca w trakcie realizacji Umowy zatrudniał personel na podstawie umowy o pracę na poniższych zasadach:
  - 1) Zamawiający wymaga, aby w przypadku zatrudnienia osób wykonujących którekolwiek z czynności wskazanych poniżej:
    - a) .....,
    - b) .....,
    - c) .....,
    - d) .....,
    - e) .....,osoby takie zatrudnione były przez Wykonawcę, Podwykonawcę i dalszego Podwykonawcę na podstawie stosunku pracy.
  - 2) w trakcie realizacji Umowy Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudniania na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
    - a) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny;
    - b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów;
    - c) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
  - 3) w trakcie realizacji Umowy, na każde wezwanie Zamawiającego, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody (wedle wyboru Zamawiającego), w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności w trakcie realizacji Umowy:
    - a) oświadczenie zatrudnionego pracownika;
lub
    - b) oświadczenie Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: pełną nazwę i dane adresowe podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i daty jej zawarcia i daty zakończenia umowy, wymiaru etatu oraz podpis osoby upoważnionej do reprezentacji Wykonawcy lub podwykonawcy;
lub
    - c) poświadczoną za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, kopię umowy/umów o pracę wraz z

ewentualnymi aneksami, osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów/aneksów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenie RODO, tj. w szczególności bez danych adresowych i numerów PESEL pracowników (imię i nazwisko nie podlega anonimizacji); dodatkowo informacje takie jak: rodzaj umowy o pracę, data jej zawarcia i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania,

lub

- d) zaświadczenie za ostatni (lub wskazany w wezwaniu) okres rozliczeniowy, wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, potwierdzające bieżące opłacanie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę;
  - lub
  - e) poświadczoną za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób tożsamy wskazany w pkt 3 lit. c) powyżej i zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenie RODO.
- 4) niezłożenie przez Wykonawcę, w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności. Zamawiający w takiej sytuacji będzie uprawniony do naliczenia kar umownych wskazanych w § 21 ust. 1 pkt 17 i 18 Umowy.
- 5) w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 7

Decyzje i uzgodnienia, opiniowanie i odbiór Prac

1. Wykonawca zobowiązuje się do uwzględniania wytycznych Zamawiającego, mających istotny wpływ na przebieg procesu projektowania i ostateczny wynik projektowania w postaci zaleceń, uwag, wskazówek przekazywanych Wykonawcy w formie pisemnej bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej. W razie wątpliwości co do treści wytycznych Wykonawca jest uprawniony i zobowiązany niezwłocznie zwrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie wątpliwości lecz nie później niż w terminie 5 dni od dnia otrzymania wytycznych pod rygorem braku możliwości powoływania się na wady i nieścisłości ww. wytycznych jako przeszkód w prawidłowej realizacji Umowy.
2. Wykonawca przekaze Zamawiającemu w terminie określonym w § 4 ust. 2 pkt 2) Umowy oryginały wszelkich dokumentów, do uzyskania których Wykonawca był zobowiązany w związku z realizacją Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a) i b) na mocy postanowień Umowy lub przepisów prawa, a w szczególności decyzji administracyjnych z klauzulą ostateczności, uzgodnień, zgód, tytułów prawnych do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane lub wykonania badań terenowych

wraz z wymaganymi załącznikami, wypisów z ewidencji gruntów i budynków.

3. Wykonawca zobowiązany jest doręczyć Zamawiającemu w terminie wskazanym poniżej, poprzez przesłanie na adres email wskazany w § 11 ust. 5 pkt 2, kopię każdego z niżej wskazanych dokumentów otrzymanych w imieniu i na rzecz Zamawiającego:
  - 1) uzgodnienia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 2 dni od dnia doręczenia;
  - 2) decyzji niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 2 dni od dnia doręczenia;
  - 3) postanowienia wydanego w postępowaniu sądowo-administracyjnym niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 2 dni od dnia doręczenia;
  - 4) wyroku wydanego w postępowaniu sądowo-administracyjnym niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 5 dni od dnia doręczenia;
  - 5) środków zaskarżenia lub środków odwoławczych wnoszonych przez osoby trzecie w postępowaniu administracyjnym lub postępowaniu sądowo-administracyjnym w terminie 3 dni od dnia doręczenia.
4. Doręczając dokumenty wskazane wyżej w ust. 3 pkt 1-4 Wykonawca zobowiązany jest załączyć kopię koperty zawierającej nr rejestrowy przesyłki, swoje stanowisko wraz z uzasadnieniem dotyczące ewentualnego zaskarżenia jak również oświadczenie w przedmiocie daty doręczenia mu danego dokumentu.
5. Doręczając dokumenty wskazane wyżej w ust. 3 pkt 5) Wykonawca zobowiązany jest załączyć kopię koperty zawierającej nr rejestrowy przesyłki, jak również oświadczenie w przedmiocie daty doręczenia mu danego dokumentu.
6. Wszelkie koszty, w tym opłaty skarbowe, które należy ponieść celem uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwoleń, zezwoleń wypisów z rejestru gruntów i wyrysów z map zasadniczych, wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego itp. niezbędnych do wykonania Przedmiotu Umowy ponosi Wykonawca.
7. Zamawiający zobowiązuje się do zaopiniowania przekazanego przez Wykonawcę projektu wniosków/uzgodnień w terminie 14 dni licząc od daty wpływu do Zamawiającego. Jeśli Zamawiający zgłosi w tym terminie Wykonawcy uwagi do projektu wniosków/uzgodnień Wykonawca jest zobowiązany do uwzględnienia tych uwag, chyba że stwierdzi ich niezgodność z zasadami wskazanymi w § 6 ust. 1, o czym powinien poinformować Zamawiającego przedstawiając uzasadnienie swojego stanowiska w tym zakresie oraz proponując rozwiązania, które jego zdaniem winny znaleźć zastosowanie w odniesieniu do zagadnień poruszonych w uwagach. Zamawiający w terminie 7 dni od dnia otrzymania uzasadnienia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, informuje Wykonawcę, czy podtrzymuje swoje zalecenie. Wykonawca jest zwolniony z odpowiedzialności za uwzględnienie uwag Zamawiającego wyłącznie, gdy wykonał swój obowiązek poinformowania Zamawiającego o niezgodności zaleceń przekazanych mu przez Zamawiającego zgodnie z procedurą opisaną powyżej.
8. Wykonawca zobowiązuje się przekazać Zamawiającemu kompletną Dokumentację Projektową do opiniowania oraz uwzględnić zastrzeżenia i uwagi Zamawiającego, chyba że stwierdzi ich niezgodność z zasadami wskazanymi w § 6 ust. 1, o czym powinien poinformować Zamawiającego przedstawiając uzasadnienie swojego stanowiska w tym zakresie oraz proponując rozwiązania, które jego zdaniem winny znaleźć zastosowanie w odniesieniu do zagadnień poruszonych w uwagach. Dokumentem przekazywanym Zamawiającemu wraz z dokumentacją projektową do odbioru i uznanym - na podstawie niniejszej Umowy - w procedurze odbiorowej jako część dokumentacji projektowej, stanowi oświadczenie Wykonawcy (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 24 do Umowy) w zakresie równoważności oraz stosowania Nazw Własnych.
9. Procedura opiniowania Dokumentacji Projektowej przebiega jedno lub dwuetapowo, odpowiednio wyłącznie przed Radą Techniczną na poziomie Oddziału Zamawiającego lub przed Radą Techniczną oraz Komisją Oceny Projektów Inwestycyjnych (dalej: „KOPI”). Wykonawca opracowując Harmonogram rzeczowo-finansowy uwzględni czas niezbędny na przeprowadzenie procedury opiniowania. Zamawiający zastrzega sobie prawo do rezygnacji z dwuetapowego opiniowania o czym informuje

Wykonawcę.

10. W każdym z etapów procedury opiniowania (osobno przed Radą Techniczną i KOPI) Zamawiający zobowiązuje się do zaopiniowania przekazanej przez Wykonawcę kompletnej Dokumentacji Projektowej, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 Umowy w terminie 21 dni. Wynikiem procedury opiniowania może być:
  - 1) przyjęcie Dokumentacji Projektowej (pozytywna opinia Zamawiającego);
albo
  - 2) przekazanie Dokumentacji Projektowej do korekty Wykonawcy.
11. Brak kompletności Dokumentacji Projektowej lub konieczność wprowadzenia przez Wykonawcę korekt powoduje przekazanie Dokumentacji Projektowej do korekty Wykonawcy i wydłużenie procesu opiniowania o czas dokonania stosownych uzupełnień lub wprowadzenia korekt.
12. Jeśli Zamawiający przekazał Dokumentację Projektową Wykonawcy do korekty, Wykonawca jest zobowiązany do uwzględnienia tych korekt i ponownego przekazania skorygowanej Dokumentacji Projektowej Zamawiającemu do opiniowania. Postanowienia ust. 8-11, 12 zd. 1. stosuje się do takiej procedury opiniowania, przy czym Zamawiający zdecyduje, czy ponowna procedura opiniowania powinna obejmować oba jej etapy, czy tylko jeden lub może być przeprowadzona w trybie obiegowym.
13. Wykonawca obowiązany jest na wniosek Zamawiającego do udziału w naradach opiniujących Dokumentację Projektową, tj. naradach Rady Technicznej w Oddziale Zamawiającego, wskazanym we wstępie Umowy oraz naradach KOPI, o ile występują. Na wniosek Wykonawcy Zamawiający może wyrazić zgodę na udział Wykonawcy w ww. naradach w formie wideokonferencji.
14. Wykonawca po uzyskaniu pozytywnej opinii Zamawiającego, o której mowa w ust. 10 pkt 1 powyżej, w terminie minimum 7 dni przed terminem wskazanym w § 4 ust. 2 pkt 1) Umowy przekaże Zamawiającemu zakres Przedmiotu Umowy określony w § 3 ust. 1 pkt 1) lit a).
15. Zamawiający w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 14 powyżej dokona weryfikacji złożonych przez Wykonawcę dokumentów wymaganych dla zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a) Umowy i wezwie Wykonawcę do podpisania protokołu odbioru.
16. Wykonawca kopie dokumentów wymaganych dla zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b) Umowy przekaże niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja pozwolenia na budowę stała się ostateczna, o ile na podstawie Specustawy możliwa będzie realizacja inwestycji mimo braku ostateczności tej decyzji, lub od dnia, w którym Wykonawca uzyskał potwierdzenie (zaświadczenie) braku sprzeciwu właściwego organu administracji architektoniczno – budowlanej do zgłoszenia robót budowlanych.
17. Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przekazania, o którym mowa w ust. 16, dokona weryfikacji złożonych przez Wykonawcę dokumentów wymaganych dla zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. b) Umowy i wezwie Wykonawcę do podpisania protokołu odbioru.
18. Terminy zakończenia realizacji Przedmiotu Umowy wskazane w § 4 ust. 2 pkt 1) i 2) Umowy są terminami ostatecznego zaakceptowania przez Zamawiającego prac wykonanych przez Wykonawcę w sposób, o którym mowa w ust. 15 i 17 tj. w formie podpisanego protokołu odbioru prac.
19. Pozytywne zaopiniowanie, odbiór, podpisanie przez Zamawiającego dokumentów, o których mowa w ust. 15 i 17 nie stanowi potwierdzenia należytego wykonania Przedmiotu Umowy oraz nie wyłącza praw Zamawiającego wynikających z rękojmi lub gwarancji za wadliwe lub nienależyte wykonanie Przedmiotu Umowy.

§ 8 **Odbiór Robót**

1. Wykonawca rozpocznie wykonywanie Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2) niezwłocznie po przekazaniu terenu budowy przez Zamawiającego, zgodnie z § 6 ust. 3 pkt 3.
2. Zamawiający przystąpi do odbioru technicznego lub odbioru końcowego Robót w terminie do 14 dni od

daty otrzymania pisemnego zgłoszenia przez osobę wskazaną w § 11 ust. 2 o gotowości do odbioru, w którym to terminie Zamawiający dokona weryfikacji dokumentacji odbiorowej oraz powoła Komisję odbiorową. W przypadku, gdy Wykonawca wystąpi do Zamawiającego o wyznaczenie terminu odbioru w krótszym terminie niż wskazanym w zdaniu pierwszym, Zamawiający wyznaczy taki termin, jeśli będzie istniała taka możliwość. Przeprowadzenie odbioru w krótszym terminie niż wskazany w zdaniu pierwszym jest uprawnieniem Zamawiającego, a Wykonawca sporządzając Harmonogram rzeczowo-finansowy, zobowiązany jest uwzględnić 14-dniowy termin, w którym Zamawiający przygotowuje się do odbioru.

3. Odbiory, o których mowa w § 4 ust. 3, będą odbywały się zgodnie z procedurą wskazaną w OPZ.
4. Zamawiający dopuszcza odbiory częściowe. Odbiór częściowy nastąpi po zrealizowaniu przez Wykonawcę całego zakresu Robót, objętych przedmiotowym odbiorem i wykonaniu niezbędnych pomiarów, prób i badań oraz po przedłożeniu wymaganych dokumentów odbiorowych. Potwierdzeniem odbioru częściowego będzie podpisany przez Strony protokół rzeczowo-finansowy. Odbiory częściowe będą odbywać się zgodnie z zaakceptowanym przez Zamawiającego pisemnie Harmonogramem rzeczowo – finansowym, według etapów określonych w tym Harmonogramie rzeczowo-finansowym oraz zgodnie z postanowieniami § 5.
5. Odbiór techniczny nastąpi po zrealizowaniu przez Wykonawcę całego zakresu Robót umożliwiających włączenie wybudowanego obiektu do sieci przesyłowej i wykonaniu niezbędnych pomiarów, prób, badań i sprawdzeń przedrozruchowych oraz po przedłożeniu wymaganych dokumentów odbiorowych. Potwierdzeniem Odbioru technicznego będzie podpisany przez Strony protokół Odbioru technicznego.
6. Po pozytywnie zakończonym odbiorze końcowym Komisja odbioru końcowego sporządza niezwłocznie protokół, który podpisuje każdy z członków. W przypadku stwierdzenia w toku czynności odbioru końcowego, że nie wszystkie obowiązki umowne zostały przez Wykonawcę zrealizowane, Zamawiający może odmówić dokonania odbioru końcowego, lub przerwać odbiór końcowy, wyznaczając wykonawcy termin do wykonania wszystkich obowiązków umownych, które nie zostały przez Wykonawcę zrealizowane, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru końcowego. Strony ustalają, że wady nieistotne Przedmiotu Umowy (niewarunkujące odbioru końcowego i niewpływające na prawidłową eksploatację Przedmiotu Umowy) nie będą stanowiły podstawy do odmowy ze strony Zamawiającego podpisania protokołu odbioru końcowego. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru końcowego takich wad nieistotnych, Strony uzgadniają w treści protokołu odbioru końcowego wykaz wad nieistotnych, termin i sposób usunięcia wad. Termin ten nie może być dłuższy, niż 21 dni po dacie odbioru końcowego. Zamawiający będzie miał prawo do wstrzymania płatności (bez prawa Wykonawcy do naliczania odsetek) do wysokości 5% wynagrodzenia brutto Wykonawcy wskazanego odpowiednio w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. c i d oraz § 5 ust. 1 pkt 2 lit. c i d, za Przedmiot Umowy określony w § 3 ust. 1 pkt 2) (odpowiednio dla Zadania I i II), do czasu usunięcia przedmiotowych wad. W przypadku nieusunięcia wad nieistotnych stwierdzonych w toku odbioru końcowego w uzgodnionym w protokole odbioru końcowego terminie, Zamawiający, poza innymi uprawnieniami wynikającymi z Umowy, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia takich wad, bez uzyskania zgody sądu, podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym koszty z kwoty wstrzymanej, o której mowa w zdaniu poprzedzającym.
7. Odbiory, z wyjątkiem odbioru końcowego, nie mają charakteru ostatecznego i nie stanowią wydania i odbioru Przedmiotu Umowy ani jej części w rozumieniu Kodeksu cywilnego, w tym zwłaszcza nie skutkują wygaśnięciem zobowiązań Wykonawcy w tej części.
8. Zakończenie realizacji Przedmiotu Umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2) Umowy, oznacza realizację wszystkich czynności związanych z wykonaniem Robót, w tym między innymi: dokonanie odbioru technicznego i usunięcie wad stwierdzonych podczas odbioru technicznego, pozytywne przeprowadzenie czynności nagazowania/rozruchu/ruchu próbnego, uzyskanie przez Wykonawcę w imieniu Zamawiającego ostatecznego pozwolenia na użytkowanie lub zaświadczenia o niewniesieniu

sprzeciwu w przedmiocie zakończenia robót budowlanych, o ile będą wymagane. Zakończenie realizacji Robót zostanie potwierdzone protokołem odbioru końcowego podpisanym przez Strony.

§ 9

Roboty dodatkowe i roboty zamienne

1. Zamawiający może powierzyć Wykonawcy dodatkowe roboty nieobjęte Przedmiotem Umowy określonym w § 3 ust. 1 pkt 2), o ile stały się niezbędne dla jego prawidłowej realizacji, których Wykonawca jako profesjonalista nie był w stanie przewidzieć przy zawieraniu Umowy. Wykonanie robót dodatkowych poprzedza sporządzenie i zatwierdzenie protokołu konieczności oraz zmiana Umowy. Protokół konieczności robót dodatkowych winien dokładnie określać zakres rzeczowo-finansowy robót dodatkowych. Protokół konieczności jest sporządzany według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 9 do Umowy** przez stronę inicjującą realizację robót dodatkowych i zatwierdzany pisemnie przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego oraz Zamawiającego. Przystąpienie do wykonania robót dodatkowych przed zatwierdzeniem protokołu konieczności oraz zmianą Umowy jest możliwe w przypadkach, kiedy opóźnienie rozpoczęcia wykonywania robót dodatkowych do czasu zatwierdzenia protokołu konieczności oraz zmiany Umowy, wiązałoby się z koniecznością wstrzymania robót, a których wstrzymanie nie byłoby możliwe ze względu na technologię wykonania robót lub wstrzymanie miałoby niekorzystny wpływ na harmonogram zadania lub generowałoby dodatkowe koszty – w takim przypadku przystąpienie Wykonawcy do wykonywania robót dodatkowych odbywać się może na podstawie pisemnej zgody Zamawiającego. Decyzja o dopuszczeniu przystąpienia do wykonania robót dodatkowych przed zatwierdzeniem protokołu konieczności oraz zmianą Umowy należy do Zamawiającego. Decyzja określona w zdaniu poprzednim nie stanowi uznania roszczeń Wykonawcy w zakresie wysokości wynagrodzenia za wykonane roboty dodatkowe.
2. Zamawiający może powierzyć Wykonawcy wykonanie robót zamiennych (dotyczy Prac lub Robót) mieszczących się w zakresie Umowy, stanowiących odmienne od pierwotnie przyjętego w Dokumentacji Przetargowej rozwiązanie lub sposób wykonania Przedmiotu Umowy, których konieczność wykonania wyniknęła w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy i których wykonania profesjonalny wykonawca nie mógł przewidzieć przy zachowaniu należytej staranności. Za roboty zamienne uznaje się również wszystkie takie roboty mieszczące się w zakresie Umowy, stanowiące odmienne od pierwotnie przyjętego w Dokumentacji Przetargowej rozwiązanie lub sposób wykonania Przedmiotu Umowy, których potrzeba wykonania jest uzasadniona względami organizacyjnymi, technicznymi, technologicznymi, funkcjonalnymi lub eksploatacyjnymi. W przypadku wykonania robót zamiennych wymagana jest zmiana Umowy. Wycena robót zamiennych może stanowić podstawę zarówno do zmniejszenia jak i do zwiększenia wynagrodzenia, wskazanego w § 5 ust. 1 dla Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1. Wykonanie robót zamiennych w przypadku Robót poprzedza sporządzenie i zatwierdzenie protokołu konieczności. Protokół konieczności robót zamiennych winien dokładnie określać zakres i wycenę robót, których realizacji się zaniecha oraz zakres i wycenę robót zamiennych, które będą wykonane w miejsce robót zaniechanych. Protokół konieczności jest sporządzany według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 9 do Umowy** przez stronę inicjującą realizację robót zamiennych i zatwierdzany pisemnie przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego oraz Zamawiającego. Przystąpienie do wykonania robót zamiennych przed zatwierdzeniem protokołu konieczności oraz zmianą Umowy jest możliwe w przypadkach, kiedy opóźnienie rozpoczęcia wykonywania robót zamiennych do czasu zatwierdzenia protokołu konieczności oraz zmiany Umowy, wiązałoby się z koniecznością wstrzymania robót, a których wstrzymanie nie byłoby możliwe ze względu na technologię wykonania robót lub wstrzymanie miałoby niekorzystny wpływ na harmonogram zadania lub generowałoby dodatkowe koszty – w takim przypadku przystąpienie Wykonawcy do wykonywania robót zamiennych odbywać się może na podstawie pisemnej zgody Zamawiającego.

Decyzja o dopuszczeniu przystąpienia do wykonania robót zamiennych przed zatwierdzeniem protokołu konieczności oraz zmianą Umowy należy do Zamawiającego. Decyzja określona w zdaniu poprzednim nie stanowi uznania roszczeń Wykonawcy w zakresie wysokości wynagrodzenia za wykonane roboty zamienne.

3. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 1 oraz ust. 2 powyżej, Zamawiający może powierzyć Wykonawcy realizację robót nieobjętych Przedmiotem Umowy określonym w § 3 ust. 1 Umowy (dotyczy Prac lub Robót), których wartość jest niższa niż 15% pierwotnej wartości wynagrodzenia netto wskazanego w § 5 ust. 1. Wykonanie robót, o których mowa w zdaniu poprzednim, poprzedza sporządzenie i zatwierdzenie protokołu konieczności oraz zmiana Umowy. Protokół konieczności robót nieobjętych Przedmiotem umowy winien dokładnie określać zakres rzeczowo-finansowy robót. Protokół konieczności jest sporządzany według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 9 do Umowy** przez stronę inicjującą realizację robót i zatwierdzany pisemnie przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego oraz Zamawiającego.
4. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1-3 z uwzględnieniem ust. 5 poniżej, Wykonawca zobowiązany jest złożyć Zamawiającemu w terminie 10 dni roboczych Protokół konieczności (chyba, że uzasadni konieczność dłuższego terminu na złożenie Protokołu konieczności), z którego będzie wynikać aktualny stan realizacji Przedmiotu Umowy i rodzaj robót koniecznych do wykonania lub zaniechania, wraz z uzasadnieniem i stosownymi dokumentami potwierdzającymi te okoliczności. Protokół konieczności powinien zawierać także kalkulację kosztów tych robót oraz deklarację terminu ich wykonania i ich wpływu na termin realizacji Umowy. Kalkulacja kosztów powinna być sporządzona w postaci kosztorysu i uwzględniać czynniki cenotwórcze nie wyższe od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (np. SEKOCENBUD) dla województwa, w którym roboty są wykonywane, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana. Jeśli zakres objęty protokołem konieczności (lub jego części) nie może zostać przedstawiony w formie kosztorysu, Wykonawca winien udokumentować kalkulację kosztów opierając ją o pozyskane z rynku oferty Dostawców, Podwykonawców lub inne dokumenty, które posłużyły mu do opracowania kalkulacji kosztów. W terminie 10 dni roboczych od daty przedłożenia Zamawiającemu kompletnego Protokołu konieczności Zamawiający zweryfikuje ten dokument. W przypadku zawarcia przez Strony aneksu do Umowy, wynagrodzenie z tytułu wykonania robót objętych Protokołem konieczności będzie miało charakter ryczałtowy.
5. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1-3 powyżej, gdy stroną inicjującą realizację robót jest Zamawiający, Wykonawca zobowiązany jest do złożenia Zamawiającemu kalkulacji kosztów robót sporządzonej zgodnie z postanowieniami ust. 4, deklarację terminu wykonania tych robót oraz ich wpływ na termin umowny, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania od Zamawiającego pisemnego powiadomienia o planowanym zleceniu robót wraz ze wskazaniem zakresu tych robót.
6. W przypadku, gdy Wykonawca zrealizuje roboty nieobjęte Przedmiotem Umowy, o których mowa w ust. 1-3 bez zawarcia aneksu do Umowy, Zamawiający nie ma obowiązku zapłaty za te roboty.
7. Prace lub Roboty, których konieczność wykonania wynikać będzie z błędów, zaniedbań lub zaniechania Wykonawcy, Wykonawca wykona bez dodatkowego wynagrodzenia. Nieistotne odstępstwo od rozwiązań projektowych mieści się w podstawowym Przedmiocie Umowy, pod warunkiem jego pisemnej akceptacji przez Zamawiającego.

§ 10

Informowanie o nieprawidłowościach

1. Wykonawca ma obowiązek niezwłocznego, lecz nie później niż w terminie 14 dni, pisemnego informowania osoby wskazanej odpowiednio w § 11 ust. 1 na bieżąco o wystąpieniu każdej okoliczności stanowiącej zagrożenie dla terminów wykonania Umowy, założonej jakości prac jak i zakresu

rzeczowego. W stosunku do wszystkich wydarzeń mających negatywny wpływ na końcowy termin realizacji lub zakres Umowy, Wykonawca powinien dodatkowo przedstawić opis przewidywanych i rzeczywistych skutków tych wydarzeń wskazując proponowane rozwiązania naprawcze.

2. Wykonawca ma obowiązek niezwłocznego, lecz nie później niż w terminie 14 dni, pisemnego informowania Zamawiającego o braku współdziałania ze strony Zamawiającego, jeśli taki brak współdziałania zagraża realizacji Umowy.
3. Wykonawca jest zwolniony z odpowiedzialności za skutki opóźnienia spowodowanego przez okoliczności nieależące po jego Stronie (w tym przez udokumentowany brak współdziałania Zamawiającego) od chwili wystąpienia tych okoliczności i tylko w takim zakresie, w jakim Wykonawca opisał, uzasadnił oraz szczegółowo udokumentował wpływ tych okoliczności na wykonanie Umowy.
4. Jeżeli Wykonawca nie skorzysta z uprawnienia opisanego w ustępie poprzednim, oznacza to – bez względu na wcześniejsze ustalenia, w tym treść Umowy, że Wykonawca ocenił i zdecydował, że skutki danej okoliczności nie mają wpływu na możliwość terminowego wykonania przez Wykonawcę swoich zobowiązań. W konsekwencji, w razie nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa powyżej, Wykonawca traci prawo do powoływania się na okoliczność stanowiącą przyczynę opóźnienia wykonania zobowiązań Wykonawcy wynikających z Umowy, chyba że okoliczność ta jest następstwem przyczyn, za które wyłącza odpowiedzialność ponosi Zamawiający.
5. Jeśli Wykonawca nie ma możliwości realizacji swoich zobowiązań z przyczyn, za które nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności z udokumentowanych przyczyn, leżących po stronie Zamawiającego, termin na realizację takich obowiązków Wykonawcy przedłuża się o okres opóźnienia, spowodowanego przez okoliczności nieależące po stronie Wykonawcy, o ile Wykonawca poinformuje jedną z osób, o której mowa w § 11 ust. 1 Umowy o wystąpieniu opóźnienia i jego powodach oraz opíše, uzasadni i szczegółowo udokumentuje wpływ tych okoliczności na wykonanie Umowy.

§ 11

Współpraca Stron i korespondencja

1. Zamawiający wyznacza każdą z niżej wymienionych osób do samodzielnego sprawowania nadzoru nad realizacją Przedmiotu Umowy, wykonywania Umowy ze strony Zamawiającego, jak również bieżącej wymiany informacji lub danych osobowych, a w przypadku braku wyznaczenia inspektora nadzoru, o którym mowa w ust. 4, również do akceptacji Harmonogramu rzeczowo-finansowego i podpisywania protokołów odbioru:
  - 1) ....., adres email:....., nr telefonu:.....
  - 2) ....., adres email:....., nr telefonu:.....
2. Wykonawca wyznacza każdą z niżej wymienionych osób do samodzielnego wykonywania Umowy ze strony Wykonawcy, w tym przedkładania Harmonogramu rzeczowo-finansowego do akceptacji, podpisywania protokołów odbioru jak również bieżącej wymiany informacji lub danych osobowych:
  - 1) ....., adres email:....., nr telefonu:.....
  - 2) ....., adres email:....., nr telefonu:.....

W przypadku porozumień wynikających ze stosowania Procedury „Organizacja prac przy eksploatacji sieci przesyłowej” (P.02.O.02), tj.:

- 3) porozumień ustalających pracodawcę odpowiedzialnego za organizację pracy, zasady i warunki wykonywania pracy oraz Koordynatora, na podstawie polecenia pisemnego
- 4) porozumień między pracodawcami wyznaczających Koordynatora w przypadku, gdy w tym samym miejscu mają wykonywać pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców, Wykonawca udzieli stosownych pełnomocnictw, jeżeli wskazane wyżej porozumienia będą zawierane przez wymienione wyżej osoby.

3. Kierownikiem budowy/ Robót ze strony Wykonawcy jest:
....., adres email:....., nr telefonu:.....
4. Inspektorem nadzoru ze strony Zamawiającego uprawnionym w szczególności do akceptacji Harmonogramu rzeczowo- finansowego i podpisywania protokołów odbioru jest:
....., adres email:....., nr telefonu:.....
5. Korespondencja dotycząca realizacji Umowy, za wyjątkiem faktur, winna być kierowana na adresy:
  - 1) Wykonawcy: .....
  - 2) Zamawiającego (za wyjątkiem faktur):z zastrzeżeniem, że dla przekazywana raportów z realizacji Umowy przeznaczony jest poniższy adres email:
.....@.....
6. Z zastrzeżeniem innych postanowień Umowy korespondencja dotycząca realizacji Umowy w szczególności: zgłoszenie do odbioru, uwagi odbiorowe, inna komunikacja dotycząca wykonania Przedmiotu Umowy winna być przekazywana drugiej Stronie w postaci:
  - 1) oryginału podpisanego dokumentu w formie pisemnej lub w formie elektronicznej na adres kancelarii wskazany w ust. 5 pkt 2 powyżej (odpowiednio na adres poczty tradycyjnej albo adres e-mail);
  - 2) w przypadku dokumentu w formie pisemnej, Wykonawca przed doręczeniem oryginału przekazuje Zamawiającemu skan podpisanego dokumentu mailem z firmowego adresu e-mail lub adresu e-mail osób wskazanych w ust. 2-3 powyżej na adresy wskazane w ust. 1 i 4 powyżej.
7. W przypadku braku potwierdzenia przez odbiorcę otrzymania korespondencji wskazanej w ust. 6 pkt 2 nie wywołuje ona skutków prawnych do dnia jej doręczenia bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru, pocztą listem poleconym lub kurierem za potwierdzeniem odbioru.
8. Strony dopuszczają możliwość komunikowania się w drobnych bieżących sprawach, związanych z realizacją Umowy, w formie wiadomości e-mail lub telefonicznie.
9. Wykonawca i Zamawiający zobowiązują się do wzajemnego powiadomienia w formie pisemnej, o każdej zmianie adresów, o których mowa ust. 5 powyżej, pod rygorem uznania za skutecznie doręczone pisma, wysłanego na ostatni wskazany przez Stronę adres. Ponadto Wykonawca i Zamawiający zobowiązują się do wzajemnego powiadomienia, w formie pisemnej, o każdej zmianie osób, o których mowa w ust. 1-4 powyżej.
10. Zmiana osób wskazanych w ust. 1-4 oraz adresów, o których mowa w ust. 5 powyżej nie stanowi zmiany Umowy i może zostać dokonana w każdej chwili, przy czym dla swojej skuteczności wymaga uprzedniego poinformowania drugiej Strony w formie pisemnej przez osoby upoważnione do reprezentacji Stron.
11. Osoby, wskazane w ust. 1 powyżej Umowy nie mają prawa do:
  - 1) zmiany Umowy,
  - 2) dokonywania czynności prawnych związanych z istnieniem stosunku prawnego wynikającego z Umowy, w szczególności do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu lub o odstąpieniu od Umowy,
  - 3) udzielania zamówień lub zaciągania zobowiązań finansowych, naliczenia i żądania zapłaty kar umownych,
  - 4) zrzeczenia się jakichkolwiek praw lub roszczeń, zwolnienia z długu, cesji praw lub przeniesienia obowiązków.

§ 12

Gwarancja jakości i rękojmia

1. Gwarancja jakości w zakresie Przedmiotu Umowy:
  - 1) określonego w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a) i b) biegnie od dnia podpisania bez zastrzeżeń przez Zamawiającego protokołu odbioru dla danego zakresu Przedmiotu Umowy, a kończy się w terminie 6 miesięcy od dnia odbioru końcowego robót budowlanych realizowanych na podstawie

dokumentacji projektowej będącej Przedmiotem Umowy /

w dniu odbioru końcowego robót budowlanych realizowanych na podstawie dokumentacji projektowej będącej Przedmiotem Umowy,

jednak nie później niż w terminie 36 / 48 / 60 / 72/ i inny miesięcy od dnia podpisania bez zastrzeżeń przez Zamawiającego protokołu odbioru w zakresie Przedmiotu Umowy określonego § 3 ust. 1 pkt 1) lit a) lub b) w zależności od tego, która z dat nastąpi później.

2) określonego w § 3 ust. 1 pkt 2) wynosi 36 miesięcy od dnia podpisania przez Zamawiającego protokołu odbioru końcowego.

2. Jeżeli w ramach realizacji Przedmiotu Umowy zamontowane są urządzenia, armatura lub systemy (zwane dalej „**Urządzeniami**”), gwarancja jakości udzielona przez Wykonawcę na Urządzenia obowiązuje co najmniej przez okres gwarancji udzielonej przez producenta Urządzeń, jednak nie krócej niż przez okres wskazany w ust. 1 pkt 2) powyżej.
3. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na okres wskazany w ust. 1 pkt 1) i jest odpowiedzialny względem Zamawiającego za wady Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a) - b) Umowy istniejące w czasie jego odbioru oraz za wady powstałe po dokonaniu odbioru, lecz z przyczyn tkwiących w Przedmiocie Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b), zmniejszające jego wartość lub użyteczność ze względu na cel oznaczony w Umowie albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia, a w szczególności odpowiada za rozwiązania przyjęte w Przedmiocie Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) niezgodne z normami i przepisami techniczno-budowlanymi oraz za wszelkie niezgodności z obowiązującym prawem, nieprzydatność Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) dla robót budowlanych realizowanych na jego podstawie lub jego niewłaściwość czy nieodpowiedniość oraz wydanie Przedmiotu Umowy w stanie niekompletnym w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) (dalej: „**Gwarancja jakości**”).
4. Zamawiający nie ma obowiązku sprawdzania Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) pod względem jego zgodności z obowiązującymi normami i przepisami techniczno-budowlanymi oraz pod względem kompletności, a tym samym Wykonawca nie może zwolnić się z odpowiedzialności za prawidłowość i kompletność wykonanego Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b).
5. Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie błędy, pominięcia lub niezgodności w specyfikacjach, rysunkach i dokumentach technicznych przez niego przygotowanych, bez względu na to czy zostały one zatwierdzone lub nie przez Zamawiającego i bez względu na dokonane odbiory.
6. Zamawiający wykonując uprawnienia z tytułu Gwarancji jakości za wady Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) Umowy, zachowując prawo do kar umownych określonych w Umowie, jest uprawniony według swego wyboru do żądania:
  - 1) usunięcia przez Wykonawcę i na jego koszt wad Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) we wskazanym przez Zamawiającego terminie bez względu na wysokość związanych z tym kosztów, a Wykonawca ma obowiązek usunięcia tych wad lub
  - 2) dostarczenia przez Wykonawcę zamiast wadliwego Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b), Przedmiotu Umowy wolnego od wad w terminie wskazanym przez Zamawiającego, lub
  - 3) stosownego obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 5 ust. 1.
7. W razie usunięcia istotnej wady Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) lub dostarczenia nowej, niewadliwej części Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) Gwarancja jakości, co do takiej części Przedmiotu Umowy biegnie na nowo. W innych przypadkach ulega stosownemu wydłużeniu, o czas w jakim Zamawiający nie mógł korzystać z takiej części Przedmiotu Umowy, względnie o czas opóźnienia z przekazaniem niewadliwej części Przedmiotu Umowy Zamawiającemu.

8. Jeżeli wad usunąć się nie da lub Wykonawca nie usunął ich w terminie ani nie dostarczył Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) wolnego od wad lub też z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła wad usunąć w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, Zamawiający, zachowując prawo do kar umownych i odszkodowania, jest uprawniony:
- 1) jeżeli wady są istotne, do odstąpienia do Umowy oraz do żądania, w zamian za zwrot wadliwego Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) zwrotu wynagrodzenia, wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia do dnia jego zwrotu przez Wykonawcę;
  - 2) jeżeli wady nie są istotne, do obniżenia wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, w stosunku odpowiednim do obniżonej wartości Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) oraz, jeśli wynagrodzenie zostało już wypłacone, do żądania zwrotu części wynagrodzenia z odsetkami ustawowymi za okres od dnia zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia do zwrotu jego odpowiedniej części przez Wykonawcę.
9. Udzielona Gwarancja jakości nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień Zamawiającego wynikających z przepisów o rękojmi za wady. Zamawiający wykonuje uprawnienia z tytułu gwarancji lub rękojmi wedle własnego wyboru.
10. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi dla Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) Umowy Wykonawca ponosi na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z wyłączeniem art. 561 § 3 oraz z zastrzeżeniem ust. 14 i 15 poniżej, przy czym rękojmia obowiązuje przez taki sam okres jak Gwarancja jakości opisana w ust. 1 powyżej.
11. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi obejmuje również pełną odpowiedzialność za wady robót budowlanych realizowanych w oparciu o dokumentację projektową, a będące następstwem wad Dokumentacji Projektowej.
12. Wykonawca nie może uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady powstałe na skutek nieodpowiednich rozwiązań, które sam wprowadził, nawet pomimo ich zatwierdzenia przez Zamawiającego lub w przypadku akceptacji uwag Zamawiającego w ramach procedury odbioru dokumentacji określonej w § 7.
13. Zamawiający w przypadku okoliczności określonych w ust. 8 pkt 1) powyżej może wykonać prawo odstąpienia od Umowy w terminie 90 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach uprawniających do odstąpienia od Umowy.
14. Udzielone rękojmia i Gwarancja jakości nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia wobec Wykonawcy roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości (w tym również poniesionej w wyniku przekroczenia przez Wykonawcę terminu do usunięcia wady lub dostarczenia Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1) lit. a)-b) Umowy wolnego od wad) na zasadach ogólnych prawa cywilnego.
15. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego za wady Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2, istniejące w czasie jego odbioru końcowego oraz za wady powstałe po dokonaniu odbioru, lecz z przyczyn tkwiących w Przedmiocie Umowy w chwili jego dokonania, zmniejszające jego wartość lub użyteczność ze względu na cel oznaczony w Umowie albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia, a w szczególności odpowiada za rozwiązania przyjęte w Przedmiocie Umowy niezgodne z normami i przepisami techniczno-budowlanymi oraz za wszelkie niezgodności z obowiązującym prawem, nieprzydatność Przedmiotu Umowy lub jego niewłaściwość czy nieodpowiedniość (także „Gwarancja jakości”).
16. Zamawiający nie ma obowiązku sprawdzania Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2 Umowy pod względem jego zgodności z obowiązującymi normami i przepisami techniczno-budowlanymi oraz pod względem kompletności, a tym samym Wykonawca nie może zwolnić się z odpowiedzialności za prawidłowość i kompletność wykonanego Przedmiotu Umowy.

17. Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie błędy, pominięcia lub niezgodności w specyfikacjach, rysunkach i dokumentach technicznych przez niego przygotowanych, powstałych dla lub podczas realizacji Robót, bez względu na to czy zostały one zatwierdzone lub nie przez Zamawiającego.
18. Wykonawca udziela gwarancji jakości na:
- 1) wykonane Roboty na okres wskazany w ust. 1 pkt 2) powyżej - od daty odbioru końcowego,
  - 2) zamontowane Urządzenia, o ile występują. W takim przypadku gwarancja jakości udzielona przez Wykonawcę na Urządzenia obowiązuje co najmniej przez okres gwarancji udzielonej przez producenta Urządzeń, jednak nie krócej niż przez okres wskazany w ust. 1 pkt 2) powyżej - od daty odbioru końcowego. Wydając dokument gwarancyjny, którego wzór stanowi **Załącznik nr do 10 Umowy** Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania obowiązków, wynikających z dokumentu gwarancyjnego od dnia podpisania przez Zamawiającego protokołu odbioru końcowego, którym Zamawiający dokonał odbioru Robót. Wykonawca zobowiązuje się wykonywać w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, dla Przedmiot Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2), przeglądy gwarancyjne i czynności serwisowe zgodnie z zapisami dokumentu gwarancyjnego. Wykaz czynności serwisowych, których realizację zapewnia Wykonawca w ramach umowy stanowią Załączniki nr 1 i 2 do dokumentu gwarancyjnego.
19. Wykonawca na dzień odbioru końcowego Robót jest zobowiązany przedstawić tabelaryczny wykaz wszystkich elementów Przedmiotu Umowy z określeniem elementów identyfikujących jak: nazwy urządzenia, producenta, typu, numeru urządzenia, wymagań producenta w zakresie przeglądów gwarancyjnych i czynności serwisowych, częstotliwości i zakresu wykonywanych czynności określonych na podstawie gwarancji producenta wraz z określeniem listy części, bądź materiałów podlegających wymianie oraz planowanych dat wykonania czynności na elementach Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2) w okresie gwarancji i rękojmi oraz zasad i warunków przeprowadzania przez Zamawiającego Przeglądów we własnym zakresie. Przeglądy w okresie gwarancji i rękojmi muszą być wykonane przez osoby lub podmioty spełniające wymagania producentów.
20. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 2) Wykonawca ponosi na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z zastrzeżeniem ust. 22 poniżej, przy czym rękojmia obowiązuje przez taki sam okres jak gwarancja jakości opisana w ust. 18 powyżej.
21. Wykonawca nie może uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady powstałe na skutek nieodpowiednich rozwiązań, które sam wprowadził, nawet pomimo ich zatwierdzenia przez Zamawiającego.
22. Udzielone rękojmia i gwarancja jakości nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia wobec Wykonawcy roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości (w tym również poniesionej w wyniku przekroczenia przez Wykonawcę terminu usunięcia wady) na zasadach ogólnych prawa cywilnego.
23. W celu uniknięcia wątpliwości, za wadę Przedmiotu Umowy rozumie się także wykonanie Dokumentacji Projektowej niezgodnie z postanowieniami §29 ust. 1 - 3 Umowy.

§ 13

Odpowiedzialność Wykonawcy za szkody i ograniczenie odpowiedzialności Stron

1. Strony zgodnie ustalają, że Wykonawca, zarówno przez cały okres trwania Umowy, jak i po dokonaniu odbioru Przedmiotu Umowy ponosi pełne ryzyko związane w szczególności z:
- 1) wykonywanym Przedmiotem Umowy, to jest w szczególności z wszelką dokumentacją planistyczną i projektową będącą częścią składową Przedmiotu Umowy;
  - 2) prawidłowością i kompletnością wymaganych przepisami prawa decyzji, uzgodnień, oświadczeń, pozwoleń, i innych dokumentów uzyskanych dla robót budowlanych realizowanych na podstawie opracowanej przez Wykonawcę dokumentacji projektowej.

- 3) prawidłowością i kompletnością uzyskanych wymaganych przepisami prawa uzgodnień, oświadczeń, pozwoleń, zezwoleń i zgód.
2. Wykonawca przyjmuje pełną odpowiedzialność za szkody powstałe w trakcie wykonywania obowiązków przez siebie lub swoich pracowników, zleceniobiorców i podwykonawców. Strony, na potrzeby Umowy, pod pojęciem pracowników rozumieć będą: osoby zatrudnione przez Wykonawcę na mocy umowy o pracę, jak też współpracujące z nim, czy świadczące usługi na podstawie innych stosunków prawnych.
3. Wykonawca przyjmuje pełną odpowiedzialność prawną i finansową za szkody i zanieczyszczenia wyrządzone w środowisku, powstałe w wyniku działań związanych z realizacją Przedmiotu Umowy oraz za nieprzestrzeganie prawa, obowiązującego w zakresie ochrony środowiska, przez siebie lub swoich pracowników, zleceniobiorców i podwykonawców, a także za nieprzestrzeganie zapisów decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska uzyskanych na potrzeby realizacji robót objętych umową.
4. Wykonawca gwarantuje prawidłowość wykonania Przedmiotu Umowy, zobowiązuje się pokryć wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim lub Zamawiającemu wynikłe z wad Przedmiotu Umowy, w tym z wad Dokumentacji Projektowej lub wad Robót realizowanych na podstawie opracowanej przez Wykonawcę Dokumentacji Projektowej, które nastąpiły na skutek jej wadliwości.
5. Odpowiedzialności tej nie uchyla, ani nie ogranicza ewentualna odpowiedzialność Zamawiającego lub osób trzecich wynikająca z zasad ogólnych.
6. Jeśli nastąpią szkody w Przedmiocie Umowy, w tym w Dostawach Inwestorskich (o ile wystąpią) w okresie odpowiedzialności Wykonawcy, Wykonawca na swój koszt naprawi powstałe szkody tak, by Przedmiot Umowy odpowiadał w pełni postanowieniom Umowy. Wykonawca będzie również odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia i szkody w materiałach lub urządzeniach, spowodowane przez niego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność przy prowadzeniu Przedmiotu Umowy.
7. W przypadku wystąpienia przez jakąkolwiek osobę trzecią w stosunku do Zamawiającego, z roszczeniem:
  - 1) z tytułu nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę (w tym działania lub zaniechania osób wymienionych w ust. 2), Wykonawca:
    - a) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń,
    - b) w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego wstąpi do procesu w miejsce Zamawiającego, a jeżeli okaże się to niemożliwe, to po stronie Zamawiającego jako interwenient uboczny i pokryje wszelkie koszty związane z udziałem Zamawiającego w postępowaniu sądowym oraz ewentualnym postępowaniu egzekucyjnym, w tym koszty obsługi prawnej postępowania,
    - c) zwolni Zamawiającego z obowiązku świadczenia opartego na takim roszczeniu (zwolnienie z odpowiedzialności), w tym poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych przez Zamawiającego i jest w pełni odpowiedzialny względem Zamawiającego, że osoba trzecia nie będzie żądać od Zamawiającego spełnienia takiego świadczenia;
  - 2) odszkodowawczym, które to roszczenie byłoby wynikiem wad wskazanych w ust. 9 Wykonawca zobowiązuje się zwolnić Zamawiającego z obowiązku świadczenia opartego na takim roszczeniu (zwolnienie z odpowiedzialności).
8. W przypadku Wykonawców wspólnie realizujących zamówienie ponoszą oni solidarną odpowiedzialność za wykonanie Przedmiotu Umowy.
9. Wykonawca gwarantuje prawidłowość wykonania Przedmiotu Umowy i zobowiązuje się pokryć wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim i Zamawiającemu wynikłe z wad Przedmiotu Umowy.
10. Strona odpowiada za szkodę wyrządzoną drugiej Stronie, w tym również za szkodę wyrządzoną przez osoby, którymi Strona posłużyła się przy wykonaniu Umowy jak również szkody wyrządzone przez

Podwykonawców, chyba że szkoda została spowodowana działaniem Siły Wyższej lub wyłączną winą drugiej Strony.

11. Odpowiedzialność Stron względem siebie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy (z zastrzeżeniem, że ograniczenie to nie dotyczy odpowiedzialności deliktowej) jest ograniczona do:
  - 1) 2.000.000 zł - dla umów o wartości netto wskazanej w § 5 ust. 1 niższej lub równej 500.000 zł;
  - 2) 5.000.000 zł - dla umów o wartości netto wskazanej w § 5 ust. 1 wyższej niż 500.000 zł i niższej lub równej 5.000.000 zł;
  - 3) 10.000.000 zł - dla umów o wartości netto wskazanej w § 5 ust. 1 wyższej niż 5.000.000 zł i niższej lub równej 10.000.000 zł;
  - 4) 20.000.000 zł – dla umów o wartości netto wskazanej w § 5 ust. 1 wyższej niż 10.000.000 zł, z zastrzeżeniem że dla umów, których przedmiotem jest budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja łoczni gazu o wartości umowy powyżej 20.000.000 zł odpowiedzialność Stron względem siebie jest ograniczona do 40.000.000 zł.
12. Żadna ze Stron nie będzie ponosić odpowiedzialności za utracone korzyści, których Strona może doznać w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem niniejszej Umowy.
13. Ograniczenia odpowiedzialności, o których mowa w ust. 11 i 12 powyżej nie mają zastosowania w przypadku szkody wyrządzonej umyślnie, na skutek rażącego niedbalstwa lub w wyniku popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

§ 14

Wykonanie zastępcze

1. Zamawiający jest uprawniony do zlecenia całości lub odpowiedniej części Prac lub Robót będących przedmiotem obowiązków Wykonawcy, w tym Prac lub Robót wynikających z obowiązku usunięcia wad, wybranej przez siebie osobie trzeciej, bądź przejęcia części Prac lub Robót do wykonania siłami Zamawiającego na koszt i ryzyko Wykonawcy bez zezwolenia sądu i po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu 14 dni wyznaczonego przez Zamawiającego na wykonanie Umowy (wykonanie zastępcze), w sytuacjach gdy:
  - 1) Wykonawca pozostaje w zwłoce w stosunku do danej części Prac lub Robót, tak dalece, iż wątpliwe jest, aby ukończył je w umówionym terminie;
  - 2) Wykonawca uchyli się od wykonania Umowy w tym obowiązków wynikających z rękojmi lub gwarancji lub z okoliczności wynika, że nie będzie w stanie wykonać Prac lub Robót wynikających z Umowy;
  - 3) Wykonawca pozostaje w zwłoce z realizacją etapu Prac lub Robót w stosunku do zaakceptowanego przez Zamawiającego Harmonogramu rzeczowo-finansowego o co najmniej 60 dni, chyba że w OPZ stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy wskazano inny termin.
2. Zamawiający może skorzystać z powyższego uprawnienia, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy do wykonania Umowy i udzieleniu Wykonawcy dodatkowego 14 dniowego terminu.
3. W przypadku podjęcia przez Zamawiającego decyzji o wykonaniu zastępczym Wykonawca zobowiązany będzie do umożliwienia wykonawcy zastępczemu niezakończonego wykonania obowiązków, a w szczególności do niezwłocznego, lecz nie później niż w terminie 7 dni od wezwania przez Zamawiającego, udostępnienia wykonawcy zastępczemu wszelkiej dokumentacji i posiadanych informacji o stanie danej sprawy. Zamawiającemu przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania za wszelkie szkody poniesione w wyniku działań bądź zaniechań Wykonawcy.
4. Zamawiający może potrącić z wynagrodzenia Wykonawcy wszystkie udokumentowane koszty związane z wykonaniem zastępczym, w szczególności koszt przeprowadzenia procedur niezbędnych do wyboru wykonawcy zastępczego i wszelkie koszty wykonawcy zastępczego związane z realizacją podjętych

Robót lub Prac. W przypadku braku możliwości pokrycia kosztów wykonania zastępczego w sposób opisany powyżej, roszczenia Zamawiającego związane z wykonaniem zastępczym mogą zostać zaspokojone z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, o ile przewidziano je w Umowie.

5. Usunięcie wady przez Zamawiającego na koszt i ryzyko Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności z tytułu gwarancji jakości i rękojmi w tym zakresie.

§ 15

Bezpieczeństwo informacji

W zależności od przedmiotu umowy należy wybrać jedną z dwóch klauzul (i usunąć zbędną):

1) klauzula (1) tj: postanowienia umowne jednostronnie zobowiązujące dla Grupy 2 Wymagań bezpieczeństwa informacji (zgodnie z Wytycznymi do umów z dostawcami PC-IT-W07), i dotyczy to sytuacji gdy:

dostawca pozyskuje lub może pozyskać informacje chronione spółki, o których mowa w § 12 pkt. 2 Regulaminu zarządzania bezpieczeństwem informacji, inne niż informacje niejawne lub informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa,

lub

pracownicy dostawcy mają prawo przebywania na terenie obiektów spółki bez stałego nadzoru pracowników spółki (np. serwis sprzątający, ochrona fizyczna, obsługa spotkań, itp.) lub pod nadzorem pracowników spółki. Dostęp pracowników dostawcy do pomieszczeń spółki podlegających specjalnemu nadzorowi (np. serwerownie, sterownie, dyspozycja, itp.) jest możliwy wyłącznie pod nadzorem pracowników spółki.

2) klauzula (2), tj: postanowienia umowne jednostronnie zobowiązujące dla Grupy 3 Wymagań bezpieczeństwa informacji (zgodnie z Wytycznymi do umów z dostawcami PC-IT-W07) i dotyczy sytuacji gdy:

dostawca pozyskuje, może pozyskać lub będzie wytwarzał informacje chronione spółki, sklasyfikowane jako informacje niejawne lub informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa.

klauzula (1)

1. Zamawiający zobowiązuje się do udostępnienia Wykonawcy informacji niezbędnych do wykonywania Przedmiotu Umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy i nieujawniania osobom trzecim wszelkich informacji, w których posiadanie wejdzie w związku z zawarciem lub wykonaniem Umowy (zwanych dalej „Informacjami Chronionymi”) oraz zobowiązuje się do zapewnienia im ochrony przed utratą, nieuprawnionym ujawnieniem lub udostępnieniem w okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie ... lat po jej wykonaniu, wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej przez którąkolwiek ze Stron.
3. Dla uniknięcia wątpliwości do Informacji Chronionych należą również: wszystkie te informacje, które Wykonawca wytworzy w związku z potencjalną współpracą realizowaną na podstawie niniejszej Umowy oraz fakt zawarcia Umowy.
4. Niniejsza Umowa jest jawna w takim zakresie w jakim określa to ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych i podlega udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.
5. Informacje Chronione mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie w celu wykonywania Umowy.

6. Zobowiązania Wykonawcy, o których mowa w ust. 2 nie dotyczą Informacji Chronionych:
  - 1) publicznie dostępnych w dniu ich udostępnienia Wykonawcy lub upubliczniętych w sposób, który nie stanowi naruszenia Umowy;
  - 2) które Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przy czym w takim przypadku powinien niezwłocznie poinformować Zamawiającego o takim obowiązku lub zgłoszonym żądaniu udostępnienia informacji, o ile przekazanie tej informacji nie stoi w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest udostępniać Informacje Chronione stosując odpowiednio postanowienia niniejszego paragrafu.
7. W ramach wykonywania niniejszej Umowy Zamawiający nie przewiduje możliwości udostępniania:
  - 1) informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;
  - 2) informacji niejawnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.
8. Zamawiający zastrzega sobie możliwość udostępnienia Wykonawcy niektórych Informacji Chronionych jedynie do wglądu w siedzibie Zamawiającego bez możliwości sporządzenia kopii.
9. Informacje Chronione mogą być udostępnione jedynie tym osobom z ramienia Wykonawcy, o których mowa w ust. 10-13 poniżej, którym jest to niezbędne do wykonywania Umowy.
10. Wykonawca obowiązany jest dotożyć należytej staranności w celu przestrzegania postanowień niniejszego paragrafu przez swoich pracowników oraz osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ich działania lub zaniechania jak za działania lub zaniechania własne.
11. Realizując zobowiązanie określone w ust. 10, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności zapoznać z postanowieniami Umowy dotyczącymi zasad ochrony Informacji Chronionych i celu ich udostępnienia - wszystkie osoby, które w imieniu Wykonawcy będą bezpośrednio uczestniczyć w realizacji Umowy i będą miały dostęp do Informacji Chronionych.
12. W sytuacji, gdy wykonanie umowy będzie łączyć się z dostępem pracowników, współpracowników lub innych osób wskazanych przez Wykonawcę do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego, każda z tych osób zobowiąże się pisemnie do stosowania zasad bezpieczeństwa Zamawiającego, poprzez podpisanie zobowiązania, którego treść stanowi Załącznik nr 25 - Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych Zamawiającego. Wykaz osób uprawnionych stanowi Załącznik nr 26 do Umowy.
13. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień niniejszej Umowy Wykonawca może udostępnić Informacje Chronione podmiotom, z których usług korzysta dla prawidłowego wykonania niniejszej Umowy z zastrzeżeniem, że każdy z tych podmiotów zostanie pisemnie zobowiązany do zachowania poufności na zasadach analogicznych do określonych w niniejszym paragrafie. Postanowienia zawarte w ust. 10, 11, 12 i 13 stosuje się odpowiednio do pracowników oraz osób działających na zlecenie lub w interesie tych podmiotów bez względu na podstawę prawną związku tych osób z tymi podmiotami. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania tych podmiotów jak za działania lub zaniechania własne. Wykonawca zapewni Zamawiającemu możliwość przeprowadzenia audytu u tych podmiotów na zasadach określonych w ust. 16 poniżej. Wykaz podmiotów stanowi Załącznik nr 27 do Umowy.
14. W przypadku utraty, nieuprawnionego ujawnienia lub udostępnienia Informacji Chronionych, w tym na skutek incydentu bezpieczeństwa wymierzonego przeciwko Wykonawcy, co do których istniał obowiązek nieujawniania i ochrony Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin, zawiadomi Zamawiającego w formie dokumentowej oraz podejmie niezbędne działania, w szczególności podejmie współpracę z Zamawiającym, w celu minimalizacji zakresu naruszenia oraz szkód

wynikających z ujawnienia, utraty lub udostępnienia Informacji Chronionych. Powyższe zobowiązanie nie wyłącza obowiązku zawiadamiania o zdarzeniach noszących znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w postanowieniach dotyczących cyberbezpieczeństwa.

15. Zamawiający zastrzega sobie w każdym czasie możliwość żądania od Wykonawcy zniszczenia informacji lub zwrotu nośników zawierających Informacje Chronione udostępnionych przez Zamawiającego lub wytworzonych przez Wykonawcę w ramach wykonywania przedmiotu niniejszej Umowy. W takim wypadku Wykonawca zobowiązuje się do zwrotu lub zniszczenia na własny koszt wszelkich materiałów i nośników zawierających wskazane Informacje Chronione przekazane przez Zamawiającego lub w jego imieniu, będące w posiadaniu Wykonawcy lub osób trzecich, które zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy były uprawnione do zapoznania się z przedmiotowymi informacjami, a także usunąć Informacje Chronione z pamięci dysków twardych komputerów lub innych urządzeń z zastrzeżeniem jednakże, że nie dotyczy to tworzenia i archiwizacji kopii zapasowych w systemach informatycznych, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii. Niezależnie od powyższych postanowień Wykonawca ma prawo do zachowania kopii Informacji Chronionych na potrzeby własne związane z wykonywaniem Umowy lub na potrzeby obrony przed ewentualnymi przyszłymi roszczeniami, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.
16. Zamawiający zastrzega sobie możliwość weryfikacji poprawności wykonywania obowiązków przewidzianych w niniejszym paragrafie poprzez przeprowadzenie u Wykonawcy audytu w tym zakresie. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o zamiarze przeprowadzania audytu z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem oraz uzgodni termin audytu z Wykonawcą. Zamawiający może odstąpić od przeprowadzenia audytu, w przypadku, w którym Wykonawca przedstawi ważny certyfikat potwierdzający zgodność funkcjonującego u Wykonawcy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji z normą PN-EN ISO/IEC 27001.

klauzula (2)

1. Zamawiający zobowiązuje się do udostępnienia Wykonawcy informacji niezbędnych do wykonywania Przedmiotu Umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy i nieujawniania osobom trzecim wszelkich informacji, w których posiadanie wejdzie w związku z zawarciem lub wykonaniem Umowy (zwanych dalej „Informacjami Chronionymi”) oraz zobowiązuje się do zapewnienia im ochrony przed utratą, nieuprawnionym ujawnieniem lub udostępnieniem w okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie ... lat po jej wykonaniu, wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej przez którąkolwiek ze Stron. Wykaz Informacji Chronionych stanowi Załącznik nr 25 do Umowy.
3. Dla uniknięcia wątpliwości do Informacji Chronionych należą również wszystkie te informacje, które Wykonawca wytworzy w związku z potencjalną współpracą realizowaną na podstawie niniejszej Umowy oraz fakt zawarcia Umowy.
4. Niniejsza Umowa jest jawna w takim zakresie w jakim określa to ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych i podlega udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.
5. Informacje Chronione mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie w celu wykonywania Umowy.
6. Zobowiązania Wykonawcy, o których mowa w ust. 2 nie dotyczą Informacji Chronionych:
  - 1) publicznie dostępnych w dniu ich udostępnienia Wykonawcy lub upubliczniczonych w sposób, który nie stanowi naruszenia Umowy;
  - 2) które Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przy czym w takim przypadku powinien niezwłocznie poinformować Zamawiającego o takim obowiązku lub zgłoszonym żądaniu udostępnienia informacji, o ile przekazanie tej informacji nie stoi w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami

prawa. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest udostępniać Informacje Chronione stosując odpowiednio postanowienia niniejszego paragrafu.

7. W przypadku konieczności udostępnienia Wykonawcy Informacji Chronionych stanowiących:
  - 1) tajemnicę przedsiębiorstwa Zamawiającego w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w stosunku do tajemnicy przedsiębiorstwa Zamawiającego zastosowanie będą miały postanowienia Załącznika nr 26 (Zasady przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa);
  - 2) informacje niejawne oznaczone klauzulą „zastrzeżone” w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w stosunku do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” Zamawiającego zastosowanie będą miały postanowienia Załącznika nr 27.
8. Zamawiający zastrzega sobie możliwość udostępnienia Wykonawcy niektórych Informacji Chronionych jedynie do wglądu w siedzibie Zamawiającego bez możliwości sporządzenia kopii.
9. Informacje Chronione mogą być udostępnione jedynie tym osobom z ramienia Wykonawcy, o których mowa w ust. 11-14 poniżej, którym jest to niezbędne do wykonywania Umowy.
10. Wykonawca obowiązany jest dołożyć należytej staranności w celu przestrzegania postanowień niniejszego paragrafu przez swoich pracowników oraz osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ich działania lub zaniechania jak za działania lub zaniechania własne.
11. Realizując zobowiązanie określone w ust. 11, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności zapoznać z postanowieniami Umowy dotyczącymi zasad ochrony Informacji Chronionych i celu ich udostępnienia - wszystkie osoby, które w imieniu Wykonawcy będą bezpośrednio uczestniczyć w realizacji Umowy i będą miały dostęp do Informacji Chronionych.
12. W sytuacji, gdy wykonanie umowy będzie łączyć się z dostępem pracowników, współpracowników lub innych osób wskazanych przez Wykonawcę do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego, każda z tych osób zobowiąże się pisemnie do stosowania zasad bezpieczeństwa Zamawiającego, poprzez podpisanie zobowiązania, którego treść stanowi Załącznik nr 28 - Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych Zamawiającego. Wykaz osób uprawnionych stanowi Załącznik nr 29 do Umowy.
13. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień niniejszej Umowy Wykonawca może udostępnić Informacje Chronione podmiotom, z których usług korzysta dla prawidłowego wykonania niniejszej Umowy z zastrzeżeniem, że każdy z tych podmiotów zostanie pisemnie zobowiązany do zachowania poufności na zasadach analogicznych do określonych w niniejszym paragrafie. Postanowienia zawarte w ust. 10, 11, 12 i 13 stosuje się odpowiednio do pracowników oraz osób działających na zlecenie lub w interesie tych podmiotów bez względu na podstawę prawną związku tych osób z tymi podmiotami. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania tych podmiotów jak za działania lub zaniechania własne. Wykonawca zapewni Zamawiającemu możliwość przeprowadzenia audytu u tych podmiotów na zasadach określonych w ust. 17 poniżej. Wykaz podmiotów stanowi Załącznik nr 30 do Umowy.
14. W przypadku utraty, nieuprawnionego ujawnienia lub udostępnienia Informacji Chronionych, w tym na skutek incydentu bezpieczeństwa wymierzonego przeciwko Wykonawcy, co do których istniał obowiązek nieujawniania i ochrony Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin, zawiadomi Zamawiającego w formie dokumentowej oraz podejmie niezbędne działania, w szczególności podejmie współpracę z Zamawiającym, w celu minimalizacji zakresu naruszenia oraz szkód wynikających z ujawnienia, utraty lub udostępnienia Informacji Chronionych. Powyższe zobowiązanie nie wyłącza obowiązku zawiadomienia o zdarzeniach noszących znamiona incydentu Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w postanowieniach dotyczących cyberbezpieczeństwa.
15. Zamawiający zastrzega sobie w każdym czasie możliwość żądania od Wykonawcy zniszczenia informacji lub zwrotu nośników zawierających Informacje Chronione udostępnionych przez Zamawiającego lub wytworzonych przez Wykonawcę w ramach wykonywania przedmiotu niniejszej Umowy. W takim wypadku Wykonawca zobowiązuje się do zwrotu lub zniszczenia na własny koszt wszelkich materiałów i nośników zawierających wskazane Informacje Chronione przekazane przez Zamawiającego lub w jego imieniu, będące w posiadaniu Wykonawcy lub osób trzecich, które zgodnie z postanowieniami niniejszej

Umowy były uprawnione do zapoznania się z przedmiotowymi informacjami, a także usunąć Informacje Chronione z pamięci dysków twardych komputerów lub innych urządzeń z zastrzeżeniem jednakże, że nie dotyczy to tworzenia i archiwizacji kopii zapasowych w systemach informatycznych, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii. Niezależnie od powyższych postanowień Wykonawca ma prawo do zachowania kopii Informacji Chronionych na potrzeby własne związane z wykonywaniem Umowy lub na potrzeby obrony przed ewentualnymi przyszłymi roszczeniami, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.

16. Zamawiający zastrzega sobie możliwość weryfikacji poprawności wykonywania obowiązków przewidzianych w niniejszym paragrafie poprzez przeprowadzenie u Wykonawcy audytu w tym zakresie. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o zamiarze przeprowadzania audytu z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem oraz uzgodni termin audytu z Wykonawcą. Zamawiający może odstąpić od przeprowadzenia audytu, w przypadku w którym Wykonawca przedstawi ważny certyfikat potwierdzający zgodność funkcjonującego u Wykonawcy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji z normą PN-EN ISO/IEC 27001.

§ 16

Prawa autorskie

1. Wykonawca oświadcza, że przysługiwać mu będą autorskie prawa majątkowe do wszelkiej dokumentacji, projektów (w tym koncepcyjnych, budowlanych, wykonawczych) planów, rysunków, opracowań oraz innych utworów posiadających cechy utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powstałych w związku z wykonywaniem Umowy (dalej „**Utwory**”), jak też, że prawa te nie będą ograniczone jakimikolwiek prawami osób trzecich, ani też nie będą naruszać żadnych praw osób trzecich.
2. Z chwilą dostarczenia (bez względu na formę i sposób) Zamawiającemu Utworów, Wykonawca przenosi na Zamawiającego a Zamawiający nabywa, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy, bez konieczności składania dodatkowego oświadczenia woli przez Wykonawcę lub Zamawiającego, na zasadzie wyłączności, autorskie prawa majątkowe do Utworów, nieograniczone czasowo ani terytorialnie, na następujących polach eksploatacji:
  - 1) utrwalanie i zwielokrotnianie Utworów w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie, w tym także wytwarzanie dowolną techniką i na dowolnych nośnikach ich egzemplarzy, w tym techniką drukarską, reprograficzną, światłoczułą, magnetyczną i cyfrową, w szczególności na dyskach komputerowych, zapis na płycie CD, DVD, Blu-ray, urządzeniu z pamięcią flash lub jakimkolwiek innym nośniku pamięci oraz wszystkich typach nośników przeznaczonych do zapisu cyfrowego, a także ich utrwalenie i zwielokrotnienie w formie przestrzennej (w tym realizacja obiektu budowlanego, instalacji, infrastruktury, urządzeń i wnętrz);
  - 2) wprowadzenie do pamięci komputera i do sieci multimedialnej, w tym Internetu;
  - 3) obrót Utworami w tym wprowadzenie do obrotu oryginału lub egzemplarzy na jakich utworono Utwory, w tym, najem, dzierżawa Utworów i ich egzemplarzy;
  - 4) rozpowszechnianie Utworów w sposób inny niż określony powyżej, publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie Utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym;
  - 5) dokonywanie wszelkich opracowań Utworów, w tym modyfikacji, adaptacji oraz łączenia części lub całości Utworów z innymi utworami;
  - 6) korzystanie z Utworu w postaci projektu obiektu budowlanego, jego rysunku, planu lub innego ustalenia, w celu odbudowy lub remontu obiektu budowlanego jak również w celu przebudowy, rozbudowy, nadbudowy;
  - 7) w zakresie powierzenia sprawowania nadzoru autorskiego innej osobie niż autor dokumentacji

projektowej.

3. Dla uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że Zamawiającemu w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy przysługuje prawo do wielokrotnego wykorzystania Utworów.
4. Wykonawca, z chwilą wydania Utworów w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, przenosi na Zamawiającego własność egzemplarzy Utworów i nośników, na których utrwalono Utwory.
5. Wykonawca wraz z powyższym przeniesieniem autorskich praw majątkowych zezwala Zamawiającemu na wykonywanie zależnych praw autorskich oraz upoważnia Zamawiającego do zlecenia osobom trzecim wykonywania tych zależnych praw autorskich bez konieczności uzyskiwania dodatkowej zgody Wykonawcy. Wykonawca przenosi jednocześnie na Zamawiającego w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego do wszelkich opracowań Utworów (lub ich poszczególnych elementów) tj. prawo zezwalania na rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań w zakresie i na polach eksploatacji wskazanych powyżej w ust. 2 powyżej.
6. Tym samym, Zamawiający wraz z powyższym przeniesieniem autorskich praw majątkowych, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 będzie posiadał nieograniczone czasowo i terytorialnie prawo do tworzenia i korzystania z utworów pochodnych w odniesieniu do Utworów (w szczególności ich tłumaczenia, modyfikacji i adaptacji), w tym baz danych wykazujących cechy utworu, stworzonych przez Zamawiającego, za jego zgodą, na jego zlecenie, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie Utworów, oraz prawo do rozporządzania nimi, na polach eksploatacji wskazanych powyżej w ust. 2, bez dodatkowej zgody Wykonawcy, Wykonawca jednocześnie zapewnia, że wykonywanie niniejszego prawa nie będzie naruszać osobistych praw twórców do ich dzieł noszących znamiona utworu. Zamawiającemu przysługuje prawo do decydowania o wskazywaniu twórców Utworów lub korzystania z nich anonimowo.
7. Poza wynagrodzeniem, o którym mowa w § 5 ust. 1, Wykonawcy nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu przeniesienia na Zamawiającego autorskich praw majątkowych (wraz z prawami zależnymi oraz prawami do zezwalania na wykonywanie autorskich praw zależnych) do Utworów na wskazanych polach eksploatacji oraz z tytułu udzielenia i zapewnienia innych zgód i upoważnień, jak też z tytułu wykorzystywania Utworów przez Zamawiającego w zakresie określonym w umowie, a także z tytułu przeniesienia na Zamawiającego własności nośników, na jakich utrwalono Utwory.
8. Wykonawca jest zobowiązany do podjęcia niezbędnych czynności prawnych i faktycznych, zmierzających do zapewnienia wykonania niniejszego paragrafu w szczególności zobowiązany jest do nabycia autorskich praw majątkowych (wraz z prawem do zezwalania na wykonywanie autorskiego prawa zależnego) od twórców Utworów oraz uzyskania innych zgód, upoważnień i uprawnień niezbędnych do wykorzystywania Utworów przez Zamawiającego, w zakresie określonym w Umowie i niniejszym paragrafie. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia, aby także jego podwykonawcy angażujący twórców zostali zobowiązani do podjęcia niezbędnych czynności prawnych i faktycznych, zmierzających do wykonania postanowień niniejszego paragrafu. W celu realizacji tego postanowienia Wykonawca zobowiązuje się uzyskać wszelkie niezbędne oświadczenia (w formie pisemnej) twórców, wykonawców i podwykonawców. Zamawiający może zażądać przedłożenia przez Wykonawcę takich oświadczeń.
9. Wykonawca zobowiązuje się, że w przypadku wystąpienia konieczności korzystania z Utworów na innych niż wymienione powyżej polach eksploatacji, przeniesie autorskie prawa majątkowe do Utworów w drodze osobnej umowy, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1.
10. Zamawiający ma prawo nieeksploatowania (nierozpowszechniania) Utworów w części lub całości. Wykonawca nie może dochodzić wykonania Umowy w zakresie wykorzystania Utworów.
11. W przypadku poinformowania którejkolwiek ze Stron o wystąpieniu osób trzecich z roszczeniami, dotyczącymi naruszenia praw własności intelektualnej lub przemysłowej, każda ze Stron niezwłocznie zawiadomi odpowiednio drugą Stronę o zaistniałej sytuacji.
12. W przypadku zgłoszenia przez osoby trzecie jakichkolwiek roszczeń wobec Zamawiającego z tytułu naruszenia praw własności intelektualnej, których zasadność w ocenie Zamawiającego jest

uprawdopodobniona, Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia na swój koszt i ryzyko wszelkich kroków prawnych zapewniających należyłą ochronę Zamawiającego przed takimi roszczeniami osób trzecich, pod warunkiem zawiadomienia Wykonawcy przez Zamawiającego o zgłoszeniu roszczenia. W szczególności:

- 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń;
  - 2) w przypadku wytoczenia przeciwko Zamawiającemu powództwa z tytułu naruszenia praw własności intelektualnej lub praw autorskich, po przyzpoznanie wstąpi do postępowania lub sam wystąpi z interwencją uboczną po stronie Zamawiającego, zapłaci w przypadku niekorzystnego dla Zamawiającego rozstrzygnięcia sporu koszty sądowe oraz zasądzone odszkodowanie lub koszty polubownego załatwienia sprawy, oraz koszty zastępstwa procesowego;
  - 3) poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw własności intelektualnej lub praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia;
  - 4) jeżeli korzystanie z Utworów lub jakiegokolwiek ich części przez Zamawiającego, w zakresie określonym w niniejszym paragrafie, stanowić będzie naruszenie czyichkolwiek praw własności intelektualnej lub przemysłowej, Wykonawca naprawi w całości szkodę, poniesioną w związku z tym przez Zamawiającego.
13. Jeżeli Zamawiający nie będzie mógł korzystać z danego Utworu lub jego elementu, na skutek naruszenia przez Wykonawcę praw własności intelektualnej osób trzecich, Wykonawca zobowiązany jest, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust.1 Umowy, do nabycia na swój koszt takich praw i przeniesienia ich na Zamawiającego (zapewnienia ich Zamawiającemu), w zakresie możliwie najpełniej odpowiadającym niniejszemu paragrafowi lub dostarczenia Utworu wolnego od wad prawnych lub do zmodyfikowania Utworu tak, aby był zgodny z Umową, a jednocześnie wolny od jakichkolwiek wad lub roszczeń osób trzecich.
14. Strony potwierdzają, że żadne z powyższych postanowień nie wyłącza:
- 1) możliwości dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego lub wykonania uprawnień przez Zamawiającego wynikających z innych ustaw;
  - 2) dochodzenia odpowiedzialności z innych tytułów określonych w Umowie.

§ 17

Ochrona danych osobowych

1. Zamawiający powierza Wykonawcy przetwarzanie w jego imieniu danych osobowych, dotyczących wskazanych w **Załączniku nr 11** osób i podmiotów przez nieruchomości których lub obok których, przebiegają lub będą przebiegać gazociągi lub posadowione są inne obiekty infrastruktury gazowej należące do Zamawiającego (dalej „**Właściciele nieruchomości**”), których to danych Zamawiający jest administratorem w rozumieniu RODO, a Wykonawca jako podmiot przetwarzający w rozumieniu RODO akceptuje warunki tego powierzenia określone poniżej i gwarantuje, że wdrożył i będzie stosował odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, by przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których powierzenie i dane dotyczą.
2. Okres, w którym Wykonawca będzie przetwarzał dane osobowe jest tożsamy z okresem obowiązywania Umowy, z zastrzeżeniem, iż w przypadku wykonania, wygaśnięcia, rozwiązania lub odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron na Wykonawcy spoczywa obowiązek przetwarzania danych osobowych powierzonych przez Zamawiającego przez okres niezbędny do ich zwrotu Zamawiającemu oraz usunięcia kopii tych danych z nośników i zasobów należących do Wykonawcy.
3. Celem przetwarzania przez Wykonawcę danych osobowych jest wyłącznie realizacja zobowiązań wynikających z Umowy, a w szczególności cele wskazane w **Załączniku nr 11**.
4. Wykonawca może przetwarzać dane osobowe w sposób niezautomatyzowany, wyłącznie na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zwanego dalej „**EOG**”, z zastrzeżeniem ust. 7 lit. a) oraz lit. b) w

formie pisemnej lub elektronicznej, w tym przy wykorzystaniu oprogramowania do projektowania i oprogramowania służącego do przetwarzania danych osobowych w swojej siedzibie lub zdalnie poza siedzibą. Przetwarzanie danych osobowych może obejmować:

- 1) zbieranie,
  - 2) utrwalenie,
  - 3) organizowanie,
  - 4) porządkowanie,
  - 5) adaptowanie,
  - 6) modyfikowanie,
  - 7) pobieranie,
  - 8) przeglądanie,
  - 9) wykorzystywanie,
  - 10) ujawnianie poprzez przestanie,
  - 11) udostępnianie,
  - 12) dopasowywanie lub łączenie,
  - 13) ograniczanie,
  - 14) usuwanie,
  - 15) niszczenie,
  - 16) przechowywanie przez okres, o którym mowa w ust. 2,
  - 17) .....
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo do doprecyzowania celu i charakteru przetwarzania danych osobowych przez osoby wskazane przez Zamawiającego jako odpowiedzialne za realizację postanowień Umowy poprzez udzielanie Wykonawcy na piśmie lub pocztą elektroniczną dodatkowych zaleceń, wytycznych lub instrukcji.
6. Zamawiający poleca Wykonawcy w celu wykonania Umowy przetwarzanie kategorii danych wskazanych w **Załączniku nr 11**.
7. Wykonawca jako Podmiot Przetwarzający zobowiązuje się:
- 1) przetwarzać dane osobowe wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji Umowy na terytorium EOG, chyba że Zamawiający zgodzi się na zmianę miejsca przetwarzania poza terytorium EOG,
  - 2) poinformować Zamawiającego o zamiarze przekazania powierzonych mu danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, jeśli obowiązek takiego przekazania nakłada na niego prawo Unii Europejskiej lub prawo polskie, o ile prawo to nie zabrania udzielania takiej informacji z uwagi na ważny interes publiczny,
  - 3) wdrożyć odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały powierzone na podstawie Umowy, uwzględniające stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz różne prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla tych danych i wagi tego zagrożenia; Wykonawca zobowiązany jest w szczególności rozważyć podjęcie środków wymaganych na mocy art. 32 ust. 1 lit. a) – d) RODO; niezależnie od wyników oceny, Wykonawca zobowiązany jest:
    - a) szkolić, zobowiązać do nieujawnienia w sposób niezgodny z Umową i upoważniać do przetwarzania danych osobowych powierzonych na podstawie Umowy osoby wskazane jako odpowiedzialne za realizację postanowień niniejszej Umowy;
    - b) zapoznawać osoby, które zostaną upoważnione do przetwarzania powierzonych przez Zamawiającego danych osobowych, z celami przetwarzania określonymi w niniejszej Umowie oraz z zasadami ich zabezpieczenia;

- c) zobowiązać osoby upoważnione do przetwarzania danych, wskazane w lit. a do bezterminowego zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczenia;
  - d) przekazać Zamawiającemu dokumenty potwierdzające realizację zobowiązań wskazanych w lit. b) i c) według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 12**;
- 4) zgłaszać bez zbędnej zwłoki naruszenia ochrony danych osobowych powierzonych mu do przetwarzania, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od momentu zidentyfikowania zdarzenia mogącego powodować naruszenie, przekazując przy tym: (i) opis charakteru naruszenia ochrony danych osobowych, w tym w miarę możliwości wskazywać kategorię i przybliżoną liczbę osób, których one dotyczą, oraz kategorie i przybliżoną liczbę wpisów danych osobowych, których dotyczy naruszenie, (ii) opis możliwych konsekwencji naruszenia ochrony danych osobowych, (iii) opis środków zastosowanych lub proponowanych, w celu zaradzenia naruszeniu ochrony danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach środki w celu zminimalizowania jego ewentualnych negatywnych skutków oraz służyć Zamawiającemu niezbędną pomocą w przypadku, gdy stwierdzone naruszenia są tego rodzaju, że wymagają zgłoszenia naruszenia w trybie art. 33 RODO organowi nadzorczemu;
- 5) udzielać bez zbędnej zwłoki niezbędnych informacji i pomocy przy przygotowywaniu przez Zamawiającego zawiadomienia kierowanego do osoby, której dane dotyczą, jeśli naruszenie ochrony danych osobowych powierzonych do przetwarzania na podstawie Umowy mogło spowodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały przekazane na podstawie Umowy;
- 6) zależnie od decyzji Zamawiającego po zakończeniu świadczenia usług związanych realizacją Umowy o współpracy usunąć lub zwrócić mu wszelkie dane osobowe oraz usunąć wszelkie ich istniejące kopie, chyba że prawo Unii lub prawo polskie nakazują przechowywanie danych osobowych;
- 7) na żądanie Zamawiającego udzielać mu bez zbędnej zwłoki niezbędnych informacji:
- a) potrzebnych do oceny przez niego skutków przetwarzania danych osobowych powierzonych na podstawie Umowy na prawa lub wolności osób, których dane dotyczą, w tym ewentualnych konsultacji z organem nadzorczym w trybie art. 36 RODO;
  - b) o odbiorcach danych dotyczących poszczególnych osób, a także o terminach, zakresie i sposobie tego przekazania;
  - c) o zastosowanych środkach technicznych i organizacyjnych mających na celu zapewnienie przez Wykonawcę odpowiedniego poziomu ochrony powierzonych mu do przetwarzania danych osobowych;
  - d) o tożsamości inspektora ochrony danych, jeśli taki zostanie przez Wykonawcę wyznaczony,
  - e) o podmiotach, którym podpowierzył przetwarzanie danych osobowych w celu realizacji Umowy;
  - f) potrzebnych do oceny realizacji przez niego zobowiązań wynikających z Umowy.
8. W przypadku zbierania danych osobowych Właścicieli nieruchomości lub ich przedstawicieli, Wykonawca zobowiązany jest do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego poprzez informowanie o przetwarzaniu danych osobowych osób, których dane osobowe zbiera na potrzeby realizacji Przedmiotu Umowy oraz zbierać dowody potwierdzające przekazanie tej informacji wskazane w ust. 10 i 11 poniżej, w szczególności oświadczenia Właściciela nieruchomości lub przedstawiciela Właściciela nieruchomości o zapoznaniu się z informacją o przetwarzaniu danych osobowych. Zakres i treść informacji o przetwarzaniu danych osobowych przekazywana Właścicielom nieruchomości oraz ich przedstawicielom uzależniona jest od celów przetwarzania danych wskazanych w ust. 3 oraz tego, czy dane osobowe są pozyskane bezpośrednio od tych osób, czy z innych źródeł.

9. Obowiązek informacyjny, o którym mowa w ust. 8, realizowany jest w szczególności poprzez przekazanie osobom których dane są zbierane informacji według wzorów określonych:
- 1) w **Załączniku nr 13.A** w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą,
  - 2) w **Załączniku nr 13.B** w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą (w terminie 30 dni od pozyskania danych z innych źródeł).
- Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/polityka-prywatnosci/cele-i-podstawy-prawne-przetwarzania.html>
10. W przypadku zbierania danych osobowych bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą Wykonawca zobowiązany jest w chwili pozyskiwania danych zebrać podpis takiej osoby poświadczający odebranie i zapoznanie się z treścią klauzuli informacyjnej określonej w ust. 9 pkt 1 (**Załącznik nr 13.A**).
11. W przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą Wykonawca zobowiązany jest przekazać klauzulę informacyjną określoną w ust. 9 pkt 2 (**Załącznik nr 13.B**) najpóźniej przy pierwszym kontakcie z taką osobą lub przy pierwszym ujawnieniu danych innemu odbiorcy, nie później jednak niż w ciągu miesiąca od dnia pozyskania danych:
- 1) osobiście odbierając podpis takiej osoby poświadczający odebranie i zapoznanie się z treścią klauzuli informacyjnej;
  - 2) przesyłką pocztową lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres email. W takim przypadku Wykonawca złoży oświadczenie o przestaniu klauzul informacyjnych wraz z listą osób, do których zostały wysłane klauzule informacyjne.
12. W przypadku udziału osoby trzeciej lub innego podmiotu (dalej: „Podwykonawca”) w realizacji części Umowy oraz konieczności przetwarzania danych osobowych przez Podwykonawcę dopuszcza się dalsze powierzenie przetwarzania danych osobowych po uprzednim poinformowaniu o takim zamiarze Zamawiającego, aby miał on możliwość wyrażenia sprzeciwu wobec podpowierzenia przetwarzania danych w terminie miesiąca od dnia poinformowania o takim zamiarze; Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podmiotu, któremu podpowierzył przetwarzanie jak za swoje własne działania lub zaniechania. Wykonawca w informacji o zamiarze dalszego powierzenia przetwarzania danych wskaże Podwykonawcę, cel oraz zakres dalszego powierzenia. Podwykonawcy mogą przetwarzać dane osobowe wyłącznie na terenie EOG. W przypadku zgłoszenia sprzeciwu przez Zamawiającego Wykonawca nie jest uprawniony do dalszego powierzenia przetwarzania danych osobowych.
13. W przypadku dalszego powierzenia przetwarzania danych osobowych Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć z Podwykonawcą umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych (podpowierzenia) zapewniającą ochronę danych osobowych na poziomie nie niższym niż przewidziana w niniejszej umowie, zapewniając w umowie z podwykonawcą postanowienia co najmniej tak samo rygorystyczne jak postanowienia zawarte w niniejszym paragrafie, a w szczególności zapewnić, iż podwykonawcy wdrożą odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały powierzone, uwzględniające stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania, charakter, zakres, kontekst i cele oraz różne prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla tych danych i wagi tego zagrożenia; Podwykonawca zobowiązany jest w szczególności rozważyć podjęcie środków wymaganych na mocy art. 32 lit. a) – d) RODO. W umowie z Podwykonawcą Wykonawca zapewni możliwość przeprowadzenia audytu, w tym inspekcji, przez Zamawiającego na zasadach określonych w ust. 14-17.
14. Zamawiający zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia audytu, w tym inspekcji, u Wykonawcy w zakresie zbadania zgodności zakresu i celu oraz sposobu przetwarzania i zabezpieczenia przetwarzanych danych osobowych z postanowieniami niniejszego paragrafu Umowy, informując Wykonawcę na piśmie z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia audytu.
15. Obowiązek poddania się audytowi może zostać zrealizowany poprzez przedstawienie wyników audytu na zgodność z przepisami prawa w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz wyników audytu

zrealizowanego na zlecenie Wykonawcy przez niezależny podmiot certyfikujący w zakresie bezpieczeństwa informacji lub wyników audytu obszaru bezpieczeństwa.

16. Wykonawca obowiązany jest współpracować z Zamawiającym i upoważnionymi przez niego audytorami, w szczególności zapewnić im dostęp do pomieszczeń i dokumentów obejmujących dane osób oraz informacje o sposobie przetwarzania danych osobowych, infrastruktury teleinformatycznej oraz systemów IT oraz osób mających wiedzę na temat procesów przetwarzania danych osobowych realizowanych przez Wykonawcę.
17. Po przeprowadzonym audycie przedstawiciel Zamawiającego sporządza protokół pokontrolny, który podpisują przedstawiciele obu Stron. Wykonawca zobowiązuje się w terminie uzgodnionym z Zamawiającym dostosować do zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole.
18. Podmiot przetwarzający nie jest uprawniony do podejmowania decyzji, które opierają się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, i wywołują wobec osób, których powierzone dane dotyczą skutki prawne lub w podobny sposób istotnie na nie wpływają, bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.
19. Jeżeli Wykonawca naruszy niniejszą Umowę w zakresie dopuszczalnych celów przetwarzania danych i sposobów ich przetwarzania, uznaje się go za administratora w rozumieniu RODO w odniesieniu do tego przetwarzania, co nie zwalnia go z odpowiedzialności za zapłatę kary umownej określonej w niniejszej Umowie.
20. Wykonawca zobowiązany jest do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 14 ust. 1-3 RODO w stosunku do osób:
  - 1) wskazanych do reprezentacji przy zawieraniu Umowy, wskazanych w Umowie do jej wykonania lub do utrzymywania kontaktów służbowych związanych z wykonaniem Umowy poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 13.C**. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
  - 2) zatrudnionych przez Wykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego w OPZ czynności w zakresie realizacji zamówienia, poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 13.D**.
  - 3) wskazanych do reprezentowania Zamawiającego (pełnomocnicy), o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 3 i § 6 ust. 3 pkt 4 poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 13.E**. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
21. W przypadku umów podwykonawczych Wykonawca lub Podwykonawca zobowiązani są do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 14 ust. 1-3 RODO w stosunku do osób wskazanych w umowach o podwykonawstwo uprawnionych do bieżących kontaktów w związku z realizacją Umowy jak również wskazanych do wykonywania Umowy poprzez zapoznanie tych osób z informacjami wskazanymi w **Załączniku nr 13.F**. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>

§ 18

Ubezpieczenie

1. Zamawiający na własny koszt zawrze następujące umowy ubezpieczenia:
  - 1) umowę ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy/montażu dla robót budowlanych (zwaną dalej Umową ubezpieczenia robót budowlanych) będących Przedmiotem niniejszej Umowy;
  - 2) umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prac związanych z wszelkimi czynnościami zawodowymi (zwaną dalej Umową ubezpieczenia OC na czynności obsługi inżynierskiej) świadczonymi przez projektanta, architekta lub inżyniera budownictwa w ramach stosownych uprawnień do ich wykonywania obejmujących m.in.:
    - a) opracowywanie dokumentacji projektowej;

- b) sprawowanie technicznej kontroli obiektów budowlanych, w tym ocenę poprawności wykonania robót budowlanych pod względem zgodności z pozwoleniem na budowę, dokumentacją projektową, przepisami prawa, zasadami sztuki budowlanej;
w zakresie w jakim powyższe czynności wynikają z Przedmiotu niniejszej Umowy;
- 3) umowy, o których mowa w pkt 1 i 2 zostaną zawarte przez Zamawiającego:
- a) na podstawie własnych Umów Ubezpieczenia Generalnego zawartych przez Zamawiającego lub
  - b) na podstawie indywidualnie ustalonych warunków ubezpieczenia według najlepszej wiedzy i praktyki rynku ubezpieczeniowego, dla kontraktów nie spełniających warunków odpowiedniej Umowy Ubezpieczenia Generalnego o których mowa w pkt 3 lit. a);
- 4) w odniesieniu do Umów ubezpieczenia zawieranych zgodnie z pkt 3 lit. a) Zamawiający przekaze Wykonawcy (na jego życzenie) certyfikat ubezpieczeniowy wystawiony przez Ubezpieczyciela, potwierdzający zawarcie odpowiedniej umowy ubezpieczenia;
- 5) w odniesieniu do Umów ubezpieczenia zawieranych zgodnie z pkt 3 lit. b) po zawarciu niniejszej Umowy z Wykonawcą i przed protokolarnym przekazaniem Wykonawcy miejsca prac Zamawiający przekaze Wykonawcy kopię polisy ubezpieczeniowej lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia wraz z warunkami ubezpieczenia, mającymi zastosowanie do danej Umowy ubezpieczenia;
- 6) w Załączniku Nr 14 w Tabeli nr 1 (dotyczącej Umowy ubezpieczenia robót budowlanych) oraz w Tabeli nr 2 (dotyczącej Umowy ubezpieczenia OC na czynności obsługi inżynierskiej) zamieszczono podstawowe informacje dotyczące odpowiednich Umów Ubezpieczenia Generalnego oraz podstawowe obowiązki Ubezpieczonego w toku realizacji odpowiednich umów zawartych zgodnie z pkt. 1 i 2 wraz z Procedurą zgłoszenia szkody i jej likwidacji;
- 7) zawarcie umów ubezpieczenia przez Zamawiającego, o których mowa w ust. 1. w szczególności lecz nie wyłącznie w zakresie zawartych w nich wyłączeń odpowiedzialności i udziałów własnych/fransyz nie może stanowić podstawy do kierowania jakiegokolwiek roszczenia względem Zamawiającego. Kwoty udziałów własnych/fransyz oraz szkody nie objęte ubezpieczeniem (w szczególności te przekraczające sumę ubezpieczenia, limity odpowiedzialności, sumę gwarancyjną i jej podlimity) obciążają Wykonawcę;
- 8) zawarcie Umów ubezpieczenia przez Zamawiającego, o których mowa w ust. 1 nie może być w żadnym wypadku interpretowane jako ograniczenie odpowiedzialności Wykonawcy za realizację Przedmiotu niniejszej Umowy.
2. Wykonawca w zakresie i na warunkach określonych w niniejszym paragrafie, ubezpieczy na własny koszt i zapewni ciągłość ubezpieczenia (lub spowoduje taki stan) na wszystkie podane poniżej ryzyka:
- 1) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia (OC) obejmujące odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe, osobowe wyrządzone z tytułu czynów niedozwolonych oraz z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania w związku z realizacją Przedmiotu niniejszej Umowy;
  - 2) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) obejmujące obowiązek zapłaty przez Ubezpieczyciela określonej sumy pieniężnej na skutek doznania przez pracownika lub inną osobę wykonującą czynności pozostające w związku z realizacją Przedmiotu umowy uszczerbku na zdrowiu lub śmierci w wyniku zdarzenia, które miało miejsce na terenie budowy lub w jego sąsiedztwie;
  - 3) ubezpieczenia obowiązkowe wymagane przez prawo polskie i obce (jeżeli ma zastosowanie);
  - 4) w zależności od zaistniałej potrzeby, inne uzgodnione indywidualnie przez Strony;

- 5) ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 (Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia (OC)), powinno spełniać minimalne wymagania Zamawiającego, określone w Załączniku Nr 14 w Tabeli nr 3. Wykonawca ma do wyboru dwie możliwości dopełnienia ww. obowiązku:
    - a) przedstawić polisę własną (dedykowaną lub obrotową) spełniającą minimalne wymagania, których spełnienie zostanie potwierdzone na piśmie przez licencjonowanego brokera ubezpieczeniowego lub Ubezpieczyciela;
    - b) zawrzeć odpowiednią umowę ubezpieczenia na podstawie oferty udostępnionej Wykonawcom przez Ubezpieczyciela: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pod adresem e-mail wskazanym w załączniku nr 14;
  - 6) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), o którym mowa w ust. 2 pkt 2 będzie spełniało minimalne wymagania określone w Załączniku Nr 14 w Tabeli nr 4;
  - 7) Zamawiający zastrzega sobie prawo do weryfikacji i zatwierdzenia dokumentów ubezpieczenia, dotyczących umów ubezpieczenia, do których Wykonawca jest zobowiązany na podstawie ust.2. Zatwierdzenia wymaga również jakakolwiek zmiana w warunkach zawartego ubezpieczenia. Zatwierdzenie powinno być dokonane przez Zamawiającego w terminie 14 dni od daty otrzymania kompletu dokumentów ubezpieczenia, które powinny być dostarczone Zamawiającemu:
    - a) w przypadku ubezpieczenia NNW - nie później niż na 7 dni przed datą przekazania Wykonawcy Terenu Budowy/ Miejsca realizacji prac;
    - b) w przypadku ubezpieczenia OC – nie później niż 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy;
    - c) dla pozostałych ryzyk – nie później niż 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy;
  - 8) jeżeli terminy, o których mowa w pkt 7 nie zostaną dotrzymane lub wymagane ubezpieczenia nie zostaną zawarte albo jeśli Wykonawca w jakikolwiek sposób i stopniu pogorszy warunki ubezpieczenia bez zgody Zamawiającego bez jego zgody, a niezależnie od tego także wtedy, gdy Wykonawca świadomie wprowadzi w błąd Zamawiającego co do istnienia lub nie warunków umów ubezpieczenia, Zamawiający ma prawo, ale nie obowiązek, samodzielnie zawrzeć stosowne umowy ubezpieczenia i odliczyć ich cenę od Wynagrodzenia;
  - 9) wszystkie dokumenty potwierdzające zawarcie bądź przedłużenie umów ubezpieczenia wskazanych w ust. 2 łącznie z wnioskami o zawarcie umowy ubezpieczenia (o ile są wymagane) oraz polisami lub innymi dokumentami potwierdzającymi zawarcie umów ubezpieczenia oraz dowody opłacenia składki (w tym kolejnych rat składki), Wykonawca dostarczy do Zamawiającego natychmiast po zawarciu umów ubezpieczenia (w przypadku kolejnych rat składki niezwłocznie po ich opłaceniu), jednak nie później niż w terminie 14 dni, począwszy od upływu poprzedniego okresu ubezpieczenia;
  - 10) obowiązek Wykonawcy do zawarcia i przedłużania ważności wymaganych ubezpieczeń nie może być w żadnym wypadku interpretowany jako ograniczenie odpowiedzialności Wykonawcy wynikającej z niniejszej Umowy;
  - 11) Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego przedstawienia informacji Zamawiającemu o wszelkich zdarzeniach, szkodach i roszczeniach zgłoszonych Ubezpieczycielowi w związku z realizowaną umową. W szczególności Wykonawca ma obowiązek przekazywania informacji o toczących się postępowaniach związanych z likwidacją szkód, wypłaconych odszkodowaniach i zaliczkach na poczet odszkodowań (w postępowaniach prowadzonych bez udziału Zamawiającego). Na żądanie Zamawiającego Wykonawca ma obowiązek przekazać kopię pełnej dokumentacji postępowania związanego z likwidacją szkód, w tym dokumentację otrzymaną od Ubezpieczyciela.
3. Strony Umowy stosować się będą do postanowień umów ubezpieczenia, do których zawarcia obowiązana jest druga Strona, szczególności w zakresie obowiązków informacyjnych wobec

Ubezpieczyciela oraz wymagań zachowania bezpieczeństwa i zabezpieczenia wykonywanych prac. Wykonawca zobowiązany jest również stosować się do zaleceń Ubezpieczyciela w przedmiocie stosowania środków zwiększających poziom bezpieczeństwa w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy.

4. Skutki uchybienia obowiązkom i wymaganiom przewidzianym w umowach ubezpieczenia (w tym w umowach zawartych przez Zamawiającego, o których mowa w ust. 1) przez Wykonawcę lub jego Podwykonawców oraz pozostałych Ubezpieczonych, na których rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia obciążają Wykonawcę. W przypadku, gdy na skutek działania lub zaniechania Wykonawcy lub jego Podwykonawcy lub innego Ubezpieczonego Ubezpieczyciel odmówi lub ograniczy należne odszkodowanie Wykonawca pokryje powstałą z tego tytułu różnicę. Niniejszy obowiązek nie podlega ograniczeniom odpowiedzialności przewidzianym w niniejszej Umowie.
5. Roszczenia z tytułu szkód objętych ubezpieczeniem wskazanym w ust. 1 będą dochodzone od Ubezpieczyciela zgodnie z Procedurą zgłoszenia szkody i jej likwidacji wskazaną w Załączniku Nr 14. Strony w drodze indywidualnych uzgodnień mogą podjąć decyzję o odmiennym sposobie likwidacji wybranych szkód.
6. Niezależnie od miejsca wystąpienia szkody, szkody całkowitej lub częściowej uprawnionym do otrzymania/dysponowania odszkodowaniem z ubezpieczenia wskazanego w ust. 1 (Ubezpieczenie wszystkich ryzyk budowy/ montażu) jest Zamawiający. O ile w konkretnym wypadku nie ustalono inaczej odszkodowanie uzyskane z ubezpieczenia będzie przeznaczone wyłącznie na usunięcie skutków szkody i przywrócenie stanu sprzed jej powstania.

§ 19 **Podwykonawcy**

1. Zamawiający dopuszcza wykonanie części Prac przez Podwykonawców, z którymi Wykonawca układa stosunki umowne na własną odpowiedzialność i ryzyko.
2. Wzór Listy podwykonawców w odniesieniu do Prac stanowi **Załącznik nr 16A** do Umowy (uzupełniona Lista podwykonawców w oparciu o wzór stanowić będzie **Załącznik nr 16A** do Umowy). Każda zmiana listy wymaga akceptacji Zamawiającego i nie będzie traktowana jako zmiana Umowy. W przypadku, jeżeli w chwili zawarcia Umowy nie jest możliwe wskazanie konkretnego podwykonawcy, Wykonawca wskazuje część zamówienia, której wykonanie zamierza powierzyć podwykonawcom oraz przedkłada oświadczenie, iż zobowiązuje się przed powierzeniem Prac podwykonawcy do przedłożenia listy podwykonawców do akceptacji przez Zamawiającego.
3. Powierzenie wykonania części Prac Podwykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie Prac.
4. Jeżeli zmiana w zakresie podwykonawstwa w odniesieniu do Prac dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest zobowiązany wykazać Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Ocena spełnienia warunków przez innego podwykonawcę lub Wykonawcę samodzielnie odbywa się na dzień, w którym wpłynął do Zamawiającego wniosek Wykonawcy o dokonanie zmian w zakresie podwykonawstwa.
5. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników oraz innych osób, którymi będzie się posługiwał przy realizacji Prac, jak za swoje własne działania lub zaniechania.
6. Wykonawca obowiązany jest zgłosić Zamawiającemu w formie pisemnej (na formularzu zgłoszenia

podwykonawcy zgodnie ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 15 do Umowy**) zamiar powierzenia podwykonawcy określonego zakresu Przedmiotu Umowy stanowiącego roboty budowlane, na co najmniej 30 dni przed przystąpieniem do ich wykonania. Zamawiający dopuszcza w uzasadnionych przypadkach skrócenie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, pod warunkiem złożenia szczegółowego uzasadnienia przez Wykonawcę. Zgłoszenie zawierać będzie:

- 1) dane podwykonawcy pozwalające na jego jednoznaczną identyfikację, w tym co najmniej: wskazanie nazwy, adresu siedziby, numeru NIP, numeru wpisu do właściwego rejestru/ewidencji;
  - 2) oznaczenie nazwy zadania oraz szczegółowo określony przedmiot robót budowlanych, które mają zostać powierzone podwykonawcy;
  - 3) określenie wysokości wynagrodzenia podwykonawcy, ze wskazaniem jego składników oraz charakteru wynagrodzenia;
  - 4) pozycje zaakceptowanego przez Zamawiającego Harmonogramu rzeczowo – finansowego, obejmujące powierzane podwykonawcy roboty budowlane;
  - 5) projekt umowy z podwykonawcą;
  - 6) oświadczenie uzyskane od podwykonawcy potwierdzające, iż podwykonawca nie znajduje się na Liście Nierzetelnych Dostawców (LND) prowadzonej przez Zamawiającego;
  - 7) szczegółowe uzasadnienie skrócenia terminu, którym mowa w ust. 6 zdanie pierwsze – o ile dotyczy.
7. Zamawiający uprawniony jest do żądania od Wykonawcy przedstawienia również innych informacji lub dokumentów, które uzna za celowe dla akceptacji danego podwykonawcy.
8. W sytuacji przedstawienia Zamawiającemu pisemnego zgłoszenia szczegółowego przedmiotu robót budowlanych mających podlegać wykonaniu przez podwykonawcę, Zamawiający jest uprawniony do złożenia podwykonawcy i Wykonawcy sprzeciwu wobec przedmiotowego zgłoszenia, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia mu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 6, w szczególności w sytuacji:
- 1) nieprzedstawienia Zamawiającemu danych, o których mowa w ust. 6 lub 7;
  - 2) gdy umowa o podwykonawstwo nie będzie zawierała postanowień:
    - a) iż, podwykonawca bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego nie może dokonać cesji wierzytelności,
    - b) gwarantujących Zamawiającemu prawo bezpośredniego zapytania podwykonawcy o realizację przez Wykonawcę płatności wynikających z umowy podwykonawczej;
    - c) zobowiązujących podwykonawcę do zachowania poufności w zakresie co najmniej określonym w Umowie oraz do stosowania Kodeksu postępowania dla Dostawców Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.;
    - d) spójnych z Umową w zakresie: etapów wykonywania Przedmiotu Umowy przez podwykonawcę, terminów odbioru, terminów zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy;
  - 3) gdy umowa o podwykonawstwo będzie zawierała postanowienia zwiększające odpowiedzialność Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych w szczególności wynagrodzenia wyższego za poszczególne rodzaje robót budowlanych wykonywanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę niż wynagrodzenie przewidziane w Umowie za te roboty budowlane;
  - 4) gdy podwykonawca znajduje się na Liście Nierzetelnych Dostawców.
9. Złożenie przez Zamawiającego sprzeciwu wobec wykonywania robót budowlanych przez podwykonawcę nie ma wpływu na prawa i obowiązki Stron, w tym w szczególności nie stanowi okoliczności wyłączającej odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy ani nie uprawnia Wykonawcy do wstrzymania wykonania Przedmiotu Umowy.
10. Wykonawca nie może dopuścić do realizacji Robót przez podwykonawcę niezatwierdzonego przez Zamawiającego.

11. Wykonawca zobowiązany jest zgłaszać Zamawiającemu każdą zmianę podwykonawcy, zakresu powierzanych mu robót budowlanych oraz treści zawartej z nim umowy. Postanowienia ust. 7-8 stosuje się odpowiednio.
12. Zgłoszenia oraz sprzeciw, o których mowa w ust. 6-11, wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
13. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, jednakże nie później niż na 7 dni przed dniem skierowania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
14. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio w przypadku zgłoszenia robót budowlanych Zamawiającemu bezpośrednio przez podwykonawcę.
15. Powyższe postanowienia nie naruszają przepisów art. 6471 § 1-5 kodeksu cywilnego.
16. Wszelkie postanowienia odnoszące się do podwykonawców mają odpowiednie zastosowanie do dalszych podwykonawców.
17. Wykonawca za wszelkie działania i zaniechania podwykonawców ponosić będzie odpowiedzialność jak za działania i zaniechania własne. Wykonawca odpowiadać będzie również za wszelkie wady w wykonanych przez podwykonawcę Robotach lub Pracach.
18. W sytuacji zmiany albo rezygnacji ze zgłoszonego podwykonawcy w zakresie Robót, na którego potencjał Wykonawca powoływał się w toku postępowania o udzielenie zamówienia w celu wykazania spełnienia warunków udział w nim, Wykonawca będzie obowiązany wykazać Zamawiającemu, iż proponowany nowy podwykonawca albo Wykonawca samodzielnie spełnia warunki udziału w tym postępowaniu, w stopniu nie mniejszym niż wówczas wymagany.
19. Ocena spełnienia warunków w odniesieniu do Robót przez innego podwykonawcę lub samodzielnie przez Wykonawcę odbywać się będzie na dzień, w którym wpłynął do Zamawiającego wniosek Wykonawcy o dokonanie zmian w zakresie podwykonawstwa.
20. Wykonawca zobowiąże podwykonawcę do zachowania poufności w zakresie co najmniej określonym w Umowie oraz do stosowania „Kodeksu Postępowania dla Dostawców Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.”.
21. Wykonawca zobowiązany jest do przedkładania Zamawiającemu aktualnej listy zatwierdzonych podwykonawców w ciągu 7 dni od dnia zatwierdzenia podwykonawcy przez Zamawiającego, zgodnie ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 16 B do Umowy**.

§ 20

Postanowienia dotyczące ochrony środowiska

1. Wykonawca obowiązany jest:
  - 1) do uwzględnienia wymagań w zakresie ochrony środowiska przy projektowaniu rozwiązań na potrzeby realizacji Robót wykonywanych na podstawie opracowanej przez Wykonawcę Dokumentacji projektowej;
  - 2) do dokonania zgłoszenia lub uzyskania przed przystąpieniem do realizacji Robót ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych na rzecz Wykonawcy/Zamawiającego w zakresie ochrony środowiska, jeżeli ich zgłoszenie lub uzyskanie jest wymagane dla realizacji Przedmiotu Umowy oraz dostarczenia do Zamawiającego przed przystąpieniem do Robót kopii ww. zgłoszeń lub decyzji własnych i podwykonawców (np. zgłoszeń/pozwoleń wodnoprawnych, zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów, zezwoleń na odstępowanie od zakazów obowiązujących do niektórych gatunków chronionych lub zakazów obowiązujących na obszarach chronionych) poza przekazanymi przez Zamawiającego, o ile będą wymagane w związku z realizacją Przedmiotu Umowy;
  - 3) do przekazywania do zaopiniowania i zatwierdzenia przez Zamawiającego wniosków o uzyskanie na rzecz Zamawiającego decyzji, o których mowa w pkt 1 (przed przekazaniem ich do właściwego organu) oraz przekazania do zaopiniowania uzyskanych decyzji przed ich uprawomocnieniem;

- 4) przed oddaniem zadania będącego Przedmiotem Umowy do użytkowania, do uzyskania na rzecz Zamawiającego pozwoleń lub zgłoszeń, obowiązujących w zakresie ochrony środowiska w związku z eksploatacją instalacji lub elementu sieci gazowej (np. pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenie na wytwarzanie odpadów, pozwolenie wodnoprawne, zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych i inne), jeżeli mają zastosowanie. Operaty i dokumentację niezbędną do uzyskania tych decyzji Wykonawca przekazuje Zamawiającemu do zaopiniowania przed złożeniem ich do właściwego organu, Uzyskane decyzje, przed uprawomocnieniem Wykonawca przekazuje Zamawiającemu do zaopiniowania;
- 5) do posiadania odpowiednich środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń środowiska podczas wykonywania Przedmiotu Umowy (np. sorbenty, wanny ociekowe, środki neutralizujące lub pochłaniające ewentualne wycieki i zanieczyszczenia lub ograniczające ich rozprzestrzenianie się);
- 6) do informowania Zamawiającego o zdarzeniach, mających wpływ na środowisko (incydenty, szkody w środowisku);
- 7) w przypadku wystąpienia kontroli organu właściwego w zakresie ochrony środowiska u Wykonawcy, do natychmiastowego powiadomienia osób nadzorujących Umowę z ramienia Zamawiającego o terminie i zakresie planowanej kontroli, wynikach kontroli oraz obowiązkach nałożonych na Wykonawcę w drodze wydanego postanowienia. Wykonawca jest odpowiedzialny za realizację postanowień, będących wynikiem kontroli ww. organów zewnętrznych w miejscu prowadzenia Robót, jeśli błędy i uchybienia wystąpiły z jego winy;
- 8) do dokumentowania realizacji wymagań, wynikających z decyzji, zgód i uzgodnień administracyjnych z zakresu ochrony środowiska. Dowody z realizacji wymagań Wykonawca przekazuje na bieżąco do Zamawiającego, a także umieszcza w dokumentacji zadania oraz przekazuje Zamawiającemu wraz z dokumentacją odbiorową;
- 9) w przypadku poboru wód powierzchniowych lub podziemnych lub wprowadzania ścieków do wód lub ziemi przy wykonywaniu prób hydraulicznych:
  - a) do przeprowadzenia badań wody, jaka ma być wykorzystana do prób oraz przeprowadzenia badań wytworzonych ścieków, jeżeli będą wprowadzane do środowiska (np. rzeki). Ścieki po próbie hydraulicznej przed odprowadzeniem do środowiska, powinny spełniać wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych). Zakres badań powinien obejmować wskaźniki określone w pozwoleniu wodnoprawnym oraz wskaźniki: BZT5, ChZT, zawiesina ogólna oraz suma chlorków i siarczanów (Cl+SO₄);
  - b) Wykonawca zapewni pobieranie próbek oraz wykonanie pomiarów przez akredytowane laboratorium w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności oraz zapewni stosowanie przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2011 r. – Prawo o miarach;
  - c) do prowadzenia pomiarów ilości pobranej wody i wprowadzanych ścieków;
  - d) do przekazywania po każdej przeprowadzonej próbie hydraulicznej, wyników badań i informacji o ilości pobranej wody powierzchniowej lub podziemnej i wprowadzonych do wód lub do ziemi ścieków do Zamawiającego w terminie 5 dni od dnia zakończenia pomiaru. Informacja o rzeczywistej ilości pobranej wody oraz wprowadzonych ścieków powinna być określona w m³/s (Q max) oraz m³;
  - e) w przypadku wykorzystania do prób hydraulicznych wody innej niż powierzchniowa lub podziemna i/lub przekazania ścieków po próbach hydraulicznych do oczyszczalni ścieków,

Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu informacji o pochodzeniu wody wykorzystanej do prób oraz dokumentu potwierdzającego przekazanie ścieków uprawnionemu odbiorcy w ciągu 5 dni roboczych od dnia zakończenia próby;

- 10) do pokrycia Zamawiającemu lub osobom trzecim wszelkich szkód (w tym kar i grzywien), w związku z naruszeniem przez Wykonawcę postanowień Umowy oraz przepisów Ustawy o odpadach (i ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

2. Zasady postępowania z odpadami:

- 1) Wykonawca jest wytwórcą i właścicielem - z zastrzeżeniem pkt 2) poniżej - odpadów powstałych podczas wykonywania Przedmiotu Umowy i w myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (zwanej dalej: „Ustawą o odpadach”), na nim spoczywa obowiązek zagospodarowania we własnym zakresie i na własny koszt powstałych odpadów;
- 2) Wykonawca jest wytwórcą odpadów stanowiących złom, powstałych podczas wykonywania Przedmiotu Umowy, Właścicielem odpadów stanowiących złom, jest Zamawiający. Zasady rozliczenia sprzedaży złomu pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym określa punkt 8 poniżej;
- 3) Wszystkie koszty oraz opłaty, związane z gospodarowaniem odpadami powstałymi w związku z wykonaniem Przedmiotu Umowy, ponosi Wykonawca;
- 4) Wykonawca w trakcie realizacji prac jest zobowiązany do:
  - a) selektywnej zbiórki odpadów;
  - b) zachowania w należyтым stanie miejsca magazynowania odpadów, w szczególności zabezpieczenia odpadów przed rozprzestrzenianiem się;
  - c) oznakowania miejsc magazynowania odpadów;
  - d) magazynowania i zagospodarowania odpadów w sposób zgodny z wymaganiami obowiązującej Ustawy o odpadach (np. zakazuje się zakopywania, spalania, wylewania, gromadzenia odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych);
- 5) Wykonawca jako wytwórca odpadów:
  - a) oświadcza, że posiada wszelkie wymagane prawem decyzje/zezwolenia oraz wpis do rejestru „Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami” (BDO) uprawniające go do gospodarowania odpadami, wytworzonymi w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy (jeżeli są wymagane) i zobowiązuje się do posiadania tych decyzji/zezwoleń przez cały okres realizacji Przedmiotu Umowy;
  - b) zobowiązuje się do przekazywania odpadów tylko podmiotom, posiadającym stosowne zezwolenia/decyzje w zakresie gospodarowania odpadami oraz wpis do rejestru „Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami” (BDO);
  - c) w przypadku wytworzenia małej ilości odpadów może zagospodarować te odpady we własnym zakresie, zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach;
  - d) przekaze Zamawiającemu:
    - i. kopie Kart Przekazania Odpadów, jeśli odpady zostały przekazane podmiotom, o których mowa w punkcie b).;
    - ii. lub w wypadku, o którym mowa w punkcie c), oświadczenia o zagospodarowaniu odpadu przez Wykonawcę we własnym zakresie. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 17**;

Dokumenty, o których mowa w niniejszym punkcie należy dołączyć do dokumentacji odbiorowej;

- e) w przypadku obiektów Zamawiającego, posiadających pozwolenie zintegrowane, Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia kopii kart przekazania odpadów na bieżąco osobie wskazanej w § 11 ust. 1;

- 6) W przypadku korzystania przez Wykonawcę z usług podwykonawców Wykonawca oświadcza, że posiadać oni będą decyzje i zezwolenia, o których mowa w pkt 5) lit. a) w okresie realizacji Przedmiotu Umowy;
  - 7) Wykonawca zobowiązany jest do zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
  - 8) Zasady rozliczenia sprzedaży złomu pomiędzy Wykonawcą, Zamawiającym a odbiorcą odpadu:
    - a) podstawą do rozliczenia złomu jest wykaz rzeczowy i ilościowy składników majątku Zamawiającego, które stanowią odpad w postaci złomu, który zawiera Opis Przedmiotu Zamówienia lub Dokumentacja Projektowa;
    - b) W przypadku braku wykazu, o którym mowa powyżej w lit. a) , Wykonawca przeprowadzi i przedłoży do akceptacji Zamawiającego inwentaryzację elementów stanowiących odpad w postaci złomu **na załączniku nr 18**;
    - c) złom zostanie dostarczony przez Wykonawcę, przy nadzorze (np. w formie bezpośredniego udziału) przedstawiciela Zamawiającego, nie później niż na 14 dni przed odbiorem końcowym do punktu skupu złomu. Wykonawca jako przekazujący odpad, wystawi kartę przekazania odpadu (KPO);
    - d) Wykonawca dostarczy Zamawiającemu kopię karty przekazania odpadu, o której mowa w lit. c) - oraz wystawiony przez odbiorcę odpadu na Zamawiającego dokument potwierdzający zewnętrzne przyjęcie towaru (PZ), zawierający dane o ilości, rodzaju i wartości przyjętego złomu, w terminie do 5 dni od przekazania złomu do punktu skupu;
    - e) dokumenty, o których mowa w punkcie d) stanowią podstawę do wystawienia przez Zamawiającego na rzecz odbiorcy odpadu faktury VAT za sprzedaż złomu;
    - f) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wystawienie przez odbiorcę złomu dokumentu PZ na Wykonawcę. W takim wypadku Wykonawca dostarczy Zamawiającemu kopię karty przekazania odpadu, o której mowa w lit. c) oraz wystawiony przez odbiorcę odpadu na Wykonawcę dokument potwierdzający zewnętrzne przyjęcie towaru (PZ), zawierający dane o ilości, rodzaju i wartości przyjętego złomu, w terminie do 5 dni od przekazania złomu do punktu skupu;
    - g) po przekazaniu przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w punkcie f) Strony podpiszą protokół z odzysku materiałów – złomu, którego wzór stanowi **Załącznik nr 19**;
    - h) podpisany protokół bez uwag, o którym mowa w punkcie g) stanowi podstawę do wystawienia przez Zamawiającego na rzecz Wykonawcy faktury VAT za sprzedaż złomu;
    - i) sprzedaż złomu może nastąpić wyłącznie uprawnionemu podmiotowi;
    - j) złomowane elementy, co do których zachodzi obawa, iż mogą być przedmiotem dalszego obrotu gospodarczego w formie nieprzetworzonej, należy przed dostarczeniem uprawnionego odbiorcy, doprowadzić do stanu, nie pozwalającego na dalsze używanie zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.
3. Zasady magazynowania materiałów i substancji:

Wykonawca może magazynować na terenie Zamawiającego niezbędne materiały lub substancje potrzebne do wykonania prac, tylko w miejscach wyznaczonych, zabezpieczonych przed przedostaniem się do kanalizacji, do gleby lub do wód powierzchniowych i podziemnych, uzgodnionych z osobą odpowiedzialną za nadzorowanie wykonania Przedmiotu Umowy z ramienia Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
  4. Warunki korzystania z mediów:
    - 1) zabrania się Wykonawcy samowolnego poboru mediów na terenie Zamawiającego lub w trakcie realizacji prac w jego imieniu, bez uprzedniego pisemnego uzgodnienia warunków poboru z

- Zamawiającym;
- 2) Wykonawca, który w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy wytworzy ścieki bytowo-gospodarcze, powinien zagospodarować je we własnym zakresie i na własny koszt, przedstawiając na tę okoliczność właściwe oświadczenie o sposobie zagospodarowania, w tym np. kopię dokumentu przyjęcia ścieków przez uprawnionego odbiorcę i/lub kopię umowy na odbiór ścieków, chyba że Wykonawca posiada uzgodnienie korzystania z zaplecza sanitarnego Zamawiającego.
5. Montaż, serwisowanie i konserwacja urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane (o ile stanowią element Przedmiotu Umowy):
- 1) Wykonawca obowiązany jest do spełniania wymagań określonych w:
    - a) Ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubażających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych;
    - b) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie minimalnego wyposażenia technicznego, procedur oraz systemu dokumentowania czynności przy prowadzeniu działalności, polegającej na instalowaniu, konserwacji lub serwisowaniu, naprawie lub likwidacji urządzeń, zawierających fluorowane gazy cieplarniane;
    - c) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie minimalnego wyposażenia technicznego odpowiedniego dla wykonywania czynności objętych certyfikatem dla personelu w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji kontrolowanych.
  - 2) Wykonawca zapewni, że podmiot oraz jego personel wykonujący instalację, konserwację lub serwisowanie, kontrole szczelności, naprawy i likwidację urządzeń i/lub systemów ochrony przeciwpożarowej i/lub systemów wykrywania wycieków posiada aktualny certyfikat dla przedsiębiorstwa i personelu, wydany przez właściwą jednostkę certyfikującą. Wykonawca przed przystąpieniem do realizacji prac przedłoży Zamawiającemu aktualne certyfikaty;
  - 3) Wykonawca zapewni aby dla nowo montowanych urządzeń (np. klimatyzacja, systemy p.poż., pompy ciepła) zawierających co najmniej 3 kg substancji kontrolowanych lub co najmniej 5 ton ekwiwalentu CO₂ fluorowanych gazów cieplarnianych założone zostały w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej: „Karta Urządzenia” i/lub „Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej”;
  - 4) Wykonawca w dokumentacji odbiorowej, dla nowo montowanych urządzeń zamieszcza kopie „Karty Urządzenia” i/lub „Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej” i dokumentację urządzeń i/lub instalacji zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane – f-gazy;
  - 5) Wykonawca odpowiada za dokonanie stosownych wpisów w kartach, o której mowa w ust. 3;
  - 6) Zamawiający wymaga, aby nowo montowane urządzenia posiadały etykiety spełniające wymagania rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2068 z dnia 17 listopada 2015r. ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014, formę etykiet dla produktów i urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane;
  - 7) W terminie do 5 dni od dnia przeprowadzenia czynności, o których mowa w pkt 2) Wykonawca dostarczy Zamawiającemu protokół z ich wykonania;
  - 8) Wpisy do Karty Urządzenia i/lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej są dokonywane w terminie 15 dni roboczych od dnia przeprowadzenia czynności, o których mowa w pkt 2).
6. Efektywność energetyczna systemów ogrzewania, klimatyzatorów i urządzeń chłodniczych (o ile stanowią element Przedmiotu Umowy):
- 1) Wykonawca zobowiązany jest do dokonania oceny efektywności energetycznej systemów ogrzewania, klimatyzatorów i urządzeń chłodniczych na podstawie zapisów Ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków;

- 2) Wykonawca realizujący kontrolę systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku obowiązany jest do posiadania i przedstawienia Zamawiającemu w terminie 5 dni przed realizacją Robót:
    - a) uprawnień budowlanych w specjalności instalacyjnej lub potwierdzenia kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych;
    - b) wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji prowadzonego przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii;
  - 3) Osoba dokonująca kontroli zobowiązana jest do sporządzenia protokołu z kontroli z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków oraz do przekazania osobie zlecającej kontrolę, protokołów z kontroli w postaci papierowej opatrzonych numerem nadanym w systemie teleinformatycznym., w terminie 10 dni od dnia dokonania kontroli.
7. Zasady stosowania środków ochrony roślin przez Wykonawcę (o ile znajduje zastosowanie):
- 1) pracownik Wykonawcy stosujący w związku z realizacją Przedmiotu Umowy środki ochrony roślin musi posiadać ukończone szkolenie z zakresu stosowania tych środków;
  - 2) aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia Wykonawca musi przedłożyć Zamawiającemu w terminie 5 dni przed rozpoczęciem prac;
  - 3) Wykonawca musi dostarczyć Zamawiającemu karty charakterystyki i etykiety stosowanych środków ochrony roślin 5 dni przed rozpoczęciem prac;
  - 4) Wykonawca realizujący prace z zastosowaniem środka ochrony roślin zobowiązany jest stosować środki znajdujące się w Rejestrze Środków Ochrony Roślin, prowadzonym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nieprzeteterminowane, oraz zgodnie z informacjami zawartymi na etykiecie produktu;
  - 5) po wykonaniu zabiegu Wykonawca zobowiązany jest do przekazania kopii dokumentacji dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin zawierającej: nazwę stosowanego środka ochrony roślin, datę i czas stosowania, zastosowaną dawkę, obszar, na którym zastosowano środek ochrony roślin.
8. Zasady postępowania z drewnem po wycince realizowanej na terenach, do których Zamawiający posiada tytuł prawny (o ile znajduje zastosowanie):
- 1) usunięcie drzew musi być realizowane zgodnie z warunkami zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, jeśli zostało ono wydane;
  - 2) drewno pochodzące z wycinki, o którym mowa w zezwoleniu stanowi własność Zamawiającego i zostanie ono zagospodarowane zgodnie z wolą Zamawiającego.
  - 3) drewno, pochodzące z wycinki, nie wymagające uzyskania zezwolenia stanowi odpad Wykonawcy. Zasady postępowania z odpadami określa punkt 2. niniejszego paragrafu.
9. Zobowiązuje się Wykonawcę do zapoznania z Polityką Ochrony Środowiskowa Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. znajdującą się na internetowej stronie GAZ – SYSTEM S.A.

§ 21

Kary umowne

1. Zważywszy na znaczenie Przedmiotu Umowy w działalności Zamawiającego, Strony uzgadniają, iż kary umowne mają na celu zapewnienie efektywnej i terminowej realizacji zobowiązań Wykonawcy (funkcja prewencyjna i stymulacyjna kary umownej) oraz mają na celu wynagrodzenie Zamawiającemu uszczerbków związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązań, także mających charakter niemajątkowy (funkcja kompensacyjna kary umownej). Zgodnie z tymi założeniami została określona wysokość zastrzeżonych w Umowie kar umownych, co Wykonawca akceptuje. W związku z tym, Zamawiający ma prawo obciążyć Wykonawcę poniższymi karami umownymi w następujących przypadkach i wysokościach:
  - 1) za każdy rozpoczęty dzień zwłoki ponad termin zakończenia realizacji Przedmiotu Umowy określony w

- § 4 ust. 2 pkt 3 Umowy, w wysokości 0,2 % wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 5 ust. 2 Umowy (odrębnie dla każdego z zadań objętych Przedmiotem Umowy);
- 2) za zwłokę w przekazaniu Harmonogramu rzeczowo-finansowego w terminie, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 2) w wysokości 300 zł za taki przypadek. W przypadku nieprzekazania Harmonogramu rzeczowo-finansowego we właściwym terminie, kary zostaną naliczone przy ostatniej fakturze po realizacji Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 4 ust. 3 pkt 3 Umowy;
  - 3) za zwłokę w przekazaniu raportu miesięcznego w terminie, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 6) w wysokości 50 zł za każdy dzień zwłoki, nie więcej niż 200 zł. W przypadku nieprzekazania raportu miesięcznego we właściwym terminie, kary zostaną naliczone przy ostatniej fakturze po realizacji Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 4 ust. 3 pkt 3;
  - 4) za brak przekazania raportu miesięcznego, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 6) za określony miesiąc do końca kolejnego miesiąca - w wysokości 300 zł (w takim przypadku nie stosuje się kary z pkt 3 powyżej). W przypadku nieprzekazania raportu miesięcznego kary zostaną naliczone przy ostatniej fakturze po realizacji Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 4 ust. 3 pkt 3;
  - 5) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancji lub rękojmi w terminach wyznaczonych przez Zamawiającego w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 za każdy rozpoczęty dzień zwłoki (odrębnie dla każdego z zadań objętych Przedmiotem Umowy);
  - 6) o ile ma zastosowanie, za zwłokę w przeprowadzeniu przeglądu gwarancyjnego w okresie gwarancji jakości, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 za każdy rozpoczęty dzień zwłoki (odrębnie dla każdego z zadań objętych Przedmiotem Umowy);
  - 7) o ile ma zastosowanie, za zwłokę w wykonaniu czynności serwisowych, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki (odrębnie dla każdego z zadań objętych Przedmiotem Umowy);
  - 8) za odstąpienie od Umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 20% wartości maksymalnego wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 2; w przypadku gdy takie odstąpienie dotyczy konkretnego Zadania – o ile w ramach Umowy przewidziano więcej niż jedno Zadanie – kara umowna będzie naliczona w wysokości 20% wynagrodzenia brutto należnego za Zadanie, którego dotyczy odstąpienie;
  - 9) za naruszenie przez Wykonawcę postanowień z zakresu bezpieczeństwa informacji wskazanych w § 15 w wysokości 10.000 zł za każdy przypadek naruszenia;
  - 10) za naruszenie przez Wykonawcę postanowień z zakresu ochrony danych osobowych wskazanych w § 17 w wysokości 20.000 zł za każdy przypadek naruszenia;
  - 11) za rozpoczęcie robót budowlanych stanowiących część Przedmiotu Umowy przez inny podmiot niż podwykonawca, na zawarcie umowy z którym Zamawiający wyraził zgodę na zasadach określonych w § 19 Umowy, lub co do którego Zamawiający zgłosił sprzeciw, w wysokości 5 000,00 zł (pięć tysięcy złotych) za każdy stwierdzony przypadek;
  - 12) za przedstawienie Zamawiającemu nieprawdziwych danych dotyczących podwykonawcy lub zakresu realizowanych przez niego robót budowlanych lub treści zawartej z nim umowy - w wysokości 5.000,00 zł (pięć tysięcy złotych) za każdy taki przypadek;
  - 13) za naruszenie wymogu zatrudnienia personelu w oparciu o umowę o pracę określonego w § 6 ust. 5 bądź w przypadku nieprzedstawienia Zamawiającemu dokumentów, oświadczeń lub wyjaśnień poświadczających spełnianie tego wymogu w terminie wskazanym w § 6 ust. 6 lub uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli przez Zamawiającego - w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia;
  - 14) za naruszenie postanowień Umowy w zakresie ubezpieczenia, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1), 2) 3) i 4), w wysokości 100,00 zł (sto złotych) za każdy dzień zwłoki w terminach wskazanych odpowiednio w § 18 ust. 2 pkt. 7) lit. a - c,
  - 15) w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa, o których mowa w „Informacji

o zasadach bezpieczeństwa w ruchu osobowym i pojazdów obowiązujących w Operatorze Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.", stanowiącej **Załącznik nr 20** do Umowy przez Wykonawcę, jego pracowników lub osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą:

- a) za wniesienie na teren obiektów Spółki broni i amunicji w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- b) za przebywanie na terenie obiektu Spółki w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, a także pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu - w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- c) za przekazanie przepustki innej osobie, wpuszczenie osoby na swoją przepustkę osobową lub wykorzystywanie przepustki innej osoby w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- d) za niezwrócenie przepustki na zasadach określonych w informacji w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- e) za naruszenie zasad ruchu drogowego obowiązujących na terenie obiektów Spółki w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- f) za przekazanie kluczy do pomieszczeń, budynków i obiektów nieuprawnionej osobie, lub wykorzystywanie kluczy przez nieuprawnioną osobę w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
- g) za naruszenie zasad dotyczących fotografowania, filmowania, nagrywania dźwięku i szkicowania na terenie obiektów Spółki w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia;

W przypadku powtórznego naruszenia zasad wskazanych w niniejszym punkcie przez tą samą osobę Zamawiającemu poza prawem do naliczenia kary umownej przysługuje prawo do cofnięcia lub ograniczenia prawa wstępu lub wjazdu na teren obiektów Spółki w stosunku do tej osoby.

W przypadku gdy Zamawiający dopuszcza wykonanie części prac przez Podwykonawców Wykonawcy powyższe postanowienia mają zastosowanie również do Podwykonawców, pracowników Podwykonawcy oraz osób działających na zlecenie lub w interesie Podwykonawców bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Podwykonawcą, a w przypadku naruszenia wskazanych wyżej zasad bezpieczeństwa przez te osoby Zamawiający ma prawo obciążyć Wykonawcę wskazanymi wyżej karami.

- 16) za każdy przypadek naruszenia zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych opisanych w Taryfikatorze wykroczeń, stanowiącym załącznik do „Procedury wymagań bhp dla wykonawców oraz gości” (Procedura stanowi załącznik do Opisu Przedmiotu Zamówienia), będącym jednocześnie **załącznikiem nr 22 do Umowy**, w przypadkach i wysokościach tam wskazanych;
  - 17) w przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązku wskazanego w § 6 ust. 6 pkt 1 Umowy Zamawiający jest uprawniony do naliczenia Wykonawcy kary umownej w wysokości 0,00 zł (słownie: ...), za każdą osobę niezatrudnioną na podstawie umowy o pracę;
  - 18) w przypadku nieprzedłożenia na wezwanie Zamawiającego któregośkolwiek z dowodów, o których mowa w § 6 ust. 6 pkt 3 Umowy we wskazanym terminie, Zamawiający jest uprawniony do naliczenia Wykonawcy kary umownej w wysokości 0,00 zł (słownie: .....), za każdy rozpoczęty dzień zwłoki nieprzedkładania dowodów.
2. Wykonawca jest w zwłoce, jeśli powstałe opóźnienie w realizacji obowiązków Wykonawcy, jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność. Obowiązek właściwego udokumentowania i wykazania, że Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za wystąpienie opóźnień leży po stronie Wykonawcy.
  3. Kara umowna powinna być zapłacona w terminie 14 dni od daty doręczenia noty obciążeniowej.

4. Zamawiający ma prawo zatrzymać odpowiednią część należnego Wykonawcy wynagrodzenia na poczet zabezpieczenia kar umownych należnych Zamawiającemu.
5. Zamawiający ma prawo każdorazowo dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego, jeśli szkoda poniesiona przez Zamawiającego przewyższa wysokość zastrzeżonych w Umowie kar umownych.
6. Zapłata kar umownych lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary umownej z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji Umowy bądź z wypełnienia wszelkich innych zobowiązań Umowy.
7. Łączna wysokość kar umownych, przewidzianych w niniejszym paragrafie przysługujących Zamawiającemu, nie może przekroczyć 20% kwoty wynagrodzenia brutto, określonego w § 5 ust. 2.

§ 22

Odstąpienie od Umowy i rezygnacja z części Przedmiotu Umowy

1. Odstąpienie od Umowy lub jej części musi nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności i zawierać podstawę odstąpienia wraz z uzasadnieniem. Odstąpienie od Umowy lub jej części przez Zamawiającego w razie zaistnienia którejkolwiek z przesłanek opisanych w następnych ustępach będzie skuteczne z dniem doręczenia Wykonawcy pisemnego oświadczenia o odstąpieniu. Złożenie oświadczenia o odstąpieniu od Umowy lub jej części może nastąpić w terminie 90 dni od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o okolicznościach, w oparciu o które dokonuje odstąpienia od Umowy lecz nie później niż w terminie 5 lat od upływu późniejszego z terminów określonych w § 4 ust. 2.
2. Oprócz przypadków przewidzianych w postanowieniach Umowy oraz przepisach prawa, Zamawiający może odstąpić od Umowy lub od jej niezrealizowanej części (również części Umowy dotyczącej konkretnego Zadania o ile w ramach Umowy realizowane jest więcej niż jedno Zadanie), w zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa, jeżeli:
  - 1) pomimo wezwania przez Zamawiającego do należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym terminie, Wykonawca nadal narusza postanowienia niniejszej Umowy;
  - 2) Wykonawca wykona prace z istotnymi wadami, których usunąć się nie da lub Wykonawca nie usunął ich w terminie ani nie dostarczył Przedmiotu Umowy wolnego od wad lub też z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła wad usunąć w odpowiednim czasie. Oprócz prawa odstąpienia Zamawiającemu przysługuje prawo do żądania, w zamian za zwrot wadliwego Przedmiotu Umowy, zwrotu wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia do dnia jego zwrotu przez Wykonawcę;
  - 3) nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub majątku, za pomocą którego Wykonawca wykonuje Przedmiot Umowy przez podmioty lub osoby trzecie na mocy orzeczenia właściwego organu,
  - 4) Wykonawca nie rozpoczął wykonywania Przedmiotu Umowy lub jego części bez uzasadnionych przyczyn, albo też nie kontynuuje wykonywania Przedmiotu Umowy z przyczyn leżących po jego stronie, pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie,
  - 5) zwłoka w wykonaniu Przedmiotu Umowy w zakresie, określonym w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a Umowy przekroczy 1 miesiąc w stosunku do terminu określonego w § 4 ust. 2 pkt 1 Umowy,
  - 6) zwłoka w wykonaniu Przedmiotu Umowy w zakresie określonym w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b Umowy przekroczy 1 miesiąc w stosunku do terminu określonego w § 4 ust. 2 pkt 2 Umowy,
  - 7) Wykonawca jest w zwłoce z rozpoczęciem lub realizacją Robót tak bardzo, że nie jest prawdopodobne aby zdołał je ukończyć w umówionym terminie;
  - 8) Wykonawca prowadzi Roboty lub Prace w sposób wadliwy lub sprzeczny z Umową, pomimo bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego pisemnie Wykonawcy przez Zamawiającego na zmianę sposobu wykonywania Robót lub Prac;
  - 9) Wykonawca wykona Prace lub Roboty z istotnymi wadami, które nie nadają się do usunięcia lub

jeżeli z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w odpowiednim terminie lub upłynął już czas wyznaczony do ich usunięcia;

- 10) Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie Robót na okres dłuższy niż 7 dni i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął go w okresie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania lub gdy łączny okres nieuzasadnionych przerw w realizacji Przedmiotu Umowy przekroczy 30 dni;
  - 11) zwłoka Wykonawcy w wykonaniu Przedmiotu Umowy wynosi 4 tygodnie;
  - 12) Wykonawca naruszy jakiegokolwiek istotne postanowienia Umowy oraz bezskutecznie upłynie termin wyznaczony przez Zamawiającego na usunięcie tego naruszenia,
  - 13) Wykonawca podzleca jakąkolwiek część Przedmiotu Umowy, co do której Zamawiający nałożył na Wykonawcę obowiązek osobistej realizacji;
  - 14) Wykonawca dokonał zmiany albo rezygnacji z podwykonawcy będącego podmiotem, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji gdy Wykonawca nie wykaże Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia ww. warunki w stopniu nie mniejszym niż wymagane na etapie postępowania o udzielenie zamówienia,
  - 15) osiągnięty zostanie maksymalny limit kar umownych dla Wykonawcy przewidziany Umową,
  - 16) otwarto likwidację przedsiębiorstwa Wykonawcy,
  - 17) Wykonawca zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej lub został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej (w przypadku osób fizycznych),
  - 18) w związku z prowadzeniem postępowania administracyjnego lub sądowno-administracyjnego dotyczącego decyzji, uzgodnień, postanowień lub wyroków wskazanych w § 7 ust. 3 pkt 1-5 realizacja Przedmiotu Umowy nie jest możliwa lub jest znacznie utrudniona, a okres występowania braku możliwości lub znacznych utrudnień w jej realizacji przekracza 6 miesięcy.
  - 19) gdy Wykonawca nie dostarczy lub nie będzie utrzymywał zabezpieczenia należytego wykonania Umowy zgodnie z Umową;
3. Niezależnie od wystąpienia przypadków, o których mowa w ust. 2 powyżej:
- 1) Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od Umowy lub jej części w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu.
  - 2) Zamawiający uprawniony jest do odstąpienia od Umowy lub jej części w terminie wskazanym w Umowie w części dotyczącej realizacji Przedmiotu Umowy w zakresie poszczególnych etapów Umowy, jeżeli:
    - a) realizacja umowy w tej części okaże się niemożliwa lub znacznie utrudniona z uwagi na nieuzyskanie wymaganych zgód właścicieli gruntów lub pozwoleń/uzgodnień administracyjnych
    - b) ujawnią się względy techniczne lub organizacyjne, czy też inne nieprzewidziane wcześniej okoliczności, które niecelowym lub niemożliwym czynią realizację Przedmiotu Umowy w danej części.

W przypadkach określonych w pkt 1 i 2 powyżej Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 90 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach, lecz nie później niż w terminie 5 lat od upływu późniejszego z terminów określonych w § 4 ust. 2. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.

4. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej części przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy Zamawiający będzie uprawniony do żądania od Wykonawcy kary umownej określonej w § 21 ust. 1 pkt 7.
5. W przypadku odstąpienia od Umowy, na podstawie przesłanek określonych w ust. 2, Zamawiający będzie

miał prawo do wyboru, które z Prac lub Robót wykonanych do chwili odstąpienia są dla niego przydatne i w tym zakresie Prace lub Roboty te odebrać od Wykonawcy, odpowiednio rozliczając wynagrodzenie za odebrane Prace lub Roboty i ograniczając skutki odstąpienia od Umowy do pozostałej części Umowy. W przypadkach, o których mowa w zdaniu poprzednim Wykonawcy nie przysługują wobec Zamawiającego żadne dalsze roszczenia, w tym roszczenie o zapłatę pełnego wynagrodzenia umownego oraz o zapłatę odszkodowania.

6. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej części przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn, za które nie odpowiada żadna ze Stron:
  - 1) Zamawiający będzie zobowiązany jedynie do zapłaty wynagrodzenia za Prace lub Roboty zrealizowane zgodnie z Umową i odebrane przez Zamawiającego zgodnie z ust. 7;
  - 2) żadna ze Stron nie będzie uprawniona do zgłaszania roszczeń odszkodowawczych z tytułu odstąpienia, przy czym nie uchybia to prawu do zgłaszania roszczeń z innych tytułów wynikających z Umowy.
7. W przypadku odstąpienia od Umowy ustala się następujące zasady postępowania:
  - 1) Wykonawca powinien natychmiast wstrzymać i zabezpieczyć Prace lub Roboty. Wstrzymanie i zabezpieczenie Robót powinno odbyć się zgodnie ze sztuką budowlaną;
  - 2) w terminie 21 dni od dnia odstąpienia Strony dokonają komisyjnie inwentaryzacji Prac lub Robót wstrzymanych lub wykonanych (w przypadku, gdyby z jakichkolwiek powodów Wykonawca nie przystąpił do inwentaryzacji, wtedy inwentaryzacja zostanie dokonana wyłącznie przez Zamawiającego), po czym w odniesieniu do Robót Wykonawca zabezpieczy Teren budowy i przekaze go Zamawiającemu w terminie wskazanym przez Zamawiającego;
  - 3) Strony dokonają odbioru należycie wykonanej części Przedmiotu Umowy w terminie nie dłuższym niż 35 dni od dnia odstąpienia;
  - 4) koszt zabezpieczenia Prac lub Robót oraz zabezpieczenia Terenu budowy obciąża Stronę, z której przyczyn odstąpiono od Umowy, a jeśli nastąpiło to z uwagi na siłę wyższą, koszty poniesie Strona odstępująca od Umowy;
  - 5) Zamawiającemu będą przysługiwać uprawnienia wynikające z gwarancji i rękojmi w związku z wykonanym przez Wykonawcę zakresem Przedmiotu Umowy, przy czym okres gwarancji i rękojmi rozpocznie swój bieg od daty odstąpienia od Umowy;
  - 6) Zamawiający nabywa prawo własności przekazanych mu egzemplarzy Utworów oraz autorskie prawa majątkowe i prawa zależne do sporządzanych do dnia odstąpienia Utworów w zakresie wskazanym w Umowie i w ramach wynagrodzenia wskazanego w punkcie poniżej;
  - 7) Zamawiający będzie zobowiązany jedynie do zapłaty wynagrodzenia za zakres Przedmiotu Umowy zrealizowany zgodnie z Umową. Odstąpienie spowoduje proporcjonalne zmniejszenie wysokości należnego Wykonawcy wynagrodzenia ryczałtowego proporcjonalnie do zaawansowania Prac lub Robót, zgodnie z zaakceptowanym przez Zamawiającego protokołem z inwentaryzacji Robót lub Prac (zaawansowania Prac lub Robót do dnia odstąpienia);
  - 8) w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy w zakresie obejmującym dany etap, przed przystąpieniem do jego realizacji, wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmniejszeniu o wartość etapu według Harmonogramu rzeczowo-finansowego powiększoną o proporcjonalną część płatności końcowej;
  - 9) w odniesieniu do materiałów/urządzeń dotychczas niewykorzystanych w ramach realizacji Umowy, za które Zamawiający zrealizował zapłatę, Zamawiającemu w terminie 21 dni od dnia odstąpienia, służy prawo złożenia względem Wykonawcy oświadczenia, które materiały/urządzenia przechodzą na własność Zamawiającego. Przyjmuje się, że poprzez złożenie oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym niniejszego punktu, przeniesienie na Zamawiającego własności wskazanych przez Zamawiającego materiałów/urządzeń, następuje z dniem odstąpienia. W odniesieniu do

materiałów/urządzeń, które przechodzą na własność Zamawiającego, bieg terminu rękojmi i gwarancji jakości zaczyna się począwszy od daty odstąpienia od Umowy. W zakresie materiałów/urządzeń, w stosunku do których Zamawiający nie złożył oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym niniejszego punktu, ich właścicielem pozostaje Wykonawca i jest on zobowiązany w terminie 35 dni od dnia odstąpienia, do zwrotu Zamawiającemu kwoty stanowiącej równowartość ich zakupu (wg. rachunków lub faktur zakupowych);

- 10) niezwłocznie po dokonaniu inwentaryzacji Robót Wykonawca usunie z terenu budowy sprzęt, zaplecze budowy, materiały/urządzenia, które nie przechodzą na własność Zamawiającego. Rzeczy nieusunięte przez Wykonawcę Zamawiający usunie lub zabezpieczy na koszt i ryzyko Wykonawcy.
8. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej części z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego odpowiednie zastosowanie mają postanowienia ust. 7 powyżej, przy czym Wykonawcy przysługuje wyłącznie prawo do:
  - 1) Wynagrodzenia za zakres Przedmiotu Umowy zrealizowany zgodnie z Umową;
  - 2) żądania aby Zamawiający odkupił od Wykonawcy, po cenach zakupu, zakupione i dostarczone na Teren budowy materiały lub urządzenia, jeśli ich zakup był konieczny dla realizacji Przedmiotu Umowy, czas zakupu uzasadniony Harmonogramem rzeczowo - finansowym, a których Wykonawca nie może wykorzystać do realizacji innych robót. Na poczet ceny materiałów i urządzeń zalicza się kwoty zapłacone przez Zamawiającego w ramach płatności częściowych. Przeniesienie własności następuje z dniem odstąpienia.
9. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej części z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy odpowiednie zastosowanie mają postanowienia ust. 7 powyżej, przy czym:
  - 1) Zamawiający nie będzie zobowiązany do zapłaty za zamówione lub zakupione przez Wykonawcę materiały, urządzenia, choćby zostały one przywiezione na teren budowy, chyba że zażąda przeniesienia na niego własności wskazanych materiałów lub urządzeń. Wówczas Zamawiający odkupi od Wykonawcy wskazane materiały lub urządzenia po cenach ich nabycia przez Wykonawcę. Na poczet ceny materiałów i urządzeń zalicza się kwoty zapłacone przez Zamawiającego w ramach całości lub części etapu obejmującego dostawę tych materiałów lub urządzeń. Przeniesienie własności następuje z dniem odstąpienia;
  - 2) Zamawiający będzie miał prawo żądać od Wykonawcy usunięcia dotychczas wykonanej części Robót w zakresie nieodebranych i żądania doprowadzenia terenu budowy, na którym były one prowadzone, do stanu sprzed zawarcia Umowy;
  - 3) należycie wykonane Roboty, w tym należycie wbudowane materiały lub urządzenia, przechodzą z dniem odstąpienia na własność Zamawiającego.
10. W przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn, za które nie odpowiada, żadna ze Stron:
  - 1) Zamawiający będzie zobowiązany jedynie do zapłaty Wynagrodzenia za Prace lub Roboty zrealizowane zgodnie z Umową;
  - 2) należycie wykonane Roboty, w tym należycie wbudowane materiały lub urządzenia, przechodzą z dniem odstąpienia na własność Zamawiającego;
  - 3) Zamawiający nie będzie zobowiązany do zapłaty za zamówione lub zakupione przez Wykonawcę materiały lub urządzenia choćby zostały one przywiezione na teren budowy, chyba że zażąda przeniesienia na niego własności wskazanych materiałów lub urządzeń. Wówczas Zamawiający odkupi od Wykonawcy wskazane materiały lub urządzenia po cenach ich nabycia przez Wykonawcę;
  - 4) żadna ze Stron nie będzie uprawniona do zgłaszania roszczeń odszkodowawczych z tego tytułu, przy czym nie uchybia to prawu do zgłaszania roszczeń z innych tytułów wynikających z Umowy.
11. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Umowy Zamawiającemu przysługuje prawo rezygnacji z realizacji części Przedmiotu Umowy lub zmniejszenia zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1

pkt 1 lub 2, które wykonać może kierując do Wykonawcy pisemną informację przed rozpoczęciem realizacji tej części lub zakresu Przedmiotu Umowy przez Wykonawcę. Do rezygnacji z części Przedmiotu Umowy lub zmniejszenia zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 przez Zamawiającego odpowiednie zastosowanie znajduje ust. 7. W przypadku rezygnacji przez Zamawiającego z części Przedmiotu Umowy lub zmniejszenia zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 2, Zamawiający w porozumieniu z Wykonawcą ustali wynagrodzenie w oparciu o zakres zamówienia i wynagrodzenie, o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy należne Wykonawcy za wykonane prace. Rezygnacja z części Przedmiotu Umowy lub zmniejszenie zakresu Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 przez Zamawiającego nie może przekroczyć 30% wynagrodzenia brutto, określonego w § 5 ust. 1 Umowy dla danego Zadania.

§ 23

Siła wyższa

1. Siła wyższa oznacza takie nadzwyczajne przypadki lub zdarzenia, które są poza kontrolą i są niezawinione przez żadną ze Stron, których nie można przewidzieć ani uniknąć, a które zaistnieją po podpisaniu Umowy i staną się przeszkodą w realizacji zobowiązań umownych. Zdarzenie może zostać uznane za działanie siły wyższej tylko wtedy gdy jego skala i zasięg są znaczne, a jego wpływ na realizację Umowy jest realny i znaczny. Zdarzenia o ograniczonym zasięgu i niewielkim wpływie na realizację Przedmiotu Umowy nie stanowią przypadku siły wyższej co nie wyklucza zastosowania innych postanowień Umowy.
2. Zdarzeniami siły wyższej mogą być w szczególności:
  - 1) wojny oraz inne działania zbrojne, inwazyjne, działania terrorystyczne, mobilizacje lub embarga;
  - 2) promieniowanie radioaktywne lub skażenie przez radioaktywność od paliwa jądrowego lub odpadów jądrowych, ze spalania paliwa jądrowego, radioaktywnych toksycznych materiałów wybuchowych oraz innych niebezpiecznych właściwości wszelkich wybuchowych zespołów nuklearnych składników;
  - 3) rebelia, rewolucja, powstanie, przewrót wojskowy lub cywilny, lub wojna domowa;
  - 4) trzęsienie ziemi, powódź, pożar, huragany, tornada, burze tropikalne lub inne klęski żywiołowe (ogłoszone przez stosowne władze).
3. Strajki uważane będą za siłę wyższą, jeżeli będą to strajki generalne (w całym kraju) lub całych gałęzi przemysłu i jeśli zostaną ogłoszone w danym kraju zgodnie z obowiązującymi tam przepisami o rozwiązaniu sporów zbiorowych z wyłączeniem strajków umiejscowionych jedynie u Wykonawcy, czy jego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, lub też umiejscowionych tylko u Zamawiającego.
4. Wystąpienie i zakończenie wydarzeń spowodowanych siłą wyższą, zostanie zakomunikowane Stronie drugiej natychmiast, nie później niż w ciągu 14 dni od daty zaistnienia lub ustąpienia działania siły wyższej.
5. Strona informująca o zaistnieniu siły wyższej jest zobowiązana wykazać fakt wystąpienia siły wyższej oraz określić jej przyczyny oraz zasięg i konsekwencje dla realizacji Umowy.
6. Strona, która przekazała pisemne powiadomienie, zgodnie z wymogami jak w ust. 5 powyżej, będzie zwolniona z zobowiązań lub dotrzymania terminu swoich zobowiązań tak długo jak długo będzie trwało to zdarzenie lub jego skutki. Termin realizacji wzajemnych zobowiązań będzie stosownie przedłużony o czas trwania zdarzenia lub jego skutków.
7. Strona dotknięta działaniem siły wyższej podejmie stosowne wysiłki dla zminimalizowania jej skutków i wznowi realizację Umowy niezwłocznie jak tylko będzie to możliwe.
8. Za opóźnienia wynikłe z wydarzeń spowodowanych siłą wyższą żadna ze Stron nie może żądać odszkodowania, rekompensaty lub udziału w naprawie szkód.
9. Czas trwania siły wyższej lub jej skutków może być czasem zawieszenia Umowy. Zawieszenie może dotyczyć całości lub części obowiązków umownych Stron, w zależności od skali, zasięgu oraz wpływu siły wyższej na realizację Umowy lub jej części. Zawieszenie realizacji całości lub części Umowy wymaga złożenia zgodnego oświadczenia Stron, złożonego pod rygorem nieważności w formie pisemnej. Jeżeli zawieszenie trwa dłużej niż 90 dni, tj. jeżeli, okoliczności siły wyższej lub jej skutki trwają przez okres dłuższy niż 90 dni i jeżeli

nie osiągnięto stosownego w tej kwestii porozumienia, to każda ze Stron ma prawo do odstąpienia od Umowy w terminie 150 dni od dnia wystąpienia siły wyższej. Prawo do odstąpienia od Umowy wygasa po ustaniu skutków siły wyższej.

§ 24 **Rozstrzygnięcie sporów**

1. W przypadku zaistnienia sporu na tle lub w związku z realizowaniem lub interpretacją Umowy Strony podejmą w dobrej wierze inicjatywę w celu jego polubownego rozwiązania na co przewidują termin 30 dni od daty otrzymania przez którąkolwiek ze Stron pisemnej informacji o zaistnieniu kwestii spornej (czego nie należy rozumieć jako zapisu na sąd polubowny).
2. W przypadku niedojścia do porozumienia w terminie, o którym mowa w ustępie powyżej, spory podlegają rozstrzygnięciu przez sąd powszechny, właściwy miejscowo dla siedziby Oddziału Zamawiającego wskazanego w Umowie.
3. Wystąpienie lub zaistnienie sporu dotyczącego Umowy nie zwalnia Strony od obowiązku dotrzymania zobowiązań wynikających z Umowy.
4. W przypadku nieważności lub bezskuteczności jednego lub więcej postanowień Umowy, Strony podejmą negocjacje w celu zastąpienia nieważnego postanowienia innym, niepodważalnym prawnie postanowieniem, które możliwie najwierniej odda zamierzony cel nieważnego postanowienia.

§ 25 **Zmiana Umowy**

1. Dopuszcza się możliwość dokonania istotnych zmian postanowień Umowy w stosunku do treści Oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, o ile zmiana nie powoduje, że charakter Umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do pierwotnej Umowy oraz w przypadku zaistnienia jednej z poniżej wskazanych okoliczności i w zakresie określonym poniżej w ust. 2-4.
2. Zamawiający dopuszcza dokonanie zmiany Umowy w zakresie terminu realizacji Przedmiotu Umowy w następujących przypadkach:
  - 1) gdy wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji publicznej, które nie są następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca;
  - 2) gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp., do wydania których są zobowiązane właściwe organy administracji publicznej na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie to przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym w/w orzeczenia powinny zostać wydane oraz opóźnienie to nie jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca;
  - 3) uzależnienia przez organ administracji publicznej wydający decyzję środowiskową wydanie takiej decyzji od uzupełnienia lub zmiany przedłożonych przez Wykonawcę dokumentów sporządzonych na podstawie raportów z inwentaryzacji przyrodniczej;
  - 4) gdy wystąpią udokumentowane trudności w uzyskaniu zgód właścicieli, użytkowników wieczystych lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do gruntu;
  - 5) podjęcia decyzji kierunkowej Zamawiającego o wniesieniu środka zaskarżenia w sytuacji, o której mowa w § 7 ust. 3 i 4, z wyłączeniem jednakże sytuacji, w której konieczność zaskarżenia wydanej decyzji powstała z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy;
  - 6) gdy wystąpią niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie Robót , przeprowadzenie prób, sprawdzeń lub dokonywanie odbiorów;
  - 7) jeżeli wystąpi brak możliwości realizacji Prac lub Robót z powodu niedopuszczenia do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z

przyczyn niezależnych od Wykonawcy;

- 8) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania Prac lub Robót z powodu działania organów administracji publicznej;
- 9) jeżeli nastąpią udokumentowane opóźnienia realizacji Umowy będące skutkiem prowadzenia prac archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów;
- 10) gdy zaistnieją warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne odbiegające w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, na podstawie, której realizowane są Roboty;
- 11) gdy wystąpią odmienne od przyjętych w Dokumentacji przetargowej warunki terenowe, w tym istnienie niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów;
- 12) gdy wystąpią trudności w zakresie wejścia na teren nieruchomości właścicieli, użytkowników wieczystych lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do gruntu, na którym ma być realizowany Przedmiot Umowy (np. brak zgody właścicieli, użytkowników wieczystych lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości);
- 13) gdy wystąpią problemy formalno-prawne, związane z uzyskaniem prawa do terenu budowy;
- 14) gdy zaistnieją sytuacje będące następstwem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności wstrzymanie prac przez Zamawiającego, konieczność realizacji zamówień dodatkowych lub realizacji prac zamiennych;
- 15) wystąpienia innych niezawinionych, a udokumentowanych przez Wykonawcę zdarzeń uniemożliwiających wykonywanie Przedmiotu Umowy w terminie;

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w niniejszym ustępie termin wykonania Umowy może ulec odpowiedniemu przedłużeniu, o czas niezbędny do zakończenia wykonywania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności lub ich skutków.

3. Zamawiający dopuszcza możliwość dokonania zmian w Umowie w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania Robót, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy w następujących przypadkach:
  - 1) gdy wystąpi sytuacja niedostępności na rynku materiałów lub urządzeń wskazanych w dokumentacji przetargowej lub SWZ, spowodowana zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów lub urządzeń;
  - 2) gdy wystąpi konieczność zastosowania materiałów lub urządzeń pozwalających na zaoszczędzenie kosztów eksploatacji wykonanego Przedmiotu Umowy lub umożliwiających uzyskanie lepszej jakości Robót;
  - 3) gdy zajdzie konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych w szczególności ze względu na zmiany obowiązującego prawa, zmiany regulacji wewnętrznych obowiązujących u Zamawiającego bądź zmiany okoliczności, mających wpływ na pracę systemu przesyłowego;
  - 4) gdy wystąpią odmienne od przyjętych w Dokumentacji projektowej warunki terenowe, w tym istnienie niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów;
  - 5) gdy zajdzie konieczność zrealizowania jakiegokolwiek części Robót, objętej Przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w Dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych wad tej Dokumentacji lub zmiany stanu prawnego, w oparciu o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Przedmiotu Umowy;
  - 6) gdy wystąpią warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne odbiegające w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji Projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk

archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy.

4. Zamawiający dopuszcza dokonanie zmiany Umowy w zakresie sposobu realizacji Przedmiotu Umowy w następujących przypadkach:

- 1) wystąpienia okoliczności, których Zamawiający nie mógł przewidzieć w dniu zawarcia Umowy tj. m.in. wystąpieniem konieczności wykonania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu rozwiązań zamiennych w odniesieniu do wskazanych w SWZ, a umożliwiających prawidłową realizację Przedmiotu Umowy;
- 2) odmowy wydania przez organy administracji publicznej wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
- 3) odmowy udostępnienia lub wystąpienia znaczących opóźnień lub przeszkód natury ekonomicznej związanych z nieuzasadnionymi roszczeniami w odniesieniu do udostępnienia gruntu przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub inne podmioty posiadające tytuł prawny do gruntu;
- 4) uzależnienia przez organ administracji publicznej wydający decyzję środowiskową wydanie takiej decyzji od uzupełnienia lub zmiany przedłożonych przez Wykonawcę dokumentów sporządzonych na podstawie raportów z inwentaryzacji przyrodniczej;
- 5) wystąpienia innych niezawinionych a udokumentowanych przez Wykonawcę i przyjętych przez Zamawiającego zdarzeń uniemożliwiających lub znacząco wydłużających wykonywanie Przedmiotu Umowy;
- 6) wystąpienia okoliczności, które uzasadniają realizację Przedmiotu Umowy w oparciu o Specustawę, z zastrzeżeniem, że zmiana ta nie może prowadzić do zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy.

5. Pozostałe przesłanki zmiany Umowy:

- 1) w przypadku rezygnacji przez Zamawiającego z części zakresu Przedmiotu Umowy Zamawiający określi, które prace odbiera oraz ustali w oparciu o zakres zamówienia i wynagrodzenie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 Umowy należne Wykonawcy wynagrodzenie za wykonane Prace lub Roboty z zastrzeżeniem, iż Zamawiający zapłaci za wszystkie spełnione świadczenia oraz udokumentowane koszty, które Wykonawca poniósł w związku z wynikającymi z Umowy planowanymi świadczeniami. Rezygnacja z części zakresu Przedmiotu Umowy przez Zamawiającego nie może przekroczyć 30 % wynagrodzenia, określonego w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2. Zmniejszenie zakresu Umowy spowoduje zmniejszenie wysokości należnego Wykonawcy wynagrodzenia ryczałtowego proporcjonalnie do zaawansowania Prac lub Robót, zgodnie z zaakceptowanym przez Zamawiającego protokołem z inwentaryzacji Prac lub Robót (zaawansowania Prac lub Robót);
- 2) w przypadku rezygnacji przez Zamawiającego z zakresu Przedmiotu Umowy obejmującego dany etap wynikający z Harmonogramu rzeczowo-finansowego, przed przystąpieniem do jego realizacji, wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmniejszeniu o wartość tego etapu według Harmonogramu rzeczowo-finansowego powiększoną o proporcjonalną część płatności końcowej, z zastrzeżeniem, że rezygnacja nie może przekroczyć 30% wartości wynagrodzenia określonego w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 3) gdy zajdzie konieczność wprowadzenia zmiany sposobu rozliczenia Umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy;
- 4) gdy wystąpi kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami, powodująca uniemożliwienie lub znaczne utrudnienie w prowadzeniu prac objętych Przedmiotem Umowy (w takim przypadku zmiany w Umowie zostaną ograniczone do zmian koniecznych powodujących uniknięcie lub usunięcie kolizji);
- 5) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia Umowy okoliczność

prawna, ekonomiczna lub techniczna bądź inna przyczyna zewnętrzna niezależna od Wykonawcy, skutkująca brakiem możliwości należytego lub terminowego wykonania Umowy lub wymagająca wprowadzenia zmian w zakresie Przedmiotu Umowy, której Zamawiający, działając z należytą starannością nie mógł przewidzieć;

- 6) w przypadku wystąpienia Siły Wyższej uniemożliwiającej wykonanie Przedmiotu Umowy;
  - 7) gdy zajdą nieprzewidziane okoliczności skutkujące uzasadnioną koniecznością zmiany osób zdolnych do wykonania zamówienia posiadających ważne i wymagane kwalifikacje, uprawnienia budowlane (projektowe) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego wraz z wpisem na listę właściwej izby samorządu zawodowego. Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia i uzyskania zatwierdzenia przez Zamawiającego listy ww. osób. Zmiana wskazana w zdaniu powyżej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy;
  - 8) zmiany przepisów prawa, norm lub regulacji wewnętrznych Zamawiającego o ile zmiany te będą miały wpływ na sposób lub termin realizacji Umowy;
  - 9) gdy stwierdzone zostaną inne okoliczności uzasadniające potrzebę zmiany Umowy z zastrzeżeniem, iż łączna wartość Umowy wraz ze zmianami jest niższa niż progi unijne oraz łączna wartość zmian jest niższa od 15% wartości wynagrodzenia netto określonego w § 5 ust.1 pkt 1 i 2 Umowy, w brzmieniu obowiązującym w dniu jej zawarcia;
  - 10) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych Robót lub Prac przez dotychczasowego Wykonawcę, nie uwzględnionych w zamówieniu podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
    - a) zmiana Wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności Robót lub Prac, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
    - b) zmiana Wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla Zamawiającego,
    - c) wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekracza 50% wartości pierwotnej Umowy,
  - 11) gdy długość przyłącza elektroenergetycznego/instalacji elektrycznej będzie wynosiła więcej niż 400 metrów wskazanych w OPZ, Strony dopuszczają możliwość zmiany umowy poprzez podwyższenie wynagrodzenia o kwotę odpowiadającą rzeczywiście poniesionym przez Wykonawcę i udokumentowanym kosztom na opracowanie dokumentacji projektowej przyłącza elektroenergetycznego/instalacji elektrycznej ponad 400 metrów.
6. Ponadto Zamawiający dopuszcza dokonanie zmian nieistotnych Umowy, przy czym zmianą nieistotną Umowy jest zmiana nie spełniająca poniższych przesłanek:
- 1) zmiana zmienia ogólny charakter Umowy, w stosunku do charakteru Umowy w pierwotnym brzmieniu;
  - 2) zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
    - a) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były zastosowane w postępowaniu, to wzięliby lub mogliby wziąć w nim udział inni wykonawcy lub przyjęłoby oferty innej treści,
    - b) zmiana narusza równowagę ekonomiczną Stron Umowy na korzyść Wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w Umowie,
    - c) zmiana w sposób znaczny rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z Umowy,
    - d) zmiana polega na zastąpieniu Wykonawcy, nowym wykonawcą w innych przypadkach niż wskazane poniżej:
      - i. jeżeli taka możliwość została przewidziana w postanowieniach umownych, lub
      - ii. w wyniku sukcesji, wstępując w prawa i obowiązki Wykonawcy, w następstwie przejęcia,

połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji, dziedziczenia lub nabycia dotychczasowego Wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy Wykonawcy spełnia warunki udziału w Postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian Umowy, lub

- iii. w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązań Wykonawcy względem jego podwykonawców.
7. W sytuacji, w której zmiana sposobu realizacji Umowy, o której mowa w ust. 2 lub 3 lub zmiana dokonana na podstawie ust. 4 lub 5, będzie miała wpływ na wysokość kosztów poniesionych przez Wykonawcę wówczas Strony zmienią wysokość Wynagrodzenia Wykonawcy, należnego z tytułu wykonania Przedmiotu Umowy określonego w § 3 ust. 1 pkt 1) lub 2), na zasadach określonych w ust. 10 i 11. Strony zastrzegają, że Wykonawca jest zobowiązany do udokumentowania wzrostu kosztów związanych ze zmianami, o których mowa powyżej. Zapisy niniejszego postanowienia nie obejmują zmiany, o której mowa w ust. 4 pkt 6 powyżej.
8. Wszystkie powyższe postanowienia stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody. Wymienione powyższe możliwości wprowadzenia zmian są uprawnieniem, a nie obowiązkiem Zamawiającego.
9. Nie stanowią zmian istotnych Umowy i nie wymagają aneksu:
  - 1) zmiana danych związanych z obsługą administracyjno – organizacyjną Umowy;
  - 2) zmiana danych teleadresowych lub rachunków bankowych;
  - 3) danych rejestrowych, będących następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy.Jeżeli Umowa nie stanowi inaczej powyższe zmiany dla swej skuteczności wymagają zawiadomienia drugiej Strony w formie pisemnej pod rygorem nieważności przez osoby upoważnione do reprezentacji Strony.
10. Strona inicjująca zmianę Umowy, zobowiązana jest złożyć niezwłocznie drugiej Stronie wniosek zawierający co najmniej opis okoliczności, uzasadniających taką zmianę oraz wpływ wnioskowanej zmiany na termin lub sposób wykonania Przedmiotu Umowy. Strona inicjująca zmianę zobowiązana jest przedstawić drugiej Stronie projekt zaktualizowanego Harmonogramu rzeczowo-finansowego. W przypadku zmiany dotyczącej wynagrodzenia, Wykonawca zobowiązany jest wraz z wnioskiem przedłożyć kalkulację kosztów, mających wpływ na przedmiotową zmianę celem akceptacji przez Zamawiającego.
11. Wykonawca powołując się na wystąpienie okoliczności mogących skutkować zmianą Umowy zobowiązany jest udokumentować ich pojawienie się przedstawiając w tym celu stosowaną dokumentację, w tym w szczególności dokumentację techniczną i projektową, polecenia, opinie, ekspertyzy, zaświadczenia, protokoły, analizy sporządzone w szczególności przez podmioty badawcze, naukowe lub kwalifikowane podmioty jak np. rzeczoznawcy budowlani, geolodzy, geodeci, projektanci, właściwy instytut meteorologiczny, gospodarki wodnej, melioracji, a także korespondencję z innymi podmiotami, zaświadczenia organów administracji, odpisy wniosków o wydanie decyzji, zezwoleń i uzgodnień wraz z prezentacją właściwego urzędu, opisy decyzji, zezwoleń, uzgodnień, opinii właściwych organów, zaświadczenia właściwych organów.
12. W przypadku zmiany terminu realizacji Umowy, niewynikającej z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy i konieczności dalszego wykonywania przewidzianego w Umowie obowiązku zawierania i utrzymywania ciągłości umów ubezpieczenia, a także zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający przewiduje możliwość zwiększenia wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji Umowy o niezbędne i szczegółowo udokumentowane dodatkowe koszty poniesione bezpośrednio w celu wykonywania wymienionego obowiązku.
13. Wszelkie zmiany Umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu do Umowy pod rygorem nieważności o ile Umowa nie

stanowi inaczej.

14. W przypadku zmiany wysokości wynagrodzenia o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 Umowy zmianie ulega podstawa do naliczania kar umownych określonych § 21 ust. 1 pkt 1, 5, 6, 7, 8.

§ 26

Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. Wykonawca oświadcza, iż w celu zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Przedmiotu Umowy przez Wykonawcę, ustanowił na rzecz Zamawiającego zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w jednej lub kilku formach przewidzianych w Specyfikacji Warunków Zamówienia, w wysokości: ..... % maksymalnego wynagrodzenia brutto, określonego w § 5 ust. 2, t.j. w następującej kwocie: ..... zł, (słownie: .....). Zabezpieczenie Wykonawca zobowiązany jest utrzymywać w okresie do dnia upływu okresu rękojmi za wady i gwarancji zgodnie z zasadami określonymi w ustępach poniższych.
2. Część stanowiąca 70% wartości zabezpieczenia zostanie zwrócona Wykonawcy w terminie 30 dni od dnia wykonania Przedmiotu Umowy i uznania go przez Zamawiającego za należyte wykonany.
3. Część stanowiąca 30% kwoty zabezpieczenia Wykonawca będzie zobowiązany utrzymywać w ramach zabezpieczenia należytego wykonania Przedmiotu Umowy przez okres rękojmi i gwarancji jakości. Zostanie ono zwrócone Wykonawcy w terminie do 15 dni po upływie okresu rękojmi lub gwarancji, pod warunkiem, że Zamawiający nie skorzystał z ww. zabezpieczenia na pokrycie swoich roszczeń z tytułu rękojmi ani gwarancji.
4. W wypadku, gdy zabezpieczenie będzie miało charakter niepieniężny, w tym w szczególności, gdy będzie nim gwarancja bankowa, ubezpieczeniowa lub poręczenie udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, będzie ono miało charakter nieodwołalny, bezwarunkowy, płatny na pierwsze żądanie. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy (inne niż depozyt pieniężny) i jego zmiana, muszą być, co do zasady zgodne ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 21 do Umowy**, a projekt Zabezpieczenia należytego wykonania umowy i jego zmiany musi być uprzednio zatwierdzony przez Zamawiającego.
5. W przypadku planowanej zmiany terminu realizacji Przedmiotu umowy, Wykonawca będzie zobowiązany, bez dodatkowego wezwania ze strony Zamawiającego, do odpowiedniego przedłużenia ważności zabezpieczenia należytego wykonania Umowy lub wniesienia nowego zabezpieczenia na okres wynikający z przedłużenia terminu realizacji Przedmiotu umowy, z zastrzeżeniem ust. 9 niniejszego paragrafu. Powyższe stanowi warunek konieczny podpisania przez Strony aneksu do Umowy.
6. W przypadku wystąpienia przez Wykonawcę z żądaniem zmiany sposobu zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, dotychczasowe zabezpieczenie zostanie wydane lub zwrócone Wykonawcy w terminie 10 dni od ustanowienia na rzecz Zamawiającego oraz dostarczenia Zamawiającemu zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w innej formie. Zmiana formy zabezpieczenia następuje z zachowaniem ciągłości Zabezpieczenia i bez zmniejszania jego wysokości.
7. Zamawiającemu przysługuje prawo zaspokojenia swoich roszczeń z zabezpieczenia w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy, w tym w szczególności roszczeń o zapłatę kar umownych, zapłatę wynagrodzenia na rzecz podwykonawców i dalszych podwykonawców, zapłatę odszkodowania za nienależyte wykonanie Przedmiotu Umowy, roszczeń z tytułu rękojmi lub gwarancji oraz pokrycie kosztów wykonania zastępczego.
8. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaci przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Zamawiającego. Za zgodą Zamawiającego, w przypadku jeżeli okres obowiązywania umowy, jest dłuższy niż rok, zabezpieczenie może być tworzone przez potrącenie z należności za częściowo wykonany przez Wykonawcę Przedmiot Umowy, które Zamawiający dokonuje na rachunek bankowy, w tym samym dniu, w którym dokonuje zapłaty pierwszej faktury (pierwszych faktur), z zastrzeżeniem iż w dniu zawarcia

Umowy Wykonawca jest obowiązany wnieść co najmniej 30 % kwoty, o której mowa w ust. 1, a wniesienie pełnej wysokości zabezpieczenia nie może nastąpić później niż do połowy okresu, na który została zawarta Umowa.

9. W przypadku wniesienia wadium w pieniądzu Wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie wadium na poczet zabezpieczenia.
10. Jeżeli okres na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie przekracza 5 lat, Wykonawca wnosi zabezpieczenie w pieniądzu na cały ten okres, a zabezpieczenie w innej formie Wykonawca wnosi na okres nie krótszy niż 5 lat, z jednoczesnym zobowiązaniem Wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.
11. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia przez Wykonawcę najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.
12. Wypłata, o której mowa w ust. 11, następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
13. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami, wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.
14. W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie Zamówienia, gwarancja bankowa lub, ubezpieczeniowa lub poręczenia udzielone przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości winne obejmować swoją treścią zobowiązanie solidarne wszystkich Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia (zobowiązanych z tytułu gwarancji lub rękojmi).

§ 27

Ochrona bezpieczeństwa narodowego oraz przeciwdziałanie agresji na Ukrainę

1. Wykonawca oświadcza i zapewnia, że nie jest:
  - 1) podmiotem, wobec którego zachodzą okoliczności, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 lit. a) – c) Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany Rozporządzenia;
  - 2) podmiotem, który został wymieniony w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) 765/2006 i Rozporządzeniu Rady (UE) 269/2014 albo wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
  - 3) podmiotem, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest osoba wymieniona w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) 765/2006 i Rozporządzeniu Rady (UE) 269/2014 albo wpisana na listę lub będąca takim beneficjentem rzeczywistym od dnia 24 lutego 2022 r., o ile została wpisana na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
  - 4) podmiotem, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości jest podmiot wymieniony w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisany na listę lub będący taką jednostką dominującą od dnia 24 lutego 2022 r., o ile został wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę

rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;

2. Wykonawca oświadcza i zapewnia, że przy realizacji zamówienia nie będzie posługiwał się podwykonawcami (w tym dalszymi podwykonawcami) i nie będzie polegać na zdolnościach lub sytuacji podmiotu udostępniającego, wobec których zachodzą okoliczności, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany Rozporządzenia, jeżeli tym podmiotom przypadnie lub przypaść ma łącznie ponad 10 % wynagrodzenia o którym mowa w § 5 ust.1 Umowy lub wobec których zachodzi co najmniej jedna z okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4 powyżej.
3. Wykonawca nie może posługiwać się podwykonawcami (w tym dalszymi podwykonawcami) i polegać na zdolnościach lub sytuacji podmiotu udostępniającego, w razie zaistnienia okoliczności i spełnienia warunków, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany Rozporządzenia, jeżeli tym podmiotom przypadnie lub przypaść ma łącznie ponad 10% wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 5 ust.1 Umowy lub wobec których zachodzi co najmniej jedna z okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2)-4) powyżej. W przypadku powierzenia realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części takiemu podwykonawcy, Wykonawca zobowiązany jest wyłączyć go z realizacji Przedmiotu Umowy w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego i zastąpić go innym podwykonawcą lub zrealizować zakres powierzony podwykonawcy siłami własnymi.
4. Zamawiający jest uprawniony do obciążenia Wykonawcy następującymi karami umownymi:
  - 1) 2% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 Umowy, za każdy przypadek zajścia wobec Wykonawcy jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1 powyżej,
  - 2) 1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 Umowy, za każdy przypadek zajścia wobec podmiotu udostępniającego jednej z okoliczności, o których mowa ust.2 powyżej,
  - 3) 1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 Umowy, za każdy przypadek powierzenia przez Wykonawcę realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części podwykonawcy (w tym dalszemu podwykonawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 2 powyżej;
  - 4) 1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 Umowy, za każdy przypadek niewyłączenia przez Wykonawcę z realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części podwykonawcy (w tym dalszemu podwykonawcy lub dostawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 3 powyżej;
  - 5) 0,05% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 2 Umowy, za każdy dzień zwłoki w wyłączeniu przez Wykonawcę z realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części podwykonawcy (w tym dalszemu podwykonawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 3 powyżej.Łączna wysokość kar umownych przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszego paragrafu nie może przekroczyć 10% wartości wynagrodzenia netto, o którym mowa w §5 ust. 1 Umowy. Do kar umownych wskazanych w niniejszym ustępie postanowień § 21 ust. 7 w zakresie limitu kar umownych nie stosuje się i nie uwzględnia się przy ustalaniu łącznego limitu kar umownych.
5. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy następujących sytuacjach:
  - 1) w przypadku zajścia wobec Wykonawcy jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1 powyżej;
  - 2) w przypadku niewyłączenia przez Wykonawcę z realizacji zamówienia podwykonawcy (w tym dalszego podwykonawcy), w przypadku, o którym mowa w ust. 3 powyżej.
6. Do odstąpienia od Umowy postanowienia § 22 ust. 1 Umowy stosuje się odpowiednio.
7. Postanowienia niniejszego paragrafu nie naruszają pozostałych postanowień Umowy.

§ 28

Cyberbezpieczeństwo

Należy wybrać jeden z poniższych zapisów adekwatny dla Grupy klasyfikacji cyberbezpieczeństwa, do której zaliczono Wykonawcę.

Grupa 1 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa - Wykonawca uczestniczy w spotkaniach poprzez aplikację Microsoft TEAMS (lub inne narzędzie wideokonferencyjne). Wymienia informacje przy wykorzystaniu poczty elektronicznej i/lub z wykorzystaniem serwera plików ftp.gaz-system.pl.

1. Wykonawca wymieniający z Zamawiającym korespondencję w trybie elektronicznym zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.
2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:
  - 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
  - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
  - 3) bezpośrednio do pracowników Zamawiającego.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.
5. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
  - 1) zaktualizowany system operacyjny;
  - 2) zaktualizowany system antywirusowy,
  - 3) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych.
6. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
7. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji Umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
8. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.

Grupa 2 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa – Wykonawca podłącza się z wykorzystaniem stacji roboczej Wykonawcy do systemów teleinformatycznych Zamawiającego zdalnie poprzez BRAMĘ/CITRIX lub do systemów teleinformatycznych spółki zlokalizowanych w chmurze obliczeniowej.

1. Wykonawca wymieniający z Zamawiającym korespondencję w trybie elektronicznym i posiadający dostęp do systemów teleinformatycznych Zamawiającego zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.
2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1 Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:
  - 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
  - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
  - 3) bezpośrednio do pracowników Zamawiającego.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.
5. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
  - 1) zaktualizowany i posiadający wsparcie producenta system operacyjny z włączonym szyfrowaniem dysków;
  - 2) zaktualizowany system antywirusowy;
  - 3) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych;
  - 4) nie jest wykorzystywane nielegalne oprogramowanie;
  - 5) stacja nie jest współużytkowana przez wielu użytkowników – jest użytkowana wyłącznie przez osobę współpracującą z Zamawiającym;
  - 6) logowanie do stacji musi być realizowane z wykorzystaniem loginu (jednoznacznie określającego użytkownika) i hasła lub z wykorzystaniem biometrii oraz z zapewnieniem pełnej rozliczalności działań. Parametry hasła min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego;
  - 7) skonfigurowana blokada dostępu do stacji po czasie bezczynności nie dłuższym niż 3 min.
6. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
7. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji Umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
8. Zamawiający wyklucza możliwość stosowania współdzielonych kont w systemach IT Zamawiającego.
9. Zamawiający wymaga, aby przedstawiciele Wykonawcy logując się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego stosowali hasła uwierzytelniające zgodne ze standardami Zamawiającego właściwymi

dla danych rodzajów kont (min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego).

10. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.
11. Zamawiający zabrania przekazywania między przedstawicielami Wykonawcy danych uwierzytelniających wykorzystywanych w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
12. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany sposobu dostępu do swojego środowiska teleinformatycznego.
13. W sytuacji, gdy uwierzytelnienie/uprawnienia lub ich część przyznane do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego na czas realizacji Umowy nie będą dłużej potrzebne, Wykonawca bez zbędnej zwłoki poinformuje o tym fakcie Zamawiającego.
14. Zamawiający zastrzega sobie prawo do rejestrowania działań podejmowanych przez przedstawicieli Wykonawcy w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
15. Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia dedykowanego szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla przedstawicieli Wykonawcy, mających dostęp do systemów i realizujących zadania na rzecz Zamawiającego.
16. Wykonawca akceptuje uprawnienie Zamawiającego, co do możliwości skierowania do Wykonawcy w trakcie obowiązywania Umowy, ankiety weryfikującej stosowane przez Wykonawcę mechanizmy cyberbezpieczeństwa.

Grupa 3 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa – Wykonawca podłącza się z wykorzystaniem stacji roboczej Wykonawcy bezpośrednio do systemów teleinformatycznych Zamawiającego lub należącej do Zamawiającego konsoli zarządzania systemem teleinformatycznym zlokalizowanym w chmurze obliczeniowej.

1. Wykonawca wymieniający korespondencję z Zamawiającym w trybie elektronicznym i posiadający bezpośredni dostęp do systemów teleinformatycznych Zamawiającego zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.
2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:
  - 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
  - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
  - 3) bezpośrednio do pracowników Zamawiającego.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.

5. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
6. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji Umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
7. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
  - 1) zaktualizowany i posiadający wsparcie producenta system operacyjny z włączonym szyfrowaniem dysków;
  - 2) wyłączona komunikacja do sieci Internet w czasie realizacji zadania na terenie Zamawiającego;
  - 3) zaktualizowany system antywirusowy oraz antymalware;
  - 4) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych;
  - 5) nie jest wykorzystywane nielegalne oprogramowanie;
  - 6) stacja nie jest współużytkowana przez wielu użytkowników – jest użytkowana wyłącznie przez osobę współpracującą z Zamawiającym;
  - 7) logowanie do stacji musi być realizowane z wykorzystaniem loginu (jednoznacznie określającego użytkownika) i hasła lub z wykorzystaniem biometrii oraz z zapewnieniem pełnej rozliczalności działań. Parametry hasła min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego;
  - 8) skonfigurowana blokada dostępu do stacji po czasie bezczynności nie dłuższym niż 3 min.
8. Zamawiający wyklucza możliwość stosowania współdzielonych kont w systemach IT Zamawiającego.
9. Zamawiający wymaga, aby przedstawiciele Wykonawcy logując się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego stosowali hasła uwierzytelniające zgodne ze standardami Zamawiającego właściwymi dla danych rodzajów kont (min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego).
10. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.
11. Zamawiający zabrania przekazywania między przedstawicielami Wykonawcy danych uwierzytelniających wykorzystywanych w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
12. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany sposobu dostępu do swojego środowiska teleinformatycznego.
13. W sytuacji, gdy uwierzytelnienie/uprawnienia lub ich część przyznane do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego nie będą dłużej potrzebne, Wykonawca bez zbędnej zwłoki poinformuje o tym fakcie Zamawiającego.
14. Zamawiający zastrzega sobie prawo do rejestrowania działań podejmowanych przez przedstawicieli Wykonawcy w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
15. Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia dedykowanego szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla przedstawicieli Wykonawcy, mających dostęp do systemów i realizujących zadania na rzecz Zamawiającego.
16. Zamawiający zastrzega możliwość wykonania testów penetracyjnych stacji roboczej Wykonawcy używanej do podłączania się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego, lub do konsoli chmurowej służącej do zarządzania systemem chmurowym należącym do Zamawiającego, w celu realizacji zadań mających bezpośredni lub pośredni wpływ na systemy teleinformatyczne Zamawiającego.
17. Dostęp Wykonawcy do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego odbywać się może wyłącznie poprzez dedykowaną dla Wykonawcy podsieć.

18. Wykonawca akceptuje uprawnienie Zamawiającego, co do możliwości skierowania do Wykonawcy w trakcie obowiązywania umowy, ankiety weryfikującej stosowane przez Wykonawcę mechanizmy cyberbezpieczeństwa.
19. Fizyczny dostęp Wykonawcy do infrastruktury OT/SCADA Zamawiającego jest możliwy wyłącznie z wykorzystaniem sprzętu Zamawiającego i pod nadzorem pracownika Zamawiającego.

§ 29

Nazwy Własne i równoważność

1. Wykonawca opisując przedmiot zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, obowiązany jest wskazać, że dopuszcza rozwiązania równoważne opisywanym, a odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”. Wyrazy „lub równoważne” Wykonawca zobowiązany jest użyć przy każdym przypadku (tj. każdorazowo a nie zbiorczo), gdy opisuje przedmiot zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych.
2. Wykonawca zobowiązany jest do opisanie w Dokumentacji Projektowej w szczególności parametrów technicznych oraz funkcjonalnych przyjętych rozwiązań materiałowych, wybranej technologii, urządzeń i wyposażenia (dalej: przyjęte rozwiązania) w sposób nieutrudniający uczciwej konkurencji.
3. W sporządzanej Dokumentacji Projektowej Wykonawca nie może opisywać przyjętych rozwiązań przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretny podmiot (dalej także jako „Nazwy Własne”), jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych podmiotów lub produktów, chyba że Wykonawca nie może opisać przyjętych rozwiązań za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny". W sytuacji użycia Nazwy Własnej Wykonawca powinien każdorazowo poinformować Zamawiającego sporządzając wykaz zawierający:
  - 1) uzasadnienie konieczności opisanie przyjętych rozwiązań przez wskazanie Nazwy Własnej. Uzasadnienie powinno potwierdzać, że nie jest możliwe opisanie przyjętych rozwiązań za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, oraz
  - 2) parametry, określające równoważność przyjętych rozwiązań.

§ 30

Pochodzenie elementów Przedmiotu Umowy

1. Wykonawca jest zobowiązany przez okres realizacji Umowy, a także przez okres gwarancji i rękojmi, do utrzymania aktualności oświadczeń zawartych w ofercie w odniesieniu do kraju pochodzenia elementów Przedmiotu Umowy, co do których Zamawiający wskazał taki wymóg w załączniku do opisu przedmiotu zamówienia, tj. Załączniku nr ... do OPZ.
2. Na każde wezwanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest przedstawić dokumenty urzędowe (np. Wiążącą Informacją o Pochodzeniu lub świadectwo potwierdzające niepreferencyjne pochodzenie towaru, o którym mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne) lub inne dowody potwierdzające pochodzenie elementów Przedmiotu Umowy. Przez dowody należy rozumieć wszelkie niewytworzone przez Wykonawcę informacje, zaświadczenia, dokumenty potwierdzające lub oświadczenia, które wykazują właściwe pochodzenie, takie jak (i) dokumenty potwierdzające, że towary pochodzą z Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego; (ii) opis procesów produkcyjnych, w tym próbki, opisy lub fotografie towarów, które mają być dostarczone. Zamawiający zastrzega prawo wezwania Wykonawcy do złożenia wyjaśnień w przedmiocie oceny danego dowodu i potwierdzenia zadeklarowanego pochodzenie pod rygorem uznania, że pochodzenie elementów Przedmiotu Umowy nie zostało udowodnione.

3. Ustalenie przez Zamawiającego, iż w toku realizacji Umowy, a także przez okres gwarancji i rękojmi oświadczenia Wykonawcy o których mowa w ust. 1 nie są zgodne ze stanem faktycznym, lub brak udowodnienia przez Wykonawcę pochodzenia elementów Przedmiotu Umowy, będzie uznawane przez Zamawiającego za czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
4. Ustalenie wskazane w ust. 3 będzie uprawniać Zamawiającego do odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Termin na odstąpienie od Umowy wynosi 120 dni od dnia poczynienia przez Zamawiającego przedmiotowego ustalenia stanu faktycznego, ale nie później niż do dnia upływu okresu gwarancji i rękojmi w ramach Umowy.
5. Ustalenie wskazane w ust. 3 będzie uprawniać Zamawiającego do naliczenia Wykonawcy kary umownej w wysokości 50.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek. Maksymalny limit kary umownej z tego tytułu wynosi 10% maksymalnego wynagrodzenia netto, o którym mowa w §5 ust. 1 Umowy. Kara umowna oraz limit, o którym mowa w niniejszym ustępie, pozostają autonomiczne względem innych kar oraz limitów przewidzianych w Umowie.

§ 31

Postanowienia końcowe

1. Prawem właściwym dla Umowy jest prawo polskie.
2. W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej Umowy mają zastosowanie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa.
3. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia w niniejszej Umowie muszą nastąpić w formie pisemnego aneksu pod rygorem nieważności, chyba że inaczej wskazano w treści Umowy lub Załączników.
4. W przypadku, gdy jakiegokolwiek postanowienie Umowy stanie się nieważne lub bezskuteczne, fakt ten nie wpłynie na inne postanowienia tej Umowy, które pozostają w mocy i są wiążące we wzajemnych stosunkach Stron wynikających z Umowy.
5. Niniejsza Umowa została sporządzona w dwóch egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron. Postanowienia niniejszego ustępu mają zastosowanie się w przypadku umowy zawieranej w formie pisemnej.
6. Integralną część Umowy stanowią następujące załączniki:

Załącznik nr:

- 1 - Opis przedmiotu umowy
- 2 - wzór wniosku o płatność
- 3 - wzór protokołu rzeczowo – finansowego
- 4A - wzór wykazu umów z podwykonawcami
- 4B - wzór rozliczenia wystawionej faktury
- 5 - wzór oświadczenia Wykonawcy o wyczerpaniu roszczeń
- 6 - wzór Harmonogramu rzeczowo-finansowego
- 7 - wzór raportu o stanie zaawansowania realizacji Przedmiotu Umowy

- 8 - Wykaz osób posiadających ważne i wymagane kwalifikacje, w tym uprawnienia budowlane (projektowe) zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa budowlanego lub Umową wraz z wpisem na listę właściwej izby samorządu zawodowego
- 9 - Wzór protokołu konieczności
- 10 - Wzór dokumentu gwarancyjnego
- 11 - Cele przetwarzania danych osobowych oraz rodzaj danych osobowych
- 12 - Wzór zobowiązania dla osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych
- 13A - Informacja Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. dla Właścicieli nieruchomości i przedstawicieli Właścicieli nieruchomości w przypadku pozyskiwania danych osobowych bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą
- 13B - Informacja Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. dla Właścicieli nieruchomości i przedstawicieli Właścicieli nieruchomości w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą
- 13C - Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do reprezentacji przy zawieraniu umów z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (GAZ-SYSTEM) oraz dla osób wskazanych do kontaktów służbowych w umowach lub do wykonania umów zawieranych z GAZ-SYSTEM.
- 13D - Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do wykonania umów zawieranych pomiędzy Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (GAZ-SYSTEM) a wykonawcami usług lub robót budowlanych (Wykonawca), w których określone zostały wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez GAZ-SYSTEM czynności w zakresie realizacji zamówienia;
- 13E - Informacja dotycząca danych osobowych dla osób, którym udzielono pełnomocnictwa do reprezentowania GAZ-SYSTEM S.A. w celu realizacji Przedmiotu Umowy;
- 13F - Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do kontaktów służbowych i wykonywania umowy w umowach o podwykonawstwo zawieranych między wybranym przez zamawiającego - Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. wykonawcą a innym podmiotem (podwykonawcą/dalszymi podwykonawcami);
- 14 - Ubezpieczenie
- 15 - Wzór formularza zgłoszenia podwykonawcy/dalszego podwykonawcy
- 16A - Wzór Listy podwykonawców w odniesieniu do Prac
- 16B - Wzór listy podwykonawców w odniesieniu do Robót
- 17 - Wzór Oświadczenia o zagospodarowaniu odpadów we własnym zakresie przez Wykonawcę
- 18 - Wykaz rzeczowy i ilościowy składników majątku Zamawiającego, które stanowić będą złom
- 19 - Wzór protokołu z odzysku złomu
- 20 - Informacja o zasadach bezpieczeństwa w ruchu osobowym i pojazdów obowiązujących w Operatrze Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.;
- 21 - Wzór zabezpieczenia należytego wykonania umowy wnoszonego w formie niepieniężnej
- 22 - Taryfikator Wykroczeń
- 23 - Wzór oświadczenia w zakresie równoważności oraz stosowania Nazw Własnych (składane wraz z zawarciem umowy)
- 24 - Wzór oświadczenia w zakresie równoważności oraz stosowania Nazw Własnych (składane w trakcie procedury odbiorowej)

W zakresie § 15 Bezpieczeństwo Informacji, w przypadku wyboru klauzuli:

- Pierwszej (1), stosuje się następujące załączniki:

- Załącznik nr 25 – zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych GAZ-SYSTEM;
- Załącznik nr 26 – wykaz osób uprawnionych;
- Załącznik nr 27 – wykaz podmiotów;
- Drugiej (2), stosuje się następujące załączniki:
  - Załącznik nr 25 – Wykaz Informacji Chronionych;
  - Załącznik nr 26 – Zasady przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa GAZ-SYSTEM;
  - Załącznik nr 27 – Zasady ochrony informacji niejawnych GAZ-SYSTEMI o klauzuli „zastrzeżone”;
  - Załącznik nr 28 – Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych GAZ-SYSTEM.;
  - Załącznik nr 29 – Wykaz osób uprawnionych;
  - Załącznik nr 30 - Wykaz podmiotów;